

V Gradišču kanarčki, papige in več tisoč obiskovalcev

13

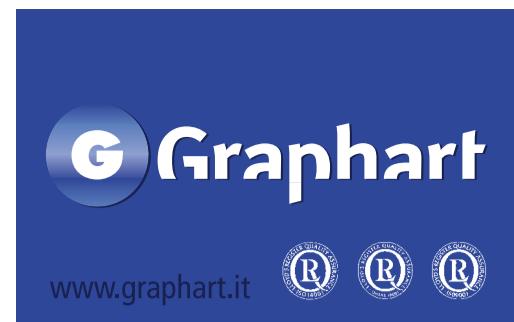
Slavnostno ob velikem šmarnu

6

Tržaški hitrohodec Diego Cafagna je pripravljen za nastop na atletskem SP v Osaki

15

(R) (R) (R)

9 777124 666007

PETEK, 17. AVGUSTA 2007

št. 193 (18.976) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v naselju Žažir nad Cerknico, razpoložen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI Speditione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

Speditione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

70817

666007

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Zgodba, ki pušča veliko dvomov

DUŠAN UDOLIČ

Šefi ameriškega kolosa Mattel so dobro vedeli, kaj delajo, ko so te dni umaknili iz prodaje milijone igrack, ki predstavljajo realno tveganje za zdravje otrok. Interni nadzor je bil na srečo dovolj učinkovit, da je ugotovil nevarnost strupenih snovi, vodstvu podjetja pa je bilo jasno, da lahko le s takšno potezo ohrani zaupanje kupcev in torej svoj ogromni obseg poslovanja v svetovnem merilu. Tako se v javnosti ustvarja vtis odgovornega in korektnega ravnanja, za katerega je podjetje prejelo priznanje tudi iz Bruslja.

Zgodba pa vseeno pušča za seboj dvome, ki jih je kar nekaj. Začenši s vprašanjem, koliko velikih koncernov, ki imajo proizvodnjo zaradi cene delovne sile organizirano na Kitajskem in v drugih državah Daljnega vzhoda, kjer ljudje pogosto delajo v skoraj suženjskih razmerah, je sposobnih in voljnih izvajati učinkovit nadzor nad proizvodnjo. Ne gre samo za igrace, ki kot občutljivo blago najbrž gredo skozi gostejo mrežo nadzornih ukrepov. In tudi ne gre le za Kitajsko. Nekega dne se združi in preberi v časopisu, da so zaradi hudih stranskih učinkov vzeli iz prometa dole neoporečno švicarsko zdravilo, ki si ga redno uporabljal dvajset let. Ali pa zveč to, da je tvoja najljubša osvežilna piča v resnici polna kancerogenih snovi. Tvoj pralni prašek naenkrat zavrsti nevarne alergije, marmelada, ki jo imaš v hlađilniku je umetno obarvana in v resnici strupena, baterija prenosnega telefona pa med polnjenjem lahko celo eksplodira.

Veliko podobnih vprašanj ne bo nikoli dobilo odgovora. Opozarjajo pa na dejstvo, da globalizacija hitro napreduje predvsem v imenu profita, prepogosto brez ustreznih pravil in smo pred njo vse bolj nebogljeni.

WASHINGTON, TOKIO, PARIZ - Ob krizi na ameriškem trgu nepremičnin

Svetovne borze včeraj strmo navzdol

Nova finančna injekcija ameriškemu bančnemu sistemu

LIMA - Obračun žrtev še ni dokončen

Potres v Peruju terjal na stotine mrtvih in ranjenih

LIMA - Potresni sunek 7,9 stopnje jakosti po Richterjevi lestvici je v noči na četrtek hudo prizadel južno perujsko obalo. Medtem ko so skupine reševalcev

še vedno na delu, je po dosednjih podatkih pod ruševinami umrlo najmanj 387 ljudi, 1050 pa je ranjenih. Potres je imel žarišče kakih 145 kilometrov jugovzhod-

no od prestolnice Lima, nekatera obalna mesta pa so ostala v ruševinah, brez vode, električne in komunikacije.

Na 11. strani

WASHINGTON, TOKIO, PARIZ - Azijske borze so včeraj zaradi bojazni, da bo kriza na ameriškem trgu nepremičnim povzročila škodo mednarodnim finančnim trgom, zabeležile najniže vrednosti indeksov v zadnjih mesecih. Indeks Nikkei je padel za 2 odstotka, hongkonški indeks najpomembnejših delnic Hang Seng je padel za 3,3 odstotka, nič bolje pa ni šlo na evropskih borzah. Britanski indeks najpomembnejših delnic FTSE 100 je do popoldne izgubil že skoraj 3,5 odstotka, francoski CAC 40 je izgubil dobre tri odstotke, nemški DAX pa dobra 2,5 odstotka. Indeksi milanske borze so se včeraj spustili najniže letos, Mibtel je izgubil 3,45%.

Ameriške Zvezne rezerve (Fed) so ameriškemu bančnemu sistemu ponudile novo finančno injekcijo, vredno 5,2 milijarde evra.

Na 11. strani

Vandali vdrli v tržaški občinski rekreatorij in ga razdejali

Na 6. strani

Na salzburškem festivalu zanimiva postavitev Haydneove Armide

Na 10. strani

Gherghetta pozval protestnike, naj zapustijo silos tovarne Ineos

Na 12. strani

ZDA - Pravijo, da gre za naložbo v mir

Izraelu 30 milijard dolarjev vojaške pomoči

JERUZALEM - Izrael je včeraj z ZDA v Jeruzalemu podpisal memorandum o razumevanju, v skladu s katerim bo Washington okrepil vojaško pomoč judovski državi. Dogovor predvideva 30 milijard dolarjev vredno pomoč za obrambne namene v prihodnjem desetletju. Memorandum sta podpisala ameriški podsekretar za politične zadeve Nicholas Burns in generalni direktor izraelskega zunanjega ministrstva Aaron Abramovič. "Ta prispevki bo Izraelu omogočil načrtovanje izdatkov za obrambo na racionalen način," je novinarjem obj tem dejal Burns in dodal, da gre pri pomoči za "naložbo v mir. Mir ne

bo mogoč brez močnega Izraela."

Izrael naj bi prvo injekcijo iz paketa dobil oktobra 2008. Judovska država bo lahko 26,3 odstotka celotne vsote zamenjala v šekle ter s tem omogočila nabavo vojaške opreme pri lokalnih podjetjih. Preostanek sredstev pa bo moral porabiti za nabavo opreme pri ameriški vojaški industriji. ZDA so že doslej Izraelu letno namenile 2,4 milijarde vojaške pomoči, novi paket pa bo to pomoč v povprečju povišal za 600 milijonov dolarjev letno. 30 milijard dolarjev predstavlja skoraj 4286 dolarjev na vsakega izraelskega državljanega. (STA)

TRST - Mavhinje, Cerovlje, Vižovlje, Medja vas

63-letnica požiga vasi

Ob zori 16. avgusta 1944 so nemški okupatorji z domobranci in fašisti obkolili vasi

Na 7. strani

ŽARIŠČE

Neprebrano leposlovje

ADRIJAN PAHOR

Pred približno tremi tedni sem v italijanskem tedniku L'Espresso prebral zanimiv članek pisatelja Umberta Eco glede sposobnosti razpravljanja (literarno izobraženih ljudi) o literarnih tekstih, ki jih nis(m)o nikoli prebrali. Upoštevajoč dejstvo, da je danes bralna kultura (še vedno) v hudi krizi, je Ecov članek obetal izzivalno pisanje. Naj zato navedem nekaj glavnih misli: kot izhodiščno temo za svoje razmišljanje navaja Eco trditev italijanskega pisatelja in publicista Giorgia Manganiella, da so nekateri kvalificirani bralci oplemeniteni z darom nekakšnega »razsvetljenja«, ki jih – še preden so prebrali nekaj strani, pregledali bibliografijo in kazalo te ali one knjige – prepriča, ali je določena knjiga vredna branja ali ne. Nato je vsa Ecova pozornost osredinjena na knjigo francoskega pisatelja Pierra Bayarda (Come parlare di un libro senza averlo mai letto), v kateri ni govorila o tem, ali se določeno knjigo splača prebrati ali ne, ampak kako je možno govoriti, predstaviti, razpravljati, pripovedovati (tudi v odnosu profesor – študent) o neki, tudi izjemno pomembni knjigi, tudi če je nismo prebrali. Bayard utemeljuje ta »escamotage« ali, če hočemo, profesionalno pomanjkljivost, z dejstvom, da imamo ljudje omejen čas in da bi v najboljšem primeru bralec, ki bi prebral eno knjigo na dan, do sivega osemdeseteleta starosti prebral »zgolj« 25.000 knjig, kar je – upoštevajoč vso literarno produkcijo – navsezadnjene malo. Sam Bayard je brez sramu priznal, da je govoril študentom o Joyceovem Uliksesu, ne da bi ga kdaj koli prej prebral. Seveda brez predhodne literarnokritične analize, raziskovanja in dodatne literature ni šlo, vendar je ključnega pomena predvsem poznavanje literarne zgodovine, kritike in posledično pridobljenega prepoznavanja razmerij med posameznimi teksti, kar je po mnenju francoskega strokovnjaka bolj pomembno in bomo zato o knjigi znali povedati več kot tisti, ki so jo (samo) prebrali. Tudi vsebine knjig, ki smo jih prebrali, namreč, sproti pozbabljam in si navadno - po določenem času - ustvarimo o njej neko virtualno predstavo, ki je plod naših spoznanj in interpretacij, te pa so nujno različne od bralca do bralca, zato nekomu, ki knjige ni prebral in nam o njej »tveziz« nekaj čisto svojega, zlahka verjamemo, da je knjiga prebral, tudi če nam iz nje citira stvari, ki jih v njej ni. Paradoksalno in hkrati hudomušno je dejstvo, da je Pierre Bayard v svoji knjigi namenoma navedel nekatere napacne vsebinske podatke glede Ecove knjige Ime rože, ki se jih sam Eco ni zavedel, kar potrjuje trditev, da vsebino (tudi svojih) knjig počasi pozabljamo, po drugi strani pa je to dokaz, da je Bayard kljub svojim teorijam o primernosti in neprimernosti branja vendarle natančno prebral Ecovo knjigo.

drugače o njej ne bi mogel tako suvereno razpravljati. (Možno je tudi, da Umberto Eco ni dovolj natančno prebral Bayardove knjige, in nasprotnem primeru bi se zavedel netočnosti glede vsebine svoje....).

Da Bayardove teorije, o katerih piše Umberto Eco, niso iz trte izvite, sem lahko ugotovil tudi na podlagi izkušenj na področju književne didaktike. Dragutin Rosandić v svoji knjigi Metodika književne vzgoje trdi (in ne samo on), da je samostojno branje doma (predvideno za šolsko populacijo) nujno za uresničitev ciljev književne vzgoje in izobraževanja. Vzporednost, prepletanje in dopolnjevanje branja doma in izobraževalnega dela pri pouku so predpogoji za oblikovanje dobrocene ravni književne izobrazbe, za razvoj kulture branja, za izdelavo celovitega pogleda na svet, v katerem naj bi zavzemale vidno mesto predvsem duhovne vrednote, ki jih posreduje književnost. Kvalitetna knjiga pomeni uživanje pri branju, pomeni vzpostaviti z njo poseben (materialni in duhovni) kontakt, ki ga ni mogoče ustvariti preko »internetne« knjige. Za Rosandića je torej nujno, da se bere, ne samo, pomembno je, kaj se bere (izbor knjig za določeno stopnjo) in koliko (predvideno število književnih del). Potuk književnosti bi bil po mnenju strokovnjakov uspešnejši, če bi v zvezi z obravnavanim tekstom ne bilo toliko predpisanih kritičnih del, ko se skraka ni tako »seciral« besedila, kot se to počne danes. Profesorji so včasih, ko še ni bilo predpisanih učbenikov za interpretacijo besedila, lažje in bolj učinkovito prenašali svoje bralno izkustvo na študente. Danes pa morajo ti slediti navodilom za interpretacijo, kar jim onemogoča oblikovanje lastnega bralnega izkustva, nasprotno, vodenja analiza odvrača od branja in povzroča negativni odnos do književnosti. Ne samo, študentje, ki so moralni »po dolžnosti« prebrati določen izbor literarnih del, predviden za (šolski) esej, so se raje opričili na kritiko, literarno zgodovino, učbenike z že izdelano interpretacijo, priročnike z natančno obnovno romana, novele ali povesti in podobno, kot pa da bi prebrali literarno delo. Pri preverjanju znanja (izpitu, maturi) oziroma pisanju eseja (na izbran odlomek iz literarnega teksta) so se v glavnem opirali na zgornj omenjeno literaturo in samo naknadna, poglobljena analiza vsebinskih specifik je mogla razgaliti resnico, to je, da npr. romana določenega avtorja sploh niso prebrali. Ima torej Pierre Bayard prav, ko trdi, da lahko diskutiramo o kakem delu, tudi če ga nismo prebrali? Če smo prebrali vrsto drugih del, ki o tem ne posredno poročajo ali so z njim v ne posredni zvezi že, vendar smo (in to velja posebno za mlajše generacije) pri tem prikrajšani za vse ostalo in tu moremo dati prav Dragutinu Rosandiću.

ARHEOLOGIJA - Dogovarjanje pristojnih Kako rešiti zelo dobro ohranjeno antično viro rustiko

Odkrili so jo na trasi avtocestnega odseka Vrba - Peračica

RADOVLJICA - Ministrstvo za kulturo, občina Radovljica in Turistično društvo Mošnje usklajujejo dogovor o ureditvi arheološkega spomenika v Mošnjah, ki mora biti pripravljen najkasneje do pondeljka. Takrat bo nadzorni svet Družbe za avtoceste v RS (Dars) odločal o zagotovitvi finančnih sredstev za izgradnjo opornega zidu med avtocesto in najdenimi ostanki antične vile rustike. Da bi Dars zagotovil sredstva za ohranitev najdbe, želi namreč zagotovilo, da bo kasneje za najdbo poskrbljeno.

Zelo dobro ohranjeno antično viro rustiko so arheologi odkrili na tra-

si bodočega avtocestnega odseka Vrba - Peračica. Da bi najdbo, ki bi jo bilo mogoče v prihodnosti urediti v arheološki park, ohranili, so Dars pozvali, naj namesto nasipa na tem območju uredi zaščitni zid, saj bi nasip najdbo pokopal pod seboj. Ker je Dars opozoril, da nima potrebnih 150.000 evrov za to spremembo, se je v akcijo reševanja najdišča poleg Zavoda za varstvo kulturne dediščine, radovljiske občine in krajanov vključilo tudi Kulturno društvo Naša Slovenija - Slovenia Nostra, ki je opozorilo, da Dars ne ravna v skladu z evropskimi konvencijami. (STA)

SLOVENIJA - Pogovori s kandidati za predsednika republike

Peterle: Sem proti rivalstvu v političnem vrhu

»Žrtev v 2. svetovni vojni je bil ves slovenski narod«

Lojze Peterle med enim od svojih obiskov Trstu

KROMA

Kako ste prišli na idejo, da bi kandidirali za predsednika?

LJUBLJANA - "Ne želim konkurenčnega stanja znotraj slovenskega političnega vrha," je v pogovoru za STA dejal predsedniški kandidat Lojze Peterle.

Kako vidite vlogo predsednika države na notranjopolitičnem priozorišču?

O kandidaturi so me spraševali že pred petimi leti, vendar sem jo takrat odklonil, ker sem menil, da sem za to še premlad in da nimam dovolj evropskih izkušenj. Lani sem menil, da je moja kandidatura dozorela, zanj so me, zlasti iz gospodarskih krogov, tudi nagovarjali. Pri nas volimo predsednika neposredno, besedo imajo ljudje in ne stranke; če bi bilo obratno, bi se obrnil najprej na stranke. S tem pa se ne odpovedujem svojemu političnemu prepričanju.

Kako vidite vlogo predsednika države na notranjopolitičnem priozorišču?

Kako ste prišli na idejo, da bi kandidirali za predsednika?

Vtis imam, da ljudje pričakujejo od predsednika celo več, kot mu gre po ustav in zakonih. Vidijo ga kot moralno-politično avtoritet in kot rešenec izraz slovenskih nacionalnih interesov. Pričakujejo, da bo za njih zastavil besedo, kadar je to potrebno, in se postavil na njihovo stran, kar je tudi eden od mojih namenov. Želim biti predsednik vseh državljan in državljanov in hkrati njihov zastopnik.

Želim prispetati k stabilnosti, varnosti in sožitju. To pa je mogoče dosegati tako, da spoštujemo različnost in se borimo proti razdeljenosti. Naj dodam še tole: predsednik se s prisego zaveže, da bo spoštoval ustavo, zakone in da bo deloval po svoji vesti. Vest mu, ob analizi problematike položaja na nekem področju, lahko narekuje tudi kakšne pobude, da se obrne na državni zbor, kar sta dosedanja predsednika redkodaj uporabila.

Kako gledate na odločitev sedanjega predsednika, da se ne bo več udeleževal državnih proslav?

Predsednik spada na proslavo največjega državnega praznika, če ni res izjemnih razlogov za njegovo odstopnost. Ne poznam vseh razlogov, ki so sedanjega predsednika vodili v to odločitev, vsekakor pa si ne želim konkurenčnega stanja znotraj slovenskega političnega vrha. Želim si določiti odnosov, v skladu z ustavo in zakoni. Na mestu predsednika države ne bi želel konkurirati predsedniku vladne, državnega zборa ali ministrom. Trudil bi se, da bi sodelovanje med nosilci najvišjih političnih funkcij potekalo na osnovi ustavnih in zakonskih pristojnosti, medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

Kako gledate na podporo nekdanjega predsednika Milana Kučana nekaterim predsedniškim kandidatom?

Nimam vtisa, da se je bivši predsednik Kučan že enoznačno opredelil do kandidat.

Če bi vam Kučan dal podporo, kako bi gledali na to?

O tem ne želim špekulirati, ne glede na to, kako se bo odločil.

Za sedanjega predsednika pogosto velja oznaka, da je edina prava opozicija vladni, kaj mislite, kakšna bi morala biti osnova države predsednika do notranjopolitičnih tematik?

Predsednik ima svojo vest, svoja prepričanja, svojo odgovornost in najvišjo demokratično legitimacijo v državi. Ne deluje kot vladna in nima opozicije v parlamentu. Mora gledati na to, da svojo vlogo izvaja res kot predsednik vseh državljan in državljanov. Če ugotovi, da je ob neki odločitvi potrebna njegova beseda, potem mislim, da se mora tudi jasno opredeliti. Ni nujno, da je v opoziciji z vladno, lahko pa je njegovo mnenje tudi različno. Vse je odvisno od tega, kako na vrhu sodelujejo. Spominjam se prvih let demokratizacije, ko s takratnim

predsednikom gotovo nisva imela povsem enakih stališč, vendar menim, da sva kljub temu sodelovala državotvorstvo. Načinov, kako predsednik izrazi svoj odnos do neke zadeve je precej, osebno bi, preden bi šel v javnost, uporabil druge poti.

Kako bi vi ravnali v primeru kandidatov, ki jih potrdi državni zbor?

Vsekakor bi ravnal v skladu z ustavo in zakoni, uporabil bi poti, ki bi vodile k rezultatu, ne pa da prihaja do napetosti in konfliktov ter zavrnitev kandidata.

Kako vidite problem sprave v slovenskem narodu?

Tistih, ki bi se lahko neposredno spravili med seboj, je že zelo malo. Sprava med ljudmi, ki so stali na dveh različnih končnih frontah, se na klasičen način ni zgodila. Vem, da se je zgodilo veliko sprav na osebni ravni, vem za več primerov ljudi, ki so si po 90. letu segli v roke. Gre za ljudi, ki se do takrat niso pogovarjali, sedaj pa živijo spravljeni, kar se mi zdi čudovito. Tu si kom hodil po svetu, nisem slišal nobenih revanšističnih pozivov, pač pa željo po resnicoljubnosti. Kot nacija moramo nase vzeti vse, kar se je zgodilo, naj nam je to všeč ali ne.

Kdo je bil po vašem mnenju žrtev 2. svetovne vojne, glede na to, da je ponovno v ospredju razprava o tem.

Žrtev 2. svetovne vojne so bili številne Slovenke in Slovenci in to ne samo na eni strani, žrtev je bil cel slovenski narod. Vojna ni prijazna do nikogar in pušča sledove. Osebno me zanimalo tiste številne usode, o katerih nihče ne piše, usode, ki jih vojna trajično karikira in jih ne moreš razložiti s pogledi zmagovalcev ali poražencev.

Moja mama je živila na nekem hribu, kjer so se dnevno zamenjale tudi tri vojske; vsak je nastavil puško in rekel, si z nimi ali proti nam. Ko imamo samo še zmagovalce in poražence, se tudi takšno dogajanje gleda drugače.

Slišal sem za toliko usod, ki jih nobena zgodovina ne pokrije in bolj kot bomo odkrivali tiste čase, tem bolj celovit bo pogled na tisti čas. Problem je v tem, da se je slovenski narod srečal s tremi totalitarizmi, dvema, ki sta napadla Slovenijo in s porajočim se komunizmom, ki je videl priliko za prevzem oblasti. Danes lahko beremo izjave gospoda Pahorja in Türk, ki jih še pred nekaj leti ni bilo mogoče prebrati, da so komunisti zlorabili vojno za prevzem oblasti. Problem je v tem, da so bili tisti, ki niso bili ne za okupatorje ne za revolucion, med dvema ognjemeta in so ta položaj plačali.

Pojavljajo se očitki, da na račun zasebnega šolstva trpi javno, kako gledate na privatizacijo šolstva?

Dvomim, da bi nekaj zasebnih šol, ki so nastale in delujejo v skladu z zakonom, ogrožale celoten sistem. Ko se je zakonodajalec pred več kot de-

setimi leti odločil za uvedbo zasebnega šolstva, je hotel s tem ponuditi širšo paleto izbirose, kot je standard v razvitenih demokracijah.

Kaj pa menite o privatizaciji javnega zdravstva?

Če privatizacija prispeva k dvigu kakovosti slovenskega zdravstvenega sistema, če veča zaupanje ljudi in če ne povzroča neenakosti, sem za. To so kriteriji, skozi katere je potrebno gledati, ko ocenjujemo to področje.

Kako gledate na odnose s Hrvaško in reševanje problemov, ki so se nakopici.

Sosedov ne izbiramo in dobro sestvo je v našem nacionalnem interesu. Po neuspehih je potrebno poskrbeti za pogoje, ki lahko omogočijo uspeh. Tu ne gre samo za stroko, diplomacijo in politiko, temveč gre močno v prvi vrsti za ozračje, v katerem se lahko kaj zgodi. Gotovo lahko obe državi poskrbita za tako ozračje, že z načinom komuniciranja in s preprečevanjem enostranskih dejanj, ki ne prispevajo k dobremu ozračju. Veliko stvari se je prezgodaj začelo odvijati v javnosti, še preden so bile rešitve zrele.

Kakšna bi bila po vašem mnenju pravična rešitev?

Rešitev mora biti taka, da bo sprejemljiva za obe strani. Osebno sporazuma Drnovšek-Račan v odboru za zunanjopolitično takrat nisem podprt, ker sem menil, da je za Slovenijo nepravičen. Pomembno je, da je bilo ponovno potrjeno izhodišče, da bomo upoštevali stanje na dan razglasitve obeh držav. Jasno je, kakšni režimi so takrat vladali, tudi v Piranskem zalivu, in nedvomno je Slovenija takrat imela dostop do odprtrega morja.

Kako ocenjujete projekt mega-zabavišča?

Gre za velik in zahteven projekt, ki zahteva veliko odgovorov, ki zaenkrat, zlasti lokalnim skupnostim, še niso bili dani. Ta projekt je za Primorsko in Slovenijo velik zalogaj. Investitorji morajo odgovoriti na vprašanja, ki jih postavlja lokalna skupnost. Ocenjujem, da je javnost trenutno o tej temi precej polarizirana in menim, da bi bilo dobro vzeti ob takojšnjem zalogaju čas za premislek, nekakšen time out. Glede na to kar vem o tem projektu doslej, bi ga na tej stopnji poznavanja in brez odgovorov na nekatera vprašanja težko podprt.

Kakšno je vaše mnenje o nasprotnih kandidatih?

Vsi so spoštovanja vredni ljudje in ne dvomim, da mis

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Prizadevanja za čimširši konsenz pri iskanju rešitev za ureditev odprtih vprašanj

Premier Janez Janša danes s strankami o odnosih s Hrvaško

Slovenska vlada je svoj predlog Zagrebu že poslala - Meja, ERC, JEK in dolg LB glavne točke

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Janša se bo danes s predsedniki parlamentarnih strank, vodjo poslanske skupine nepovezanih poslanec Matejem Lahovnikom ter poslanko madžarske narodne skupnosti Mario Poszonec sestal na pogovorih o odprtih vprašanjih med Slovenijo in Hrvaško. Do sestankov prihaja, potem ko je julija Slovenija poslala Zagrebu predlog za ureditev odprtih vprašanj, Hrvaška pa je nanj odgovorila in v odgovoru ponovila znana stališča.

Vsebina slovenskega predloga je še vedno zaupna, medtem ko hrvaška stran trdi, da gre samo za izmenjavo že znanih stališč obeh strani o meji med državama, Nuklearni elektrarni Krško, dolgu hrvaškemu varčevalcem nekdanje Ljubljanske banke ter vprašanju ribištva oziroma hrvaške zaščitne ekološko-ribolovne cone (ERC). V odgovoru 8. avgusta je uradni Zagreb zatrdil, da med državama ne potekajo uradna pogajanja, temveč "delovni posveti na različnih ravneh v poskusu uskladihte stališč". V okviru teh posvetov naj bi slovenska in hrvaška stran predstavili svoja stališča glede omenjenih vprašanj, ki izvirajo iz razpada nekdanje skupne države in za katere doslej strani nista uspeli doseči dvostranskega dogovora.

Ali so hrvaške trdite resnične, ni jasno, da pa bi slovenski predlog lahko vseboval tudi nove predloge, nakujuje prvič uradno izražena pripravljenost Slovenije na posredovanje tretje strani oziroma mednarodnega sodnega telesa pri vprašanju celotne meje, kar je Hrvaška samo za mejo na morju predlagala oktobra 2005. Slovenija je tako v julijskem predlogu izrazila pripravljenost, da državi o meji poišče rešitev pred Sodiščem Ovse za povranno in arbitražo, kar pa je Hrvaška zavrnila, saj meni, da bi bilo bolj pri-

Piranski zaliv s slovenskim izhodom na odprto morje predstavlja eno od spornih točk v odnosih med Slovenijo in Hrvaško

merno Mednarodno sodišče za mednarodno pomorsko pravo v Hamburgu. To za Slovenijo ni sprejemljivo, ker lahko presoja samo o meji na morju.

Glede dolga hrvaškemu varčevalcem nekdanje podružnice Ljubljanske banke v Zagrebu je Hrvaška v odgovoru vztrajala pri znanem stališču "o potrebi po spoštovanju zasebno-pravnega odnosa z varčevalci in da mora LB vrnilti dolg hrvaškim varčevalcem". Slovenija pa je doslej vztrajala, da gre za vprašanje, ki ga je treba reševati v okviru nasledstva nekdanje skupne države. Po navedbah Zagreba, je "v odgovoru na slovenske poglede glede vprašanj, povezanih s hrvaško odločitvijo o razglasitvi ERC in drugih vprašanj, povezanih z ribolovom", Hrvaška na posvetih podala svoje znano stališče, "da uveljavitev cone ne pomeni prejudiciranje meje na morju". Pri vprašanju ribolova pa Zagreb "razmišlja o možnosti, da bi se obrnil na Ev-

ropsko komisijo zaradi seznanitve s podobnimi primeri v odnosih med drugimi članicami EU".

Hrvaška se je kljub nasprotovanju Italije in Slovenije slednja je ERC nasprotsovala prav zaradi možnosti pre-judiciranja meje na morju - 3. oktobra 2003 odločila na Jadransku razglasiti ERC. Natanko čez leto dni je nato 3. oktobra 2004 cono tudi začela izvajati, vendar ne za članice EU. V pogajanjih pri približevanju EU se je namreč zavezala, da za članice EU ne bo veljala, dokler Slovenija, Italija in Hrvaška ne bodo sklenile skupnega dogovora v zvezi s tem vprašanjem. Decembra lani pa je Zagreb odločil, da bo ERC za članice EU, torej tudi Slovenijo, začel veljati najpozneje s 1. januarjem 2008.

Slovenija je glede tega že napovedala, da bo vztrajala, da hrvaška ERC ne bo veljala za članice EU, izrazila pa je tudi pričakovanje, da bo dogovor mogoče doseči pred začetkom sloven-

skega predsedovanja EU 1. januarja 2008. Pri ERC je za Slovenijo sporen predvsem potek meje cone, ki naj bi bil sicer do dogovora med državama o meji samo začasen, saj poteka po sredini Piranskega zaliva. Ljubljana pa vztraja pri celovitosti Piranskega zaliva in pri pravici do teritorialnega izhoda na odprto morje, ki ga je imela že v nekdanji SFRJ.

Slovenski predlog vsebuje tudi vprašanje NE Krško, čeprav sta o njem državi že leta 2003 podpisali meddržavno pogodbo. Slovenija je julija letos tudi uradno odgovorila na arbitražni zahtevki Hrvaškega elektrogospodarstva (HEP), ker naj bi Slovenija dolgovala 30 milijonov evrov odškodnine in pet milijonov evrov obresti, ker v času ratifikacije pogodbe iz Krškega niso prejemali električne.

Te zahteve so po oceni Slovenije neutemeljene, odprto pa je tudi še vprašanje skladu za razgraditev elek-

trarne, ki bi ga v skladu z meddržavno pogodbo moral Zagreb ustanoviti do marca 2004, a ga še ni.

Premier Janša se bo danes najprej sestal s predsedniki koalicjskih strank, nato pa na skupnem sestanku še s predsedniki koalicjskih in opozicijskih parlamentarnih strank, Matejem Lahovnikom ter Mario Poszonec. V premierovem kabinetu so še zatrtili, da si vlada prizadeva za "maksimalno konstruktiven pristop v iskanju konsenza vseh parlamentarnih akterjev v odnosu do Hrvaške".

Janša je že po aprilskem sestanku s koordinacijo parlamentarnih strank, ki ga je sklical, napovedal okrepitev dvostranskih prizadevanj za rešitev odprtih vprašanj s Hrvaško. Tako je tudi sporocil, da se parlamentarne stranke večinoma izrazile naklonjenost mediji oziroma posredovanju tretjega, če ne bi prišlo do dvostranske rešitve vprašanja meje. (STA)

AVSTRIJA - Precenjevanje svojih sposobnosti

V Alpah vedno več smrtnih nesreč

V avstrijskih Alpah je od leta 2000 do danes umrlo 1407 ljudi

DUNAJ - Alpinisti in alpsi smučarji vse bolj podcenjujejo nevarnosti, ki jih predstavljajo gorata območja, kar je pripeljalo do povečanja števila smrtev in poškodb, so včeraj sporočili iz avstrijske gorske reševalne službe. Glavni razlog za naraščajoč smrtni davek je po mnenju predsednika reševalne službe Reinholda Doerflingerja "precenjevanje" lastnih sposobnosti in izkušenj. "Mnogi se ponesrečijo, ker menijo, da

je enostavno," je dejal Doerflinger.

Od leta 2000 je v avstrijskih Alpah umrlo 1407 ljudi, reševalne službe pa letno opravijo med 6000 in 7000 reševalnih akcij. Kot poseben problem je Doerflinger izpostavil tudi turiste iz vzhodnih sosed Avstrije, ki se odpravljajo v gore slabopremjeni, poleg tega pa zaradi varčevanja z denarjem pogosto prenovečujejo na prostem. Zjutraj se popolnoma prezbeli odpravijo na pot, kar je "zelo nevarno".

POLITIKA - Nastajanje Demokratske stranke

Tudi slovensko manjšino čaka politični preobrat

Martin Brecelj je v nedeljskem uvodniku pravilno načel kar nekaj aktualnih vprašanj, ki so vezana na odnose med Slovensko skupnostjo in Slovenci pri Levih demokratih ter posledično na nastajanje Demokratske stranke. Primarne volitve za novo stranko, ki so napovedane za 14. oktober, bodo tudi v slovenski manjšini hočeš nočes odprle novo politično obdobje, ki bo polno neznank in tudi pasti, a obenem tudi pozitivnih izzikov, ki se jim manjšinska politika ne bo mogla kar tako izogniti.

Brecelj ugotavlja, da sta dolčena zadrega in previdnost zapisani v genih manjšinske skupnosti, kot je naša, kar prinaša tudi nekakšno politično konservativnost. To je jasno prišlo do izraza pred parlamentarnimi volitvami leta 1996, ko so Slovenci, ki se prepoznavajo v levi sredini, z odmaknjenoščjo in tudi nezaupljivostjo spremali rojevanje prve Oljke, tako da si s prstom ene roke lahko preštel Slovence, ki so se angažirali v takratnih Prodijevih odborih. Velika večina Slovencov je na volitvah sicer podprla Prodija, a to je raje naredila v varnem zatočišču strank, kot v bolj tveganem »odprttem morju« civilne družbe. Ta zadržanost je nekoliko popustila na tržaških primarnih volitvah leta 2005, ko je leva sredina za županskega kandidata izbirala med Ettorom Rosatom in Claudiom Boniciolijem. Takrat smo bili priča tudi »prečnim« strankarskim izbiram, ki so bile blagodejne in po začetnih napetostih sprejetje kot normalna in na-ravna danost.

Kako se bo slovenska leva sredina opredelila do primarnih volitev za Demokratsko stranko, bomo videli v prihodnjih tednih, po 14. oktobru pa marsikaj ne bo več, kot je bilo. Nova stranka bo (pri)silila k združevanju moći in k novemu razmišlanju. Glede združevanja moći ne začenjam ravno iz ničle, saj imamo tudi Slovenci za seboj zelo uspešne oblike volilnega združevanja, kar glede tega postavlja nekoliko pod vprašaj trditve, da smo preveč previdni in konservativni. To velja tudi za stranko Slovenska skupnost, ki se je na marsikateri volilni preizkušnji odpovedala svojemu simbolu lipove vejice, kar ni iznico nje-nega temeljnega načela, to se pravi samostojnega političnega nastopanja.

Dostil bolj problematično je vprašanje drugačnega razmišlanja, na katerem bo morala sloneti Demokratska stranka, drugače je boljše, da se ne rodijo. Za nova razmišlanja pa so potrebitni novi ljudje. Vodilni kadri slovenske leve sredine so se razvili in uveljavljali v glavnem v več ali manj tesnih in zaprtih strankarskih krogih, kjer je novo s težavo prišlo do izraza. Pri tem imamo seveda izjeme (npr. Darko Bratina in Mitja Volčič), ki pa potrijejo pravilo. To ne zmanjšuje dragocene vloge, ki so jo doslej odigrale stranke in jo še bodo v naši skupnosti, gotovo pa je, da bo morala Demokratska stranka temeljiti na čisto drugačni selekciji svojega kadra, začenši z izbiro kandidatov od parlamenta do rajonskih svetov. Če ji tega ne bo uspelo narediti, je stranka zapisana k neuspehu. Tudi med Slo-

venci, kjer t.i. civilna družba doslej zelo sramežljivo in nemo spominja rojevanje DS, kar precej spominja na pasivnost in zadržanost iz leta 1996.

»Razporejanje sil« v levi sredini nujno odpira potrebo po podobnih združevalnih procesih na levici, tudi med Slovenci. O tem je v Primorskem dnevniku pred nekaj tedni pisal Stojan Spetič, čigar stranka se trudi (glej potek nedavnega praznika na Krmenci in levo omizje v miljski občini) za dialog in za tesnejše sodelovanje med levicarskimi komponentami. Tudi za levico, ki išče nove oblike združevanja, v miljskem veljajo besede, ki sem jih namenil Demokratski stranki. Za združevanje so tudi tukaj potrebne nove vsebine in novi ljudje, saj je zoglj matematično seštevanje glasov in Italiji doslej vedno izkazalo za neu-spešno.

Vse kaže, da bo tudi slovenska manjšina, kot sestavni del italijanske stvarnosti, torej v prihodnjih mesecih in letih doživel velike politične spremembe oziroma preobrate. V dokaj širokem prostoru današnje Prodijeve Unije naj bi tako nastala dva strankarska pola, ki bi se sklicevala na reformizem oziroma na levico. Če bi bilo naše politično okolje normalno, bi bil dobrodošel tudi slovenski desno-liberalni blok, ki pa je v tem trenutku nemogoč, dokler bo v Domu svo-boščin Nacionalno zavezništvo in dokler bo deželna Forza Italia v odnosu do Slovencev pod odločilnim vplivom svoje tržaške nacionalistično-melonarske frakcije.

Sandor Tence

TURIZEM - Spodbudni podatki za prvo polletje

Po ocenah STO turistična sezona boljša od pričakovanj

Med tujimi gosti ponovno največ Italijanov - Zadovoljni tudi v termalnih zdraviliščih

LJUBLJANA - Slovensko turistično gospodarstvo v prvih šestih mesecih letos beleži nadaljevanje trenda rasti števila obiskov in prenocićev tako domačih kot tujih gostov. Po podatkih Slovenske turistične organizacije (STO) je v prvem polletju letos število obiskov gostov poraslo za 10 odstotkov na 1,14 milijona prihodov, skupno število prenocićev pa je poraslo za sedem odstotkov in znaša 3,33 milijona prenocićev.

V prvih šestih mesecih letos so prenocićev tujih gostov porasle za osem odstotkov, domačih gostov pa za šest. Po številu obiskov se na prvem mestu ponovno nahajajo italijanski turisti (osemodstotna rast), sledijo jim turisti iz Avstrije (dvoostotna rast), Nemčije (triodstotna rast) in Hrvaške (stiriostotna rast).

Po besedah direktorja STO Dimitrija Picige jih bilanca prve polovice letosnjega leta navdaja z optimizmom za drugo polovico leta. V STO ugotavljajo, da večjo rast števila gostov beležijo s trgov, kjer so izvedli več akcij oglaševanja in promocije slovenske turistične ponudbe. Tako je v prvi polovici leta Slovenijo obiskalo kar za 43 odstotkov več španskih turistov, število gostov iz Rusije je poraslo za 23 odstotkov, število turistov iz Ukrajine pa za 35 odstotkov. Pri promociji slovenske turistične ponudbe je STO na španskem trgu posebej poudarila Ljubljano - City break počitnice, v Moskvi je bil poudarek na slovenskih zdraviliščih oz. wellness ponudbi, v Ukraini pa slovenska Istra s ponudbo mediteranskih zgodovinskih jader.

V prvem polletju letos pa se je število gostov iz Velike Britanije zmanjšalo za odstotek, kar kaže na umirjanje trenda prihodov gostov s tega trga. V STO pa pričakujejo, da bo število britanskih gostov z uvedbo novih letalskih linij ponovno poraslo. V prvi polovici letosnjega leta so zabeležili tudi za 108 odstotkov več turistov s Finske, število gostov z Nizozemske je poraslo za 14 odstotkov, z belgijskega trga pa za devet odstotkov.

Iz Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč pa so sporočili, da je bila sezona doseg uspešna, saj so zdravilišča povzela tako število gostov kot tudi prenocićev, toplo vreme pa je tudi dobro napolnilo termalne bazenske komplekse. Zdraviliški hoteli so bili tako julija zasedeni 65,8-odstotno, apartmaji 67,7-odstotno in kampi 63,8-odstotno. Še nekoliko boljšo zasedenosť pa skupnost napoveduje za avgust, ko bodo nekateri zdraviliški hoteli skozi cel mesec skoraj popolnoma zasedeni.

Julija so k 1,9-odstotnemu povečanju skupnega števila gostov največ prispevali tudi gostje, katerih število je glede na lanski julij poraslo za 9,5 odstotka. Ob tem je bilo za sedem odstotkov več gostov iz Avstrije in Nemčije, število gostov iz Italije je poraslo za štiri odstotke, Nizozemske za 16 odstotkov, drugih evropskih držav za 19 odstotkov, Izraela za devet odstotkov in Rusije za 47 odstotkov.

Po oceni skupnosti zdravilišč je vzpodbudno povečanje števila gostov iz Nemčije, kjer so zdravilišča v zadnjih letih beležila precejšnjo stagnacijo. Medtem ko se je v zadnjem desetletju obisk tujih gostov v zdraviliščih povečal kar za 14,6 odstotka, prenociće pa za 9,3 odstotka, se je število nemških gostov povzelo le za 23 odstotkov, njihove prenociće pa so upadle za devet odstotkov.

V prvih šestih mesecih letos se je skupno število gostov povečalo za 5,6 odstotka, pri čemer je število domačih gostov poraslo za 5,5 odstotka, tujih pa za 5,8 odstotka. V prvih sedmih mesecih letos so zdravilišča zabeležila 2,9-odstotno rast skupnega števila prenocićev, od tega so pri prenocićih domačih gostov zabeležili 3,3-odstotno rast, pri tujih pa 2,4-odstotno rast. Med tujimi gosti letos prevladujejo Italijani, katerih število se je v prvih sedmih mesecih letos povečalo za sedem odstotkov, vendar pa gosti iz Avstrije še vedno za petino presegajo njihovo število prenocićev. (STA)

Ljubljano so še posebej promovirali na španskem turističnem trgu

BREZJE - Na tradicionalnem maševanju ob velikem šmarunu

Metropolit Alojz Uran tokrat predvsem o veri in pravih odločitvah

BREZJE - Ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran je na slovesnem somaševanju ob prazniku Marijinega vnebovzetja v sredo nagovoril okrog 8000 vernikov, ki so se zbrali pred bazilikijo Marije Pomagaj na Brezjah. Medtem ko je nadškof Uran tako kot pred njim nekdanji ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode v preteklih letih na Brezjah govoril tudi o politični in družbeni realnosti Slovenije in Evropi, pa se je tokrat bolj posvetil veri in vernikom ter izbiri med dobrim in slabim.

Uran je skupaj z verniki Marijo proslil za uredničev prošenj in za blagoslov posameznikov, družin, skupnosti in ustanov političnega, kulturnega, zdravstvenega, vzgojno-izobraževalnega, socialnega ter drugih področij življenja, da bi oblikovali tisto prihodnost, ki bo v službi življenja in ne smrti. "Še posebej prosimo, da se ne bi odločali za smeri, ki so dolgoročno lahko škodljive za naš narod in za našo prihodnost," je poudaril.

Uran se je spominil na pokojnega ljubljanskega nadškofa Alojzija Šuštarja, ki

ALOJZ URAN
KROMA

je pred 15 leti na Brezjah prvič po osamosvojitvi Slovenije slovenski narod posvetil božji materi Mariji. Metropolit je spomnil tudi, da letos mineva sto let od kronanja milostne podobe Marije Pomagaj na Brezjah. Katoliška Cerkev ima namreč navado, da krona podobe, ki so pri ljudeh posebno v časteh. In ker so romarji na Brezjah pričevali o izrednih uslišanjih, so 1. septembra 1907 kronala podobo Marije, ki jo je naslikal Leopold Layer. Tedaj se je na Brezjah zbralo kar 30.000 ljudi.

Letos je bilo ob začetku slovesne maše ob velikem šmarunu na Brezjah občut-

no manj vernikov kot pretekla leta, še zlasti pa bistveno manj kot lani, ko so našteli skoraj 10.000 ljudi. Razlog je bil predvsem v velikem prometnem zastoju ob zaključku gorenjske avtoceste. Številni, ki so se iz vseh koncov Slovenije odpeljivali na Brezje, so ostali na cestah, ki so bile polne tudi turistov, ki so se na lep praznični dan podali proti Bledu in drugim gorenjskim turističnim biserom. Tisti, ki niso upoštevali navodil policije, naj se na pot odpravijo prej kot običajno tudi zaradi del na cestah, so zato na Brezje prispevali med samo mašo.

Ob zaključku bogoslužja se je v svinču na Brezjah že zbralo več tisoč ljudi, še zmeraj pa jih je bilo nekoliko manj kot lani, je ocenil Stanko Janša iz Turističnega društva Brezje. Pojasnil je, da praznik Marijinega vnebovzetja sedaj praznuje že vsaka fara, zato se verniki razporedijo po vsej Sloveniji in se na praznik ne zgrnejo več vsi na Brezje. Med tistimi, ki se vedno pridejo, pa je veliko takih, ki jim je božiški romanje bodisi izlet na Brezje na veliki šmaren postala že tradicija. (STA)

MURSKA SOBOTA - Danes drugič slovesnost prekmurskih Slovencev

Praznovanje združitve z matico

Praznik v spomin na 17. avgust 1917 - Lansko praznovanje povzročilo precejšnje negodovanje pri madžarski manjšini

MURSKA SOBOTA - Ob dnevu združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom bo v Murski Soboti danes že drugič državna proslava. Ta praznik obeležujemo od lani, in sicer v spomin na 17. avgust 1919, ko je vojaška oblast - potem ko je jugoslovanska vojska zasedla Prekmurje - upravljanje nad njim predala civilni oblasti. Proslava, na kateri bo slavnostni govornik minister za okolje in prostor Janez Podobnik, se bo začela ob 20.30 pred soboškim gradom.

Ustvarjalci kulturnega programa z naslovom Kako je ljubezni ime so Feri Lainšček, Duša Škof in Drago Ivanuša, nastopili pa bodo Policijski orkester, Eroika, Nataša Matjašec, Vlado Novak, Vlado Vlaškalič, Metod Žunec, plesna skupina Matjaža Fariča, trio SLO A3, Kristjan Borovšak, kvartet klarinetov Clarifour, Stekli psi, kleemar & sphericube in Gabrijela Granfol Peurača.

Spominski dan je postal državni praznik, ki pa ni dela prost, z novoleta zakona o praznikih, ki jo je DZ sprejel sep-

tembra 2005. Tedaj je DZ uzakonil tri nove praznike - ob prekmurskem še 15. septembrem kot dan vrtnitev Primorske k matični domovini in 23. novembrem kot dan Rudolfa Maistra. Za zakon je glasovalo 63 poslancev, proti ni bil nobeden, vzdržala pa se je poslanka madžarske narodnosti Maria Pozsonc.

Prekmurje, ki je bilo 900 let zunaj matičnega slovenskega ozemlja v okviru avstroogrške monarhije, je po njenem razpadu po odločitvi pariške mirovne konference pripadlo Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovincov, ker pa je bila za mejo določena razvodnica med Muro in Rabo, je del Prekmurcev - Porabski Slovenci - ostal pod Madžarsko. Pokrajino so jugoslovanske čete brez boja zasedle 12. avgusta 1919. Pri odločanju, kateri datum naj postane praznik, je prevladal dan, ko je oblast od vojaških oblasti prevzel civilni upravitelj, kar se je zgodilo v Beltincih 17. avgusta na množičnem ljudskem zborovanju.

Začasni upravitelj - civilni komisar v osebi mariborskega okrajnega glavar-

ja Srečko Lainščik je od beltinskega shoda začel vpeljevati avstrijski pravni in upravni red, ki ga je poznal preostali slovenski prostor. S podporo deželne vlade in sklepom ministra za notranje zadeve je že 2. oktobra na drugi seji narodnega sveta za Prekmurje, ki ga je stavljal ugledna skupina Prekmurcev, poročal, da se Prekmurje upravlja kot ena pokrajina s civilnim komisarjem v Murski Soboti in zastopnikom v Dolnji Lendavi.

V zgodovini slovenskega naroda združitev Prekmurja z matico ni imela velikega pomena in so se je uradno le redko spomnili, na kar je opozoril tudi slavnostni govornik na lanski proslavi, predsednik vlade Janez Janša, ki je dejal: "Bil je že skrajni čas, da se to spremeni in da se združitvi nameni poseben praznik."

Z lanskim praznovanjem predstavniki Pomurske madžarske narodne samoupravne skupnosti, krovne organizacije Madžarov v Sloveniji, niso soglašali, češ da pomeni "boleč občutek za pri-

OBMOČJE EVRA

Najvišjo inflacijo zabeležili v Sloveniji

LJUBLJANA - Letna stopnja inflacije v območju evra, katerega članica je od 1. januarja tudi Slovenija, se je julija v primerjavi z junijem nekoliko zmanjšala in je znašala 1,8 odstotka. Slovenija pa je zabeležila 4-odstotno stopnjo inflacije na letni ravni, kar je največ med članicami območja skupne evropske valute, je včeraj sporočil evropski statistični urad Eurostat.

V celotni EU je bila julija inflacija na letni ravni v primerjavi s prejšnjim mesecem prav tako nekoliko nižja in je znašala 2,0 odstotka. Junija je bila sicer letna stopnja inflacije v območju evra 1,9-odstotna, v celotni uniji pa 2,1-odstotna. Tako območje evra kot sedemdvajsetica sta julija v primerjavi z junijem zabeležila manjšo deflacijo. Mesečna stopnja inflacije v območju evra je bila julija tako -0,2 odstotka, v celotni EU pa -0,3 odstotka.

Julija so najnižje stopnje inflacije na letni ravni v EU beležile Malta, ki je zabeležila celo rahlo deflacijo (-0,2 odstotka), ter Danska (1,1 odstotka), Francija in Slovaška (po 1,2 odstotka). Najvišje so bile letne inflacijske stopnje v Latviji (9,5 odstotka), na Madžarskem (8,3 odstotka), v Bolgariji (6,8 odstotka), Estoniji (6,5 odstotka) in Litvi (5,1 odstotka). V primerjavi z majem se je letna stopnja inflacije junija v dvanajstih članicah EU zvišala, v trinajstih se je znižala, v dveh pa je ostala na enaki ravni.

Slovenija je julija s 4,0 odstotka na letni ravni zabeležila najvišjo stopnjo inflacije med članicami območja z evrom. Sledijo ji Grčija in Irski po 2,7 odstotka ter Portugalska in Španija po 2,3 odstotka.

Najnižje letno povprečje inflacije do julija so v celotni EU zabeležile Malta (0,7 odstotka), Finska (1,3 odstotka), Francija (1,4 odstotka) in Švedska (1,5 odstotka), najvišje pa Latvija (7,5 odstotka), Madžarska (7,5 odstotka), Bolgarija (5,5 odstotka) in Estonija (5,1 odstotka). Za Slovenijo je letno povprečje julija znašalo 2,8 odstotka in je bila tako za Grčijo (3,0 odstotka) na drugem mestu med članicami območja skupne evropske valute. (STA)

padnike avtohtone narodne skupnosti, saj je ta zaradi zaradi vse večje gospodarske zaostalosti izpostavljenia še močnim procesom asimilacije". Po njihovem takratnem mnenju pomeni praznovanje - na novo odpiranje zaceteljih ran, in to v času globalizacije in nastajanja novih vrednost v Evropski skupnosti, ki je grajena na demokratičnih načelih sodobne družbe, ki narode združujejo in ne ločujejo, in kjer se upoštevajo najvišji standardi pri uveljavljanju pravic manjšini."

Ob lanskem praznovanju pa je prišlo do nesoglasja tudi med katoliško in evangeličansko cerkvijo, saj so evangeličani predlagali skupno ekumenično bogoslužje, kar pa je katoliška stran, ki je pred proslavo v Beltincih pripravila mašo za domovino, zavrnila, češ da to ni isto oziroma da ne morejo spremeniti scenarija, ki so ga pripravljali več mesecov. Zato so imeli evangeličani slovensko bogoslužje v čast obletnic združitve v svoji cerkvi v Murski Soboti. Ob letosnjem prazniku posebne maše oziroma bogoslužja niso napovedani. (STA)

ORGANIZIRANI KRIMINAL - Po velikošmarnem pokolu 'ndranghete v Nemčiji

V Kalabriji se trudijo preprečiti maščevanje

Tarča napada je bil 25-letni Marco Marmo - Izginil eden od lastnikov restvracije

RIM - Velikošmarni pokol v Duisburgu, mirnem nemškem mestcu v bližini Düsseldorfa, je kot vse kaže močnejše odjeknil v Nemčiji kot v Italiji. Mafija, camorra in 'ndrangheta so namreč v domovini zgodovinsko znani pojavi, v Nemčiji in tudi drugod po Evropi, kot kažejo medijski odmevi, pa niso na dnevnem redu in zato naredijo toliko globlje vtiče.

Preiskovalci so se tako v Nemčiji kot v Italiji nemudoma lotili dela. Ugotovili so, da so bile žrtve, šest moških iz Kalabrije, iz kraja San Luca, pobiti s ploho nabojev, za konec pa je bil vsakemu namenjen še strel v glavo. Žrtve, med katerimi sta bila tudi 17- in 18-letni fant, sta kilerja (po dosedaj ugotovitvah naj bi bila dva, prispevala iz Italije) presenetila potem, ko so zapustili italijansko restavracijo Da Bruno v bližini železniške postaje, v kateri so proslavljeni 18-letnikov rojstni dan. Očitno niso bili v skrbah za svoja življena, saj niso bili oboroženi. Streli so jih pokončali v dveh avtomobilih, ki jih je prerezalo več kot 70 nabojev.

Kot kaže, je bil tarča krvavega napada 25-letni Marco Marmo, medtem ko so bili ostali eliminirani kot priče. Gre za brata Francesca in Marca Pergolo, staro 20 in 22 let, 39-letnega Sebastiana Strangia, 17-letnega Francesca G. in 18-letnega Tommasa Venturi. Včeraj pa se je razvedelo, da da je izginil še eden od družbenikov restavracije, Giuseppe Strangio, ki se nahaja na dopustu v Italiji, a ga preiskovalci niso uspeli izslediti.

Po ugotovitvah nemške policije - ki je na tiskovni konferenci jutro po poboru mimogrede opozorila, da priče v Nemčiji ne molčijo - je srhljivemu prioru prisostvoval očividec, ki je videl zbežati dva moška. Morda se bo kaj lahko razbral tudi s posnetkov dveh videokamer, nameščenih na bližnjih zidovih (ena je Telekomova, drugo pa je postavilo neko jeklarsko podjetje). Po zanesljivih viroh blizu nemške policije naj bi se na posnetkih videla dva človeka, ki zapuščata prizorišče poboja, vendar so posnetki zelo temni, kar otežuje identifikacijo. Videoposnetka sta sicer že v rokah italijanskih izvedencev za 'ndrangheto, ki bi edini lahko ugotovili kaj zanimivega.

Namestnik podšefja italijanske policije in nekdanji superprefekt v Reggio Calabriji Luigi De Sena je izpostavil posebnost tega pokola, ker je do njega prvič prišlo ne le zunaj območij, na katerih se tradi-

Prizorišče kamorističnega poboja pred italijansko restavracijo v Duisburgu, kamor so mimočoč med cvetje in sveče zataknili napis Warum? (Zakaj?)

ANS

cionalno udejstvuje 'ndrangheta, ampak celo zunaj državnih meja. Razloge za ta »kakovostni preskok« je na tradicionalni velikošmarni novinarski konferenci o javni varnosti navedel notranji minister

Giuliano Amato, ki je prvi razkril, da je eden od ubitih v Duisbergu skoraj gotovo eden od morilcev 33-letne Marie Strangio, brutalno pokončane na lanski božični dan ravno v kraju San Luca. Prej

kot pravica, so ga torej našli pripadniki nasprotnega klana, zdaj pa si morajo italijanske oblasti prizadevati, da »dol v Kalabriji ne pride še do tretjega dejanja« te krvave zgodbe.

TRGI - Negativni val iz Azije v Evropo

V Milanu indeksi padli najnižje letos

Na trgih bojazen glede učinkov krize na gospodarsko rast

MILAN - Indeksi milanske borze so se včeraj približali letošnji najnižji ravnini, saj se strah pred posledicami krize na ameriškem kreditnem trgu niti približno ni polegel. Indeks najboljših delnic Mibtel je izgubil 3,45%, S&P/Mib je pristal pri -3,38%, indeks Allstars pa pri -3,28%. Enako se je dogajalo tudi na ostalih evropskih borzah (Frankfurt -2,36%, London -3,75%, Pariz -3,26%), potem ko so azijske borze zaradi bojazni, da bo kriza na ameriškem trgu nepremičnin povzročila škodo mednarodnim finančnim trgom, zabeležile najnižje vrednosti indeksov v zadnjih mesecih.

Po mnenju podministra za gospodarstvo Vincenza Visca je položaj zelo resen, čeprav glede bodočega scenarija na borzah ni ne pessimist ne optimist. »Potrebna je velika pazljivost in upajmo, da bo križa minila na najboljši možen način. Res pa je, da je danes v globalizira-

nem svetu težje nadzorovati take dogodke, kot je bilo to možno v preteklosti,« je še dejal Visco.

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je medtem skupino sedmih najbolj razvitih držav sveta G7 pozval, naj ukrepajo v smeri zagotovite večje transparentnosti svetovnih trgov. V pismu trenutno predsedujoči skupini, nemški kanclerkri Angeli Merkel, je sicer izrazil prepričanje, da kriza na ameriškem trgu ne-premičnin ne bo dolgoročno vplivala na gospodarsko rast. Kljub temu pa meni, da je za sprejem ustreznih ukrepov treba zagotoviti transparentnost mednarodnih trgov. S tem se strinja tudi italijanski premier Prodi, medtem pa Evropska komisija napoveduje, da namerava raziskati vlogo bonitetnih agencij v tej krizi. Trg rizičnih hipotekarnih posojil v ZDA se namreč brez ugodnih ocen agencij ne bi mogel razrasti, kot se je.

POLITIKA - Na izboru Miss Padanije

Bossi za jesen napovedal davčno stavko

Odziv ni ravno navdušujoč - Začenjajo se prazniki strank

RIM - Po 14 letih premirja, se je Umberto Bossi odločil za »davčno stavko«, kajti »ljude hočejo Prodija poslati domov«, zato je treba najti »kaj močnega«. Voditelj Severne lige je za nov iziv poskrbel na velikošmarnem izboru Miss Padanije, ko je na vprašanje, kaj bo jeseni odgovoril: »Oklicali bomo davčno stavko.« Pomeni, da ne bomo več plačevali davkov? »Plaćali jih bomo doželjam namesto državi,« je bil jasen Bossi.

Pobuda prihaja od Lige, vendar Bossi upa, da se mu bodo pridružili vsi zavezni, kajti v nasprotnem primeru »bo šla ta vlada naprej do neskončnosti«. Prvi odzivi na iziv voditelja Severne lige so vse prej kot opogumljajoči. »Zdi se mi prava norost,« je dejal predsednik UDC Rocco Buttiglione, kajti »predlagati davčno stavko je tako, kot če bi rekli, da hočemo razpustitev države«. Podobnega mnenja je tudi Maurizio Gasparri iz Nacionalnega zavzništva, za katerega davčna stavka ni prav način, s katerim bi poslali domov Prodijevu vlado. V nasprotnem, levostranskem taboru pa Bossijeve besede označu-

jojo za tipično velikošmarno lahljnost.

August se je prevesil v drugo polovico in politika se je začela pripravljati na septembarske strankarske praznike, ki so po tradiciji mehak uvod v novo politično sezono. Odločitev Marinija in Bertinottija, da odprtje parlamenta anticipirata na 10. september, ni odvrnila nobene stranke od tradicionalnega jesenskega družabno-političnega snidenja, ki se bo v nedeljo začelo s »predjedjo«, z mitingom gibanja Comunione e Liberazione v Riminiju. Konec meseca bo v Telesusu tradicionalni praznik Mastellove Udeur, na katerem se bodo zbrali praktično vsi najvidnejši italijanski politiki: Rutelli, Bindjeva, Bertinotti, Berlusconi, Marini, Veltroni, D'Alema, Fassino, Enrico Letta in Franco Giordano.

Med povabljenimi je tudi Roberto Benigni, ki mu je Mastella rezerviral ves sobotni večer.

Med ostalimi strankarskimi prireditvami naj omenimo praznik Unità, ki bo v celoti posvečen demokratski stranki, sicer pa se bodo v taki ali drugačni obliki zvrstile pobude tudi vseh ostalih strank.

Evropska centralna banka

16. avgusta 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	
	16.08	14.08
ameriški dolar	1,3405	1,3591
japonski jen	153,19	160,74
kitajski juan	10,1932	10,2965
ruski rubel	34,5990	34,7210
danska krona	7,4419	7,4422
britanski funt	0,67560	0,67880
švedska krona	9,4130	9,3150
norveška krona	8,0350	7,9750
češka koruna	27,510	27,978
švicarski frank	1,6302	1,6421
estonska koruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	260,20	254,41
poljski zlot	3,8380	3,7897
kanadski dolar	1,4469	1,4352
avstralski dolar	1,7072	1,6184
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lej	3,2575	3,2021
slovaška koruna	33,800	33,502
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6968	0,6991
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska koruna	92,95	89,31
turska lira	1,8755	1,7752
hrvaška kuna	7,3062	7,3068

Zadružna Kraška banka

16. avgusta 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,36147	1,33351
britanski funt	0,68596	0,67018
švicarski frank	1,66123	1,62077
japonski jen	161,6358	151,842
švedska koruna	9,6303	9,1697
avstralski dolar	1,71008	1,63793
kanadski dolar	1,48293	1,42648
danska krona	7,58458	7,29881
norveška koruna	8,16785	7,80214
madžarski forint	310,704	243,3848
češka koruna	32,12525	25,1415
slovaška koruna	38,71705	30,3003
hrvaška kuna	7,82494	6,9774

Banca di Cividale

16. avgusta 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3623	1,3288
britanski funt	0,6878	0,6708
danska krona	7,554	7,368
kanadski dolar	1,4731	1,4368
japonski jen	157,91	154,02
švicarski frank	1,6597	1,6188
norveška koruna	8,096	7,896
švedska koruna	9,545	9,310
avstralski dolar	1,6945	1,6528
hrvaška kuna	7,57	7,03

Milanski borzni trg

16. avgusta 2007

Indeks MIB 30:	-3,53	
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,805	-2,07
ALLEANZA	9,3	-2,97
ATLANTIA	23,00	-3,16
BANCA ITALESE	13,66	-5,28
BANCO POPOLARE	17,55	-3,41
BPMS	4,59	-1,67
BPM	9,89	-1,75
CAPITALIA	6,485	

REPENTABOR - Na veliki šmaren

Pisana množica ljudi se je zbrala ob cerkvici na Tabru

Osrednje dogajanje v sredo so zaznamovala bogoslužja - Včeraj so počastili sv. Roka

Lepo sončno vreme je na praznik velikega šmarnega k Marijinemu svetišču na repentabrski grič tudi letos privabilo pisano množico ljudi od vseposod. Praznovanja ob 15. avgstu so na tem kraju že tradicionalna, v zadnjih letih pa je moč opaziti znaten porast romarjev. Posebno množični so tisti, ki prihajajo iz krajev onstran državne meje, ki bo v kratkem tudi dokončno izginila. Med obiskovalci pa je tudi nemalo Italijanov.

Kot se spodbodi, se je dan velikega šmarna na Tabru odvila izključno v verskem dogajanju. Prva jutranja sveta maša se je pod lipami pred cerkvijo začela že ob osmih žutraj, ob desetih dopoldne pa je bil na sporednu glavni romarski shod. Sveti daritev je vodil tržaški škof mons. Evgen Ravignani, ki je v svoji predlogi poudaril pomen velikošmarenškega dogodka. Kristijan mora za svoje življensko vodilo imeti spoštovanje bližnjega. Zanikanje Boga se nevarno približuje življenju brez postave. Svet je danes na preizkušnji, zato mora kristijan verovati v boljši jutri. Egoizem, ki se je v naši dobi zelo razpasel, mora nadomestiti medčloveška solidarnost. Kristijan seveda ne sme pasivno pričakovati Kristusa, temveč živeti v veri, je še povedal škof Ravignani.

Zelo dobro obiskano popoldansko bogoslužje je daroval škofov vikar za slovenske vernike v Trstu mons. Franc Vončina. Vončina je poudaril, da so množice romarjev, ki na praznik velikega šmarna romajo k Mariji, podobne tistim, ki so se v Kristusovem času zbirale v jeruzalemskem templju. Mašnik je naglasil tudi nenadomestljivo vlogo Kristusove matere Marije. Njen zogled naj bo življensko vodilo slehernemu kristjanu.

Praznik velikega šmarna na Tabru seveda ni samo verskega značaja. Tako je bilo tudi letos, saj so romarji na Tabru lahko uživali ob domaćih dobrota, med katerimi seveda zdaleč prednjačijo domači kuhanji štruklji, in bogati kulturni ponudbi. Posebno zanimanje je letos vladalo za razstavo Evgena Guština, ki živi in ustvarja v Breznici na Gorenjskem, po rodu pa je domačin. Kot smo že poročali, so Guštino razstavo slovesno odprli v pondeljek, na sam praznični dan pa si jo je ogledalo res lepo število obiskovalcev.

To pa seveda še ni bilo vse, saj so romarji v sredo po zaključku verskih obredov lahko prisluhnili metodijam pritrkovalcov, ki so se oglasile iz bližnjega kamnitega zvonika. Na zvonove so zaigrale skupine pritrkovalcov z Repentabro, s Kontovela, iz Mačkolj, letosnjki gostje pa so prišli iz Dornberka v Vipavski dolini.

Niz praznovanj na Repentabru se je sklenil včeraj, in sicer z verskim obredom posvečenim svetemu Roku, ki je repentabrski vaški zavetnik. Kot že tradicionalno, so tudi letos na Repentabor v goste prispeли glasbeniki Godbenega društva Nabrežina. (ps)

Ob velikem šmarnu je veliki praznik na Tabru že tradicionalen

KROMA

SV. JAKOB - Podtaknjen požar v občinskem središču »Pitteri«

Vandali so se znesli nad rekreatorijem

Neznanci, ki bržkone dobro poznajo središče, so vdrli v rekreatorij in ga razdejali kar pri belem dnevu - Blagajno so skušali odpreti s kotno brusilko

Neznanci so v sredo na samosvoj način obeležili veliki šmaren. Z ognjem so se znesli nad občinskim rekreatorijem »Riccardo Pitteri«, ki se nahaja med ulicama San Marco in Vespucci pri Sv. Jakobu in je ta teden zaprt zaradi počitnic. Popoldne, kar pri belem dnevu in sredi številnih poslopij, ki gledajo na dvorišče rekreatorija, je nekdo, ki bržkone dobro pozna to središče, vdrli v stavbo in se začel izživljati.

Nepridipravi so v učilnicah zanetili pet ognjev, še prej pa so s kotno brusilko neuspešno naskočili blagajno rekreatorija. Gmotno škodo, ki naj bi po prvih navedbah znašala kakih 50 tisoč evrov, sta omejila pravocasen poseg gasilcev in nespretnost samih storilcev. Ogenj je poškodoval tla in delno tudi strope učilnic. V okviru preiskave, ki jo vodi javni tožilec Maurizio De Marco, so pogorele prostore zasegli.

Tržaški občinski odbornik za vzgojo Giorgio Rossi je med včerajnjim obiskom rekreatorija (na sliki Kroma) opisal domnevni potek vandalske akcije. Ob tem je izrazil željo, da bi se aktivnosti znotraj rekreatorija redno nadaljevale že v pondeljek, seveda v prostorih, ki niso zaseženi. Poletne dejavnosti se odvijajo v dopoldanskih urah, udeležuje se jih več kot 150 otrok in najstnikov.

V sredo je mimoidoča gospa ob 17.30 opazila oblak dima, ki se je širil nad rekreatorijem. Poklicala je gasilce

in slednji so v nekaj minutah pogasili požar, ki se je razvijal v sobah znotraj stavbe. Osebe, ki so povzročile škodo, so bile že na begu, po besedah odbornika Rossiya naj bi šlo za vsaj dva človeka, ki dobro poznata prostoročje rekreatorija. Neznanci so se splazili čez ograjo in se kot prvo odpravili po kotno brusilko, ki je bila spravljena v neki omari. Z orodjem so nato poskušali predpreti blagajno, toda zaman. Vprašanje je, kakšno bogastvo so te osebe sploh iskale v blagajni občinskega rekreatorija...

Še ni jasno, ali so požar podtaknili na besa po neušpeli tatvini. V učilnicah so nakopili papir, les in nekaj vrčev z barvo ter zanetili vsega skupaj pet ognjev. Plameni se k sreči niso zelo razširili, ker so bila okna zaprta. Storilci se z ognjem očitno niso zadovoljili, zato so poskusili še z vodo. Odprli so vse pipe, domnevno z namenom, da bi poplavili učilnice; še sreča, da so pozabili zamašiti водne odtroke. Na vratih učilnic ni bilo znakov vroma: odbornik Rossi je navajal celo možnost, da so vandali imeli s seboj ključe.

Sv. Jakob je bil letos kar pogosto podvržen požarom. Na začetku tega tedna je gorelo v skladišču gradbenega materiala Marsich (vzroki še niso znani), ki se nahaja le nekaj ulic niže od rekreatorija Pitteri. Še je živ tudi spomin na požar, ki so ga neznanci podtaknili letos pozimi v prostorih občinskih jasli v bližnji Ul. Veronese. (af)

Tvegala je porod na čolnu

Tvegala je, da rodila kar na čolnu, pred istrsko obalo. Soprog je takoj sprožil alarm, poseglo je tržaško luško poveljstvo, ki je omogočilo, da je hitro prišla do bolnišnice. Dogodek se je pripeljal včeraj zjutraj. Mlada gospa iz Vicenze je bila s soprogom na dopustu, plula sta pred Savudrijo, ko je okrog 10.30 začutila krče. Mož je ves v skrbah takoj poklical na pomoč, na klic se je odzvalo tukajšnje luško poveljstvo, ki je na kraj poslalo izvidniški čoln. Zakonca so iz hrvaških obalnih voda preko slovenskih voda pospremili do Trsta, do pomola Audace, kjer je že čakal rešilec službe 118. Noščenico so takoj odpeljali v bolnišnico Burlo Garofolo in jo izročili tamkajšnjemu zdravstvenemu osebuju.

Počistili madež plinskega olja na morju pri Sv. Soboti

Domnevajo, da je gosto plinsko olje, ki se je izlilo v morje pred Sv. Soboto, verjetno pritekelo iz kakšne do trajane cevi, ki jih na tistem območju ne manjka. Ker skušajo natanko ugotoviti, od kod je doljepritekelo, se preiskava še nadaljuje. Škoda je vsekakor omejena, olja je bilo vsega skupaj okrog 100 litrov in so madež na morju povsem odstranili. Počistiti morajo še kamenje na bližnjem pomolu. O izlituju je bil govor tudi na včerajnjem srečanju na sedežu pristaniškega poveljstva, kjer so bili tudi predstavniki Pristaniške oblasti, deželne agencije za zaščito okolja Arpa, družbe Depositi Costieri in podjetja Crismani Ecologia.

Zahtevno reševanje mačke

Ob obupnem mijavkanju se je marsikomu trgal srce. Naposled je le utihnilo: tokrat je bil konec srečen, okrog mesec dni staro mučko so naposled le potegnili na varno. Gasilci so bili z reševanjem zaposleni kar tri ure. Poklical jih je eden od stanovačev v Ul. Pascoli, na hišni številki 32, in jih pospremil v 2. nadstropje, kjer so avtomobilske garaze. Žival je padla v luknjo, skozi katere odtekla deževnica. Gasilci so odprli nekaj garaž, da bi ugotovili, kje je speljana cev. To so naposled ugotovili s posebno termično kamero, ki so jo medtem prinesli s centralo. Ko so opazili, kje se nahaja prestrašena žival, so cev prerezali in malo muco vzeli v naročje ter jo odpeljali na sedež ustanove za zaščito živali Enpa.

RICMANJE - Ureditev križišča na pokrajinski cesti

Utrijalne luči »proti« tovornjakom

Do konca meseca bodo uredili križišče nad Ricmanji, da ne bodo težki tovornjaki več zavijali v vas

KROMA

OPČINE Ženska in politika danes

Z razpravo o Ženski vlogi v današnjem političnem kontekstu in predvajanjem filma *No man's land* se bo danes v prostorih prosvetnega društva Tabor začel tradicionalni Praznik Unità in Novega Dela.

Razpravo o Ženski vlogi, ki bo na sporednu ob 18. uri, bo vodila Gabriella Baroni, članica pokrajinskega vodstva LD, soocale pa se bodo Fulvia Premolin (županja občine Dolina), Bruna Tam (tržaška občinska svetnica Marjetice) in Tamara Blažina (deželna svetnica LD). V večernih urah, ob 20.30, pa bodo v veliki dvorani predvajali film *No Man's Land* režiserja Danisa Tanovica. Film o krutosti spopadov v razpadajoči Jugoslaviji je bil nagrajen z glavnim nagradow na festivalu v Cannesu.

Praznik bo jutri, v nedelje in ponedeljek potekal po že ustaljenih ritmih. Od 18.ure dalje bodo odprtih kioski (v nedeljo že ob 17. uri), zelo bogat pa bo letos kulturno politični program.

Tako bo jutri ob 18. uri srečanje izvoljenih predstavnikov Levih demokratov, Marjetice in Slovenske skupnosti, ki bodo v neformalnem okolju razprljali o najbolj perečih problemih našega ozemlja. Uvod v razpravo bosta pripravila Stefano Ukmari in Marco Toncelli (odgovorna za sekcije in rajonske svete pri LD oziroma Marjetici). Ob 20. uri bo ples z ansamblom Souvenir.

V nedeljo bosta ob 19. uri posleda pokrajinska vodstva za socialno skrbstvo Marina Guglielmi in deželnih tajnik LD Bruno Zveč, ples pa bo tokrat ob glasbi ansambla Oasi, vedno od 20. dalje.

V ponedeljek bo na vrsti program v režiji Mladinske levice. Ob 18.30 bo razprava Evropa: work in progress – izziv evropske integracije na Balkanu. Moderator bo deželni tajnik Mladinske levice Štefan Čok, sodelovali pa bodo: Federica Mariotti, (državna odgovorna za mednarodne zadeve ML LD), Luka Juri (bivši predsednik Mladega foruma slovenskih Socialnih demokratov) in Tanja Vrbat (članica Foruma mladih Socialdemokratske partije Hrvatske in podpredsednica Mladinske socialistične internacionale). Razpravo bo zaključil vladni podtajnik za zunanjost trgovino Miloš Budin.

Številni vozniki težkih tovornjakov so se doslej prijemali za glavo, potem ko so privozili s pokrajinske ceste izpod Ključa navzdol v preozke strmine ricmanjskih ulic. Tako se pač zgodi, če človek bolj verjame umetnemu satelitskemu signalu, kot pa lastnim očem, ki bi morale vendarle na pokrajinski cesti, pred križiščem za Ricmanje, videti velik smerokaz s prepovedjo zavijanja v desno tovornjakom, težjim od 7,5 tone.

Smerokaz je julija 2004 namestila takratna Scoccimarrova pokrajinska uprava, potem ko so jo dolinski upravitelji večkrat pozvali naj to stori, da bi preprečila prehod težkih tovornjakov skozi Ricmanje.

Klub nameščenemu smerokazu pa se kdaj pa kdaj še vedno najde šofer, ki prometnega znaka ne spoštuje. Z Ricmanjem dobro znanimi posledicami.

Domačini so se ponovno obrnili na krajevne upravitelje. Ti pa - že spet - na tržaško pokrajino, da bi poiskala kak drug, učinkovitejši način, ki bi enkrat za vselej preprečil prihod velikih tovornjakov v vas.

Dolinska županja Fulvia Premolin je posegla pri pokrajinskem odborniku za javna dela Mauru Tommasiniju, ta je dal svojim tehnikom nalog za primereno ureditev križišča nad Ricmanji.

Vse kaže, da bo zadeva kmalu rešena. Po oceni županje Premolinove je

bil ves tehnični postopek opravljen, dela so bila oddana. Sedaj bo moralo podjetje namestiti luči, ki bodo z utripanjem dodatno opozarjali voznike tovornjakov, da ne gre zavijati navzdol v desno. Po zagotovilih odbornika Tommasinija bo to delo opravljeno do konca meseca. Odtlej ne bodo imeli vozniki tovornjakov več nobenega izgovora o domnevno slabu urejenem križišču, kot so se skušali izmazati doslej.

Dolinska občinska uprava je v zadnjih tednih pozorno sledila tudi številnim drugim delom v teku. Županja Premolinova je ocenila, da se bodo v dveh mesecih zaključile dejavnosti v Glinščici v okviru čezmejnega projekta programa Interreg Italija-Slovenija 2000-2006. Dokončana bo ureditev stez in obnova cerkve na Pečah, prav tako pa tudi sprejemni center ob občinskem gledališču Franceta Prešerena v Boljuncu. Tu naj bi - poleg sprejemnega centra - uredili tudi razstavo starinskih predmetov in noš, ki naj bi postala nekakšen vpogled v preteklost krajev dolinskega Brega.

V kratkem pa bodo oddali v zakup dela za ureditev parkirišča ob gledališču Franceta Prešerena. Postopek se je nekoliko zavlek zaradi zapletov na manjšem območju z otroškimi igrali, zadeva pa je bila rešena in dela se bodo kmalu začela, je zagotovila dolinska županja Fulvia Premolin.

PREISKAVA - Aretacija

Nepošteni poštar

Iz paketov in pisem si je prilaščal predmete in verjetno tudi denar

Morda je kdo nestрпно pričakoval pošto, a je ni dočakal: »zahvaliti« se mora nepoštemu poštarju, ki je rad pogledal v kuverte in pakete ter si marsikaj prilastil. Končno pa so mu le stopili na prste. Preiskava, ki je priveda do aretacije 49-letnega R.K., je bila dokaj dolga in zapletena, vodila jo je policija v sodelovanju z nadzorno službo pri pošti, za koordinacijo je skrbel namestnik državnega tožilca Raffaele Tito.

Preiskava se je pričela že lani, potem ko so začele prihajati prijave in pritožbe oseb, ki so zaman čakale na pisma in pakete. Policija je imela zahtevno delo, saj je mora paziti, da je pošta medtem povsem normalno delovala. Ko so zbrali dovolj dokazov, so pregledali stanovanje omenjenega R.K. Na dan so prišli razni predmeti, ki si jih je prilastil (nekateri je odvrgel), med drugim so odkrili modelčke letal in ladje, revije, znamke: bili so v paketih, ki bi jih moral razdeliti. Niso pa našli denarja, o katerem je bil govor v nekaterih pismih, ki niso bila dostavljena.

Preiskava se še nadaljuje, ker skušajo ugotoviti, kar pa ni enostavno, vse oškodovane osebe. Predmete jim bodo vrnili ob koncu kazenskega postopka ali tudi že prej, če bo preiskava to omogočala.

Ponovno zaplenili mleko v prahu

Po skoraj mesecu dni je mestna policija spet zaplenila nekaj konfekcij mleka v prahu. Včeraj zjutraj sta agenta obiskala market na področju Rojana in si ogledala datum zapadlosti na nekaterih konfekcijah, še posebno pozorna sta bila na izdelke, ki so namenjeni otrokom. Odkrila sta 21 konfekcij mleka v prahu za dojenčke, rok trajanja pa je zapadel že konec junija. Konfekcije sta zaplenila, odgovorni v marketu pa bo moral plačati visoko globo, skoraj 3200 evrov. Ob tej priložnosti mestna policija vabi občane, da si vedno pozorno ogledajo datum zapadlosti in na morebitne nepravilnosti opozorijo urad trgovske policije pri mestnih redarjih.

SPOMIN - Nacifašisti pred 63 leti

Požgali štiri vasi

Mavhinje, Cerovlje, Vižovlje, Medje vas

Bilo je na včerajšnji dan pred triinštrestdesetimi leti, 16. avgusta 1944. Nekaj ur pred zoro je bil Kras še vedno zatopljen v nemirnem spancu sredi poletenih soparnih noči, ko je vaščane Mavhinje, Vižovlje, Cerovlje in Medje vasi prebudil nenašen hrup motorjev, kamionov in težkih korakov. Vse štiri vasi so bile v hipu obkoljene in ni bilo več izhoda. Podobna scena tragično realnega filma se je pred očmi nemočnih domačinov odvijala že nekaj mesecev prej, 27. februarja istega leta, ko je vojaški okupator obkolil šestnajst vasi tega območja in odpeljal skoraj štiristo ljudi. Vse moške med 16. in 60. letom starosti so prisilili v izgnanstvo, večinoma na prisilno delo na Bavarsko. Od teh je bilo 26 iz Mavhinje, 27 iz Cerovlje, 11 iz Vižovlje ter 25 iz Medje vasi.

Sred avgusta 1944 so bili zato v Mavhinjah, Cerovljah, Vižovljah in Medji vasi doma le še otroci, ženske in ostareli. Okupator in njegovi sodelavci pa niso priznali nikomur. Pripadniki NOB so namreč že dalj časa minirali železniške proge in uničevali električne daljinovode, nacifašisti pa so se nemalokrat maščevali nad nemočnim prebivalstvom. Ko so partizani pognali v zrak viadukt pri Moščenicih, je nemška komanda v Sesljanu, skupaj z fašističnimi republikani in domobranci postajo v Vižovljah odločila, da bo kot povračilo požgala štiri vasi ter razprodila vse njihove prebivalce.

Na sv. Rok, dan po velikem šmarunu, so bile Mavhinje, Cerovlje, Vižovlje in Medja vas že ob 4.30 sklenjene v smrtno usodno zanko. Nemški vojaki so skupaj z domobranci in italijanskimi fašisti ukazali vaščanom, naj v pičlih dvajsetih minutah poberejo iz domov in naložijo na vozove najpomembnejše stvari. Vsaka hiša je imela dvajset minut, da spusti živino, nagonsko pobere in reši kanček večkrat revne opreme in večstoletne zgodovine družine. Ob petti uri, ko je mrak še obdajal vasi, se je začelo plenjenje in požiganje. Prebivalstvo so odveli v Sesljan v namenom, da ljudi odpeljejo v Nemčijo, vendar jih je načrt spodeljal, saj ni bilo ustreznega prevoza. Pogorelcii so se lahko, sreča v nesreči, porazgubili v bližnjih vaseh in iskali solidarnostnega zatočišča večinoma pri znanicah in sorodnikih.

Številni pričevanja domačinov, ki so z bolestjo spominjali na tragični dogodek, je bilo zbranih v publikaciji ob 50-letnici požiga vasi, ki jo je pred desetletjem in več izdal domača kulturno društvo »Cerovlje-Mavhinje«. Tako je gospa Marija iz Mavhinje pove-

dala, kako so v tistih skopih dvajsetih minutah vzeli s seboj vse, kar so mogli nesti: oblekli so po dve obleki, tudi plašče, kljub avgustovski vročini. »V vrsti smo hodili proti Sesljanu, pred naperjenimi puškami, da ne bi zbežali... Ko smo dospeli do Sesljanu, se je že dvigal gost dim nad Mavhinjami. Vedeli smo, da vas gorri in vse je vpilo. Peljali so nas v žandarmerijo v Sesljanu. Dvorišče je bilo polno Vižovcev in Medvejcov. Tako je prišel župnik Filej iz Devina in vsakega posebej pozdravil, nam dal roko ter prišepnil, naj zbežimo, naj si pomagamo, kot moremo, saj nas bodo drugače odpeljali v Nemčijo. Kasneje smo dobili začočišče v njegovem župnišču. Ko smo stanovali v Devinu, smo bili primorani stražiti železniško progro pred partizani. Po šest nas je stražilo s triurnimi izmenami.«

Gospa Ema iz Cerovlje je povедala, da so na domačih vhodnih vratih imeli posušeno morsko zvezdo, da katero so nekoč radi verjeli, da je na vhodnih vratih obvarovala otroke pred bolezni. Nemci so mislili, da je zvezda partizanska in so kričali, dokler je niso sneli z vrat. »Doma sem pustila kravo s tečilkom, ki sem ju dotlej skrbno skrivala pred partizani in pred Nemci. Trud je bil zaman, saj ju pozneje nisem več našla: verjetno so ju pobrali Nemci. Ko smo se vrnili domov, smo našli le porušene in požgane hiše: hlevi so bili prazni. Edina hrana, ki nam je ostala, je bil krompir, saj je bila dobra letina in je krompir kar sam prihajal iz zemlje. Gospoda Viktorja iz Cerovlje so odpeljali v Nemčijo že istega februarja. Ko se je po končani vojni vrnili, je našel požgano vas, vendar je družinsko hišo rešila sestra, ki se je skrila pred Nemci in po njihovem odhodu z vodo gasila požar.

Tistega avgustovskega dne izpred 63 let so tako v Mavhinjah pogorele vse hiše razen župnišča, šolske stavbe in cerkve. Tudi Cerovlje so bile skoraj popolnoma uničene; od približno štirideset hiš naj bi se rešile le tri. Podobna usoda je doletela tudi Medje vas, medtem ko je bilo Vižovljem nekoliko prizaneseno, ker je bila v vasi domobraska postojanka – uničili so tako »le« polovico vasi. Kmalu po vojni so bile vasi obnovljene, vendar je bila gospodarska, kulturna in arhitektonská škoda velika, v glavnem nepopravljiva. Veliko ljudi se ni vrnilo iz taborišč in prisilnega dela v Nemčiji, prav tako jih je veliko padlo v boju za osvoboditev izpod nacifašizma. Tudi na to se moramo spomniti v dneh velikega šmarna, ko se brezkrbno odpravljamo na počitnice ali pa uživamo v hladu udobnih domov. (igb)

ZADRUGA NAŠ KRAS

RTV SLO Slovenija

KD Kraški dom in Zadruga Naš Kras

vabijo na premiero predvajanje dokumentarnega filma

KRAŠKA HIŠA NA ROBU ČASA

danes, 17. avgusta 2007, ob 20.30 v Pokrajinskem muzeju v Repnju

O nastajanju filma bo spregovoril scenarist Jadran Sterle v primeru slabega vremena bo projekcija v Kulturnem domu na Colu

pokrovitelji večera
Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
Pokrajina Trst – Občina Repentabor

TPK SIRENA
prireja

tradicionalno KARAMALADO
OD 17. DO 19. AVGUSTA

Danes, **17. avgusta**
PLES Z ALTER EGO
Jutri, **18. avgusta**
PLES Z OLD STARS
V nedeljo, **19. avgusta**
PLES S HAPPY DAY
ODPRTJE KIOSKOV OB 19.00

PLES SE ŽAČNE OB 20.30

Včeraj je praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan

Drago Štoka.

Da bi še mnogo let med svojimi dragimi užival polnost življenja, mu želijo

vsi, ki ga imajo radi

Dobrodošel

Samuel!

Srečnima staršema Erici in Davidu čestitajo

vsi Fischerji in Cociancichi

na vsemanjšinska proslava na bavarski gmajni odvijala v nedeljo, 9. septembra 2007 ob 15. uri. Združeni zbori pod taktirko Pie Cah bodo zapeli pesmi »Žrtvam, Bazovica, Smrt v Brdih« in »Vstajenje Primorske«. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD. Skupna vaja bo 7. septembra 2007 ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

L'ULIVO

Sg

Praznik Unità in Novega Dela
OPĆINE, 17., 18., 19. in 20. avgusta
PROSVETNI DOM - Ul. Ricreatorio 2

DANES, 17. avgusta

Ob 18.00 razprava: **VLOGA ŽENSKE V NOVEM POLITIČNEM KONTEKSTU.** Prisotne: županja občine Dolina Fulvia Premolin (SSK), občinska svetnica Marjetice Bruna Tam, deželna svetovalka LD Tamara Blažina

Ob 20.30 Film **NO MAN'S LAND** režija Danis Tanovic - (ML)

JUTRI, 18. avgusta

Ob 18.00 odprtje kioskov in srečanje izvoljenih predstavnikov Marjetice, Slovenske skupnosti in Levih Demokratov

Ob 20.00 ples z ansamblom SOUVENIR

NEDELJA, 19. avgusta

Ob 17.00 odprtje kioskov

Ob 19.00 posega pokrajinske odbornice MARINE GUGLIELMI in deželnega tajnika LD BRUNA ZVECHA

Ob 20.00 ples z ansamblom OASI

PONEDELJEK, 20. avgusta

Ob 18.00 odprtje kioskov

Ob 18.30 srečanje: **EVROPA: WORK IN PROGRESS – IZZIV EVROPSKE INTEGRACIJE NA BALKANIH.** Moderator: deželni tajnik ML LD Štefan Čok. Sodelovali bodo: državna odgovorna za medn. zadeve ML LD Federica Mariotti, bivši predsednik Mladega Foruma Slov. Socialnih Demokratov Luka Juri in članica Foruma Mladih Socialdemokratske Partije Hrvatske in podpredsednica IUSY Mladinske Socialistične Internacionale Tanja Vrbat. Zaključki: vladni podtajnik Miloš Budin.

Ob 20.30 glasbeni večer z ansamblom MAKAKO JUMP - (ML)

»Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 20.15, 22.20 »Fast food nation«; 20.00, 22.20 »La duchessa di Langeais«.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH sporoča, da bodo uradi zaprti od 16. do 18. avgusta 2007. **DTTZG ŽIGE ZOISA** obvešča, da bo med poletno prekinjivo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 25. avgusta 2007. Med tednom bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da se redni pouk v šolskem letu 2007/2008 začne v ponedeljek, 10. septembra 2007, ob 8. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU sporoča, da bodo v tednu od 13. do danes, 17. avgusta 2007 uradi zaprti.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta od 13. do 18. avgusta ter vse sobote do 1. septembra.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA IVAN CANKAR v Trstu sporoča, da bo julija in avgusta ob sobotah šola zaprta. **URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE** obvešča, da bo podeljevanje letnih stipendij za učno osebje slovenskih sol na Tržaškem potekalo v torek, 28. avgusta, in sicer ob 9. uri za osnovno šolo in vrtce na didaktičnem ravnatljstvu pri Sv. Ivanu ter ob 10. uri na DTTZ Žiga Zois za nižjo in višjo srednjo šolo. Razpoložljiva mesta bodo objavljena 24 ur prej na obeh omenjenih šolah ter na Deželnem šolskem uradu v Trstu.

Kino

ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Disturbia«.

ARISTON - (poletna arena) 21.15 »Miss Potter«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Disturbia«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Alla deriva«; 16.00, 16.30, 17.45, 18.45, 19.15, 20.30, 21.30, 22.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 16.05, 20.05 »Material girls«; 16.00 »I fantastici 4 e silver surfer«; 16.15, 19.15, 22.00 »Transformers«; 18.05, 22.05 »The protector - La legge del Muay Thai«.

EXCELSIOR - Dvorana bo zaprta v poletnem času.

EXCELSIOR AZZURRA - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

FELLINI - 16.15 »Il brutto anatrococco«; 17.40, 19.10 »The Protector: La legge del Muay Thai«; 20.40, 22.20 »Feed«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30 »The Reef: Amici per le pinne«; 17.45, 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Smokin' aces«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Ratatouille«; 16.00, 17.45 »Divi valovi«; 19.30, 22.00 »Napumpana«; 16.10, 19.00, 21.50 »Transformerji«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Alla deriva«; Dvorana 2: 16.30, 20.10 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 18.40, 22.20 »Il mio ragazzo è un bastardo«; Dvorana 3: 16.30, 18.15 »Il cane pompiere«; 20.00, 22.15 »Transformers«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Catacombs - Il mondo dei morti«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.10, 22.10 »Disturbia«; Dvorana 2: 20.15, 22.15 »Alla deriva«; 19.50, 22.10

SPDT NA TRIGLAV Po daljšem času smo se planinci SPDT spet odločili da se odpravimo na Triglav. Tri-dnevni pohod od 20. do 22. avgusta se bo pričel na Rudnem polju na Pokljuki. Pohod je zahteven, pripomoreči sta čelada in samozavarovanje. Na razpolago bo društveni kombi. Število pohodnikov je omejeno. Odhod ob 7. uri zjutraj pred hotelom Daneu na Općinah. Vse potrebne informacije dobite na telefonu 040-220155 Livio in 338-4913458 Franc.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Prijava se lahko ob torkih in četrtekih od 18. do 19. v telovadnici OŠ F. Bevk na Općinah. Za informacije tel. št. 349-7597763 Nastja.

3. SEPTEMBER 2007 bo na Barbani skupno romanje slovenskih vernikov iz Goriškega in Tržaškega. Ob 11. uri bo sv. maša, ki jo bo vodil naš g. škof Evgen Ravignani. Šolske sestre de Notre Dame vabijo, da se tega romanja udeleži čim več ljudi. Avtobus bo zjutraj peljal na Barbano. Odpraval bo ob 7. uri s trga Oberdan, ob 7.20 s Prosek, ob 7.30 iz Sv. Križa (po potrebi se lahko ustavi tudi v drugih vaseh). Po sv. maši bo konsulo v Biljah. Po konsulu bo obisk Marijinega celja nad Kanalom. Tam bo do slovesne večernice in blagoslov. Cena romanja je 35,00 evrov. Za informacije poklicati na št. 040-220693. Pohitite z vpisom!

KRUT prireja 14-dnevno bivanje na otoku Ischia od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone 8/B tel. 040-360072.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da se bo občute-

Ob okroglem jubileju naj prejme naš dolgoletni vodilni predstavnik

dr. Drago Štoka

iskrene čestitke in voščila.

Slovenska skupnost

Mali oglasi

ISČEM knjige za 3. razred Družboslovnega liceja - Gorica. Tel. na št.: 335-722829.

ISČEM knjige za prvi razred srednje šole na Proseku in sicer slovenščine, italijanščine, zgodovine, likovne vzgoje in naravoslovnih ved. Tel. 040-225214.

ISČEMO 2 OSPEBI za nego in skrb starejše gospo. Nudimo hrano in bivanje, doplačilo po dogovoru. Klicati na št. 348-8050998 ali 348-1334085.

KMEČKITURIZEM na Krasu išče izkušeno kuhinjsko pomočnico in natakarico za delo ob koncu tedna. Tel. 040-229253 ali 348-3721844.

LEKCIJE fizike in matematike nudim za univerzitetni in višješolski nivo. Tel. 329-156 3648.

NOVO PRENOSNO PEČ na kerozin HI-Star Model WKH 2200 prodam po nizki ceni. Info Ivana 040-291477.

ODDAM dolgodlake psičke srednje rasti. Tel. na št.: 040-200210.

PRODAJAM leseno posodo za kuhanje vina, ki drži približno 500 litrov. Klicati na tel. št. 040-232209.

PRODAJAM krompir v Doberdobu na Tržaški ulici 25. Tel. 0481-78066.

PRODAM knjige za vse razrede klasičnega liceja France Prešeren. Tel. 338-4791301

PRODAM lancio K v zelo dobrem stanju, za 1.800,00 evrov. Tel. št.: 339-3924888.

SO DOMAČE NALOGE vašega otroka čez poletje ostale nedotaknjene? 20-letna študentka z izkušnjami nudi pomoč pri učenju in pisanju domačih nalog. Tel. 333-8337691.

Osmice

DARIO IN JELKA sta v Ricmanjih odprla osmico.

SANDRA IN JOŽKO ŠKERK sta v Salje odprla osmico

OSMICO je odprl Pernarcich Paolo, Medja vas 21.

DOLJAK MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samatorci. Toplo vabljeni!

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon.

OSMICO so odprli pri Jurčevih v Cerkovljah.

OSMICO so odprli pri Terčonovih v Mayhiniyah, št. 42. Toplo vabljeni. Tel. št. 040-299450.

OSMICO ima odprto Stubelj v Šempolaju.

V KRIŽU PRI BELJANOVIH so odprli osmico.

Darujte za

Sklad Albina Bubniča

Izleti

SPDT NA TRIGLAV Po daljšem času smo se planinci SPDT spet odločili da se odpravimo na Triglav. Tri-dnevni pohod od 20. do 22. avgusta se bo pričel na Rudnem polju na Pokljuki. Pohod je zahteven, pripomoreči sta čelada in samozavarovanje. Na razpolago bo društveni kombi. Število pohodnikov je omejeno. Odhod ob 7. uri zjutraj pred hotelom Daneu na Općinah. Vse potrebne informacije dobite na telefonu 040-220155 Livio in 338-4913458 Franc.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Prijava se lahko ob torkih in četrtekih od 18. do 19. v telovadnici OŠ F. Bevk na Općinah. Za informacije tel. št. 349-7597763 Nastja.

3. SEPTEMBER 2007 bo na Barbani skupno romanje slovenskih vernikov iz Goriškega in Tržaškega. Ob 11. uri bo sv. maša, ki jo bo vodil naš g. škof Evgen Ravignani. Šolske sestre de Notre Dame vabijo, da se tega romanja udeleži čim več ljudi. Avtobus bo zjutraj peljal na Barbano. Odpraval bo ob 7. uri s trga Oberdan, ob 7.20 s Prosek, ob 7.30 iz Sv. Križa (po potrebi se lahko ustavi tudi v drugih vaseh). Po sv. maši bo konsulo v Biljah. Po konsulu bo obisk Marijinega celja nad Kanalom. Tam bo do slovesne večernice in blagoslov. Cena romanja je 35,00 evrov. Za informacije poklicati na št. 040-220693. Pohitite z vpisom!

KRUT prireja 14-dnevno bivanje na otoku Ischia od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone 8/B tel. 040-360072.

ZVEZA

Obvestila

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da bo njen tržaški urad zaprt od 13. do danes, 17. avgusta 2007.

ZDruženje staršev O.S. F. MILČINSKEGA OBVEŠČA, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika JEZIKAJTE, ki se bo odvijal v Zambratiju od 27. avgusta do 2. septembra (starostna skupina od 10. do 16. leta) in računalniško in šahovsko delavnico MIŠKA, ki bo potekala na DTTZ Žiga Zois v Trstu v jutranjih urah (od 9. do 14. leta). Za informacije in prijave kliči 040-567751, 320-2717508 (tanja) ali e-pošta: »mailto:franmilcinsk@libero.it».

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo vse podružnice KZ zaprte za dopust od 27. julija do 31. avgusta 2007. Uradni sedež pa bodo zaprte za dopust od 13. do danes, 17. avgusta.

KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT INAC obveščata svoje člane, da bodo uradi zaprti od 13. do danes, 17. avgusta.

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom od 9. do 13. ure in da so uradi zaprti od 13. do 18. avgusta 2007.

SLORI Slovenski raziskovalni inštitut obvešča, da je urad zaprt od 13. do 18. avgusta 2007.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bodo uradi v Trstu, Gorici in Čedadu zaprti od 13. do vključno danes, 17. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo tržaški uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku, od 9. do 13. ure in da bodo v tednu od 13. do danes, 17. avgusta zaprti.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da je urad zaprt od 13. do 18. avgusta 2007.

ATELIE DOM ART IN CVETLIČARNA ADA vabita danes, 17. avgusta, ob 17. uri, v razstavnem prostoru Atele-ja Dom Art, Dunajska 17/A Općine, na večer Kraške ohceti, na katerem bodo razstavljene kraske noše, izdelovali bomo naprsne šopke za na noše ter pogovarjali se bomo o tradiciji Kraške ohceti skozi stoletje. Srčno vabljeni.

GLASBENA MATICA - Trst, Ul. Munitorsino 2, obvešča, da bo tajništvo zaprto zaradi dopusta do vključno danes, 17. avgusta 2007.

GORIŠKA KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bo urad zaprt za dopust do dnes, 17. avgusta.

RTV SLOVENIJA - IZOBRAŽEVALNI PROGRAM, KD KRAŠKI DOM IN ZADRUGA NAŠ KRAS vabijo danes, 17. avgusta, ob 20.30 v Pokrajinski muzej v Repen na premierno predvajanje dokumentarnega filma Jadran Sterleta »KRAŠKA HIŠA NA

Loterija 16. avgusta 2007

Bari	16	47	22	6	38
Cagliari	25	67	46	28	90
Firenze	69	74	20	10	5
Genova	89	4	62	74	72
Milan	78	48	53	74	9
Neapelj	16	38	13	80	6
Palermo	37	54	16	43	40
Rim	24	66	34	27	84
Turin	85	71	52	53	55
Benetke	25	28	48	59	17
Nazionale	4	32	53	47	41

Super Enalotto Št. 98

16	24	37	38	69	78	jolly 25
Nagradsni sklad						2.488.459,37 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						30.105.446,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
3 dobitnikov s 5 točkami						165.897,29 €
889 dobitnikov s 4 točkami						559,83 €
37.316 dobitnikov s 3 točkami						13,33 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
2 dobitnikov s 4 točkami	55.983,00 €
115 dobitnikov s 3 točkami	1.333,00 €
1.767 dobitnikov z 2 točkami	100,00 €
12.120 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
28.010 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

ROBU ČASA». V slučaju slabega vremena se bo predavanje odvijalo v Kulturnem domu na Colu.

TPK SIRENA prireja tradicionalno Kalamardo od 17. do 19. avgusta 2007. Danes, 17. avgusta bo ples z ansamblom Alter ego. V soboto, 18. avgusta bo ples z ansamblom Old stars. V nedeljo, 19. avgusta bo ples z ansamblom Happy day. Odprtje kioskov ob 19. uri, ples začne ob 20.30.

V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINI NAH se bo 17., 18., 19., in 20. avgusta vršil Praznik Unità in Novega Dela. Danes, 17. avgusta bo ob 18. uri razprava: »Vloga žensk v novem političnem kontekstu«. Ob 20.30 bo Mladinska Levica predstavila film »No Man's Land«. V soboto, 18. avgusta bo ob 18. uri srečanje izvoljenih predstavnikov Marjetice, Slovenske skupnosti in Levih Demokratov. Ob 20. uri ples z ansamblom Souvenir. V nedeljo, 19. avgusta bosta ob 19. uri posegla Marina Guglielmi in Bruno Zvezch. Ob 20. uri ples z ansamblom Oasi. V pondeljek, 20. avgusta bo ob 18.30 srečanje/razprava: Evropa: Work in progress / Izvij evropske integracije na Balkanih. Ob 20.30 Mladinska levica prireja glasbeni večer z ansamblom Makako Jump. V petek in nedeljo bodo kioski odpri ti od 18. ure, v nedeljo ob 17. ure dalje.

MAČKOLJE-ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabi na praznovanje vaškega zavetnika sv. Jerneja. V soboto, 18. avgusta, ob 20. uri, v cerkvi spokorno bogoslužje. V petek, 24. avgusta, ob 19. uri, v župnijski cerkvi slovenske evharistije: somaševanje vodi tržaški škof msgr. Evgen Ravnjan. Med mašo bo podelebil zakramenta birme. V nedeljo, 26. avgusta, pred župnijsko cerkvijo: ob 17. uri, srečanje pritrkovcev; ob 19. uri, slovenske evharistije - somaševanje vodi msgr. Franc Bole, urednik revije »Ognjišče«. Sledijo procesija po vaških ulicah, blagoslovitev vozil ter tradicionalna družabnost.

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta od pondeljka, 20. avgusta, do srede, 22. avgusta, v Domu blagov. Vodil bo znani p. dr. Leopold Grčar z Brezij. Prijava na tel. št. 040-299409 (Jež).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 31. avgusta odprta s poletnim urnikom, in sicer od pondeljka do petka od 8. do 16. ure.

ZSŠDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprti od 13. do dnes, 17. avgusta. Urada bosta ponovno obratovala s poletnim urnikom od pondeljka 20. avgusta.

PLANINSKA ŠOLA SPDT Mladinski odsek SPDT prireja od 27. avgusta do 1. septembra 2007 Planinsko šolo na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnovnošolski mладini. Na razpolago je še nekaj mest. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel.: 338-4913458 (-Franc). V četrtek, 23. avgusta ob 19. uri v prostorih ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, bo potekal zadnji sestanek pred odhodom. Vabljeni!

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Toplicah Dobrna od 26. 8. do 4. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah od 26. 8. do 4. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

ČASNIKARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki si želijo spoznati umetnost gledališča in spletov. Recitirati in igriati. Od torka, 27. avgusta, do četrteka, 30. avgusta, od 16. ure do 17.30 v Finžgarjevem domu na Općinah. Vodi Lučka Peterlin. V soboto, 1. septembra zaključni nastop udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: »www.dragamladih.org«, »rast_mladika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5. do 12. leta starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Općinah. Vabljeni stari in novi člani. Prijava v uradnih ZSŠDI-ja na tel. št. 040-635627. Info na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bodo dvotedenske poletne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16 leta dalje) začele 3. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Općinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od 17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

FESTIVAL DRAGE MLADIH 2007 vabi vse mlade, ki si želijo ustvarjati in sproščati domačijo, na teden mladinske ustvarjalnosti od 27. avgusta do 1. septembra v Finžgarjevem domu na Općinah. V ponedeljek, 27. avgusta, ob 15. uri, Dragamla dih, 2007. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

ENOTI KOSOLOVE KNJIŽNICE SEŽANA delujeta s poletnim urnikom in bosta za obiskovalce odprt: Knjižnica Divača, torek in petek 11-18, Knjižnica Kozina, ponedeljek 7-14 in sreda 11-18. Osrednja knjižnica v Sežani in Knjižnica Komnen imata nespremenjen urnik.

ANED - ZDRAŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNIH TABORIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt do vključno 31. avgusta.

KOLESARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki ljubijo naravo in kolejarjenje. V petek, 31. avgusta, krajši izlet po Krasu od 11.30 do 14. ure. Zbirališče: Finžgarjev dom na Općinah. Vodi Saša Žerjal. Za dodatne informacije in prijave: 338-5953515 (Katja) in 328-2733390 (Petra). Vabljeni!

SKD LONJER KATINJAR IN PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabita osnovnošolce na ustvarjalno-glasbeni teden v SKC v Lonjerju, od pondeljka 3. septembra do petka 7. septembra, ob 8.30 do 12.30. Prijave na tel. št. 333-5062494 do 26. avgusta.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo razstava Majde Massera »Pogledi na kraške vasi« na ogled v Kavarni Gruden, do 21. septembra, z urnikom 8.00-13.30 ter 16.00-01.00.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ INTOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

dika@hotmail.com«, 040-370846 (Raffaella, Patrizia).

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 bo v mesecu avgustu zaprt zaradi dopusta. Urad bo začel ponovno delovati v ponedeljek, 3. septembra. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da tajništvo deluje s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

ENOTI KOSOLOVE KNJIŽNICE SEŽANA delujeta s poletnim urnikom in bosta za obiskovalce odprt: Knjižnica Divača, torek in petek 11-18, Knjižnica Kozina, ponedeljek 7-14 in sreda 11-18. Osrednja knjižnica v Sežani in Knjižnica Komnen imata nespremenjen urnik.

ANED - ZDRAŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNIH TABORIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt do vključno 31. avgusta.

KOLESARSKA DELAVNICA v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti za vse mlade, ki ljubijo naravo in kolejarjenje. V petek, 31. avgusta, krajši izlet po Krasu od 11.30 do 14. ure. Zbirališče: Finžgarjev dom na Općinah. Vodi Saša Žerjal. Za dodatne informacije in prijave: 338-5953515 (Katja) in 328-2733390 (Petra). Vabljeni!

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJNU sporoča, da bo do 31. avgusta za prta za poletni dopust.

DRAGA MLADIH vabi na zaključno okroglo mizo z naslovom »Duhovnost in iskanje 'hitrega ozdravljenja' modernega človeka«. V soboto, 1. septembra, gledališki in plesni nastop udeležencev. Za dodatne informacije in prijave: »www.drag

SALZBURG - Operni program letošnjega festivala

Haydnova Armida opera o ljubezni in vojni

Sporočilo, tokrat izrazito izpostavljeno, bi lahko povzeli kot »make love not war«

Operni program letošnjega Salzburškega festivala sloni na treh osnovnih načelih: uprizarjanje del, ki še niso bila prikazana na tem festivalu, režije ustvarjalcev, ki prvič sodelujejo v tem okviru ter povezava z vezno temo »senčne plati razuma«. V tem smislu sta najučinkovitejše in najbolj popolno tolmačili dane usmeritve operi Benvenuto Cellini Hectorja Berlioza in Armida Franza Josepha Haydna. Slednja redkost je predstavljala za ljubitelje opere pravo poslastico in je imela častno mesto otvoritve opernega spreda festivala 28. julija.

Junaško dramo v treh dejanjih po italijanskem libretu Nunziata Porte so prvič izvedli leta 1784 na dvoru družine Esterhazy. Bila je najljubša opera princa Nikolausa Esterhazyja, skladateljevega mecenja, izven dvora pa ni imela istega uspeha, saj je kmalu izginila iz repertoarja, do modernega preroda leta 1968, ko je ponovno dobila privilegirano mesto v skladateljevem opusu kot njegova najboljša opera stvaritev.

Libreto je nastalo po Tassovi epski pesnitvi Osvobojeni Jeruzalem. Junak Rinaldo je padel v ljubezensko mrežo čarovnice Armide. Prijatelj Ubaldo ga skuša prebuditi iz začaranosti, da bi se vrnil in se boril proti pogonom. Idreno pošteje tudi čarovnico Zelmire na bojišče, da bi zapeljala vojake in upočasnila pohod krščanske vojske, ta pa se zaljubi v Clotarca in postane zagovornica miroljubnih dejanj. Do konca Rinaldo je razpet med ljubezijo in dolžnostjo, a se končno odloči za vrnitev krščanski vojski in se boleče odpove ljubezni, kar v zadnjih besedah libreta predstavlja svarilo: »grenka ločitev naj bo v zgled vsem zaljubljenim dušam.«

Zgodba bajeslovne čarovnice, ki odvrne junaka od slave na bojišču, je zelo razširjena tema baročne operne literature in je doživel veliko uglasbitev. Ljubezenska zgodba je predvsem zgodba nasprotja med različnima svetovoma, Vzhodom in Zahodom. Poraz ljubezni v vojnem času in sredi nesmislennega vztrajanja v verigi nasilja in vojne je osnovna vsebina libreta, ki je nakazal režiseru Christofu Loyu pot simboličnega prikazovanja emotivne nestalnosti in neuravnovesnosti sredi pritiskov višjih sil. Scenograf Dirk Becker ni ponudil protagonistom bojišča, temveč telovadnicu, v kateri so moralni plezati, drsati, tekat in se valja-

ti: na eni strani velika, strma rampa, na drugi barikada neenakih leseni desk, odpadkov čustvenih brodolomov.

Tekst sega v globine človekove duše v sceni vojnih dogodkov, glasba pa na pevskem področju sledi ustaljenim opernim kalupom, nad katerimi se včasih povzpne z bolj doživeto izoblikovanimi trenutki, kot je dramatični duet slovesa Armide in Rinalda, katerega lepoto sta izvedba protagonistov in režija odločno ovrednotila.

Z glasbenega vidika je orkester pravi protagonist dela kot najbolj naravno ekspresivno sredstvo oceta simfonije, ki dodeli prav instrumentalistom pripovedno vlogo z najbolj sporočilno gvorico. Glasba sočutuje s pevci, se v sozvočju z vsebino prepriča takratni modi »turških« učinkov, posnema žvrganje ptic v prizoru začaranega gozda. Odlični orkester salzburškega Mozarteuma je v krepki, vojaški uverturi izpostavil originalen dialog z zvočniki, ki so oddajali prehode partiture, ko se oglesi vojaški klic. Zanimiva povezava se je nadaljevala skozz celo opero, kar je predstavljalo posrečeno zamisel na izvajalskem in režijskem področju. Dirigent Ivor Bolton, ki je tudi spremljal pevce pri recitativih, je jamstvo za kvaliteto pri izvedbi klasičnega repertoarja in se je tudi tokrat izkazal s poglobljenim poznanjem stilnih zahtev glasbe, eleganco in živostjo nastopa, ki jo je prenašal na zelo reaktivne glasbenike.

Kostumi Bettine Walter predstavljajo na eni strani vojsko športnikov, na drugi dvor urbanih darkerjev, v katerem čarovnica izgubi privlačnost zapeljivke in postane le preprosto, zanjubljeno dekle s tetovirano kožo in velikimi, odvezanimi gojzarji. Če je Armida čarovnica brez čarobne moči, je Rinaldo vojščak brez meča, ki se ob koncu spriča z njo na divanu domače dnevne sobe.

Armida je bila sopranistka Annette Dasch, mlada vzhajajoča zvezda, ki razpolaga z lepim liričnim glasom, neposredno ekspresivnostjo in agilnostjo pri koloraturi. Michael Schade je kot Rinaldo potrdil svojo sposobnost poglabljanja razkrojenih likov, z dinamičnimi modulacijami v vseh odtenkih in predvsem pri mojstrsko izoblikovanih pianih in pianissimih. Vito Priante je bil vokalno in interpretativno ognjevit Idreno, vlogo Ubalda,

vojskovodje, ki ga režiser postavlja na voziček kot simbola nespametnega vojskovanja, pa je suvereno, z zvenecim glasom interpretiral Richard Croft. S svezo noto mladostne ljubezni je dogajanje osvetlilo zelo dober nastop drugačega zanjubljenega para: Mojca Erdmann je s čistim, svetlim in lepo izoblikovanim glasom nastopila v vlogi Zelmire, Clotarco pa je bil zagnani plavolas Bernard Richter.

Sporočilo, ki ga tako opera kot uprizoritev poudarjata, je v bistvu »make love not war«, v univerzalnem smislu in brez zaznamujočih elementov, ki bi lahko banalno izpostavili aktualno kroniko odnosov med bližnjev-

zhodnimi in zahodnimi narodi, z izjemo prizora, ko se Rinaldo polje z benčinom, da bi »prehodil pot junakov«.

Z dobrim uspehom uprizoritve se skupaj z zadovoljno publiko veseli tudi umetniški vodja Jürgen Flimm, ki je na tiskovni konferenci predstavil prvi obračun festivala in je javno navedel nekatere naslove opernega sporeda prihodnje izvedbe v letu 2008, ko bomo lahko med drugimi produkcijami zasedili na prestižnih salzburških odrih novi uprizoritvi Mozartovih oper Don Giovanni in Così fan tutte pod festivalskim geslom »Ljubezen je smrt ljubezni«.

Rossana Paliaga

Priprave na jubilejni 10. FSF

Iztek se je rok za prijavo na 10. festival slovenskega filma (FSF), ki bo od 11. do 14. oktobra potekal v Portorožu, predvsem v Avditoriju. Na razpis je prispealo 66 prijavnic - od tega 23 za igrene, 23 za dokumentarne, 3 za animirane in 17 za kratke filme. Katere slovenske stvaritve si bo mogoče ogledati na festivalu, bo mogoče izvedeti v prihodnjem tednu, je v imenu organizatorjev povedala Andreja Purger. Letošnji jubilejni FSF uvaja tudi nov programske sklop Evropski dialogi, poseben poudarek pa bo namenjen filmom z območja Alpe-Adria.

Kot je znano, je bila na predlog nadzornega sveta Filmskega sklada RS za direktorico letošnje izdaje festivala imenovana Jelka Strelzel, programski vodja pa ostaja Jože Dolmark. Purgerjeva je povedala, da izbor evropskih filmov, ki se bo začel že 7. oktobra, nastaja v sodelovanju z evropskimi veleposlanstvji in kulturnimi predstavništvi, selekcija filmov iz sosednjih držav pa v navezavi z državami, združenimi v območje Alpe-Adria. Seznam gostujočih filmov ter gostov festivala bo znan v kratkem, je še dejala.

Tesla Electric Company danes na Ohridu

Tomaž Pandur, ki s predstavami še vedno vzmemira domače in tuje občinstvo, bo drevi s svojim zadnjim projektom Tesla Electric Company gostoval na festivalu Ohridsko poletje. Predstava, ki na Pandurju lasten, nekonvencionalen način tematizira življenje velikega znanstvenika Nikole Tesle, bo v antičnem gledališču ob 21. uri. Zadnja Pandurjeva predstava je nastala v produkciji Pandur.Theaters in Gledališča Ulysses (Hrvaška) ter v sodelovanju s festivalom Mittelfest in Festivalom Ljubljana. Slovenski gledališki kritiki so pri projektu Tesla poahlivali predvsem glasbo in scenografijo. Za prvo je poskrbel duo Silence - Boris Benko poje v živo -, scenografija pa je delo ekipe Numen.

Predstava Tesla Electric Company je koncipirana tako, da je vloga Tesle pomnožena. Doslej so v predstavi nastopali Livio Badurina, Felix Stroebel, Mijo Jurišič, Branko Jordan, Primož Ekart, Rade Šerbedžija in drugi. Kostumograf je bil Sašo Radović, avtor scenarija Darko Lukić, dramaturginja pa Livia Pandur. Teslino življenje in delo je na Pandurja »zgodba zgodb«, s katero se je ukvarjal pol drugo desetletje. Tesla je bil človek, brez katerega si ni mogoče predstavljati sodobnega življenja. Med drugim je iznašel kozmično energijo, za kar so ga proglašili za norega. Pandurjeva osnovna inspiracija je bila, kot je pred slovensko premiero pojasnil za medije, skrivnost Tesle, o katerem še vedno ni vse znano.(STA)

Duet Armide
(Annette Dasch) in
Rinalda (Michael
Schade)

SLOVENIJA - Zaokrožen prikaz ustvarjalnosti Lojzeta Spacala ob stoletnici umetnikovega rojstva

Ob razstavah šest tematskih publikacij

Gre za pet katalogov, ki jim je dodan enako oblikovan zvezek z življenjepisom in bibliografijo - Zbrani so v komplet z naslovom Lojze Spacal - Življenje in delo

Stoletnico rojstva Lojzeta Spacala so s tematskimi razstavami počastila številna razstavische na Krasu in Obali ter v Kranju in Ljubljani. Njihovo skupno nastopanje poleg sočasnega, doslej najobsežnejšega in najbolj celovitega prikaza Spacialove umetniške in dokumentarne zapuščine ter spletnne strani HYPERLINK "http://www.spacial.net" www.spacial.net povezuje tudi komplet petih katalogov, ki jih je dodan še enako oblikovan zvezek z umetnikovim življenjepisom in bibliografijo. Celoto, shranjeno v kartonskem vaovalnem etuiju z naslovom Lojze Spacal - Življenje in delo, je s sodelovanjem uredniškega odbora uredila Barbara Kalan, grafično oblikoval pa Marko Tušek. Izdale so jo galerije, ki so pripravile posamezne tematsko zaokrožene predstavitve, občini Komen in Kranj ter drugi pokrovitelji.

Ziviljenjepis in bibliografijo sestavljajo memoarski del s spisi Draga Mirosiča Spomin na prijatelja umetnika,

Zorana Kržišnika Lojze Spacal in Metke Gombač Spacialovo družbeno in politično angažiranje; Lara Štrumej je v nadaljevanju strnila umetnikovo življenjepot v pomembnih letnicah in jedrnatih opisih dogodkov, bibliografijo pa je s podatki, ki segajo do leta 2000, dopolnila Tina Jazbec. Besedila - vsa so, tako kot v katalogih, prevedena v angleščino oziroma italijanščino - spremljajo dokumentarne fotografije.

Katalogi se neposredno navezujejo na posamezne razstave. V »matični« galeriji v štanjelskem gradu - in deloma tudi v cerkvi sv. Lovrenca v San Vitu ob Tilmentu - so na ogled Spacialove grafike, o njih pa pišeta Franko Vecchiet in Angelo Bertani. Slikam in kipom, razstavljenim v Mestni hiši in Prešernovi hiši v Kranju, je posvečen katalog z esejem Damirja Globičnika. Uvodno besedilo v katalog o Spacialovih delih na papirju, razstavljenih prav tako v Kranju, v Galeriji Prešernovih nagrajencev, je prispeval dr. Lev Menaše. O mozaikih, tapiserijah in likovni opremi ladji, razstavljenih v Pokrajinskem muzeju in Galeriji Loža v Kopru - kjer je v Galeriji Meduza tudi prodajna razstava Spacialovih del - ter v portoroški Vili San Marco, sta besedila za katalog napisala Nives Marvin in Paolo Piccone; sekretar teh razstav je bil umetnikov vnuček Martin Spacal, ki mu gredo zasluge za uspeh colotnega podjetja.

Peti katalog s kratkim naslovom Fotografija je po svoje najzanimivejši, govori pa o razstavi v Mednarodnem grafičnem likovnem centru v Ljubljani, ki jo je pripravila Lara Štrumej. Njeni so tudi spremni komentarji, ki med drugim opozarjajo, da sta širša pa tudi strokovna javnost za Spacialovo »fotografsko prisvajanje stvarnosti« izvedeli šele leta 2000, v zadnjih mesecih njegovega življenja. Zadnja sodba o tem področju ustvarjanja vsestranskega umetnika torej še ni mogla biti izrečena.

Iztok Illich

WASHINGTON, TOKIO, PARIZ - Zaradi bojazni ob krizi na ameriškem trgu nepremičnin

Črn dan na svetovnih borzah Najnižje vrednosti v zadnjih mesecih

Poziv Sarkozyja k večji transparentnosti mednarodnih trgov

WASHINGTON, TOKIO, PARIZ - Azijske borze so včeraj zaradi bojazni, da bo kriza na ameriškem trgu nepremičnin povzročila škodo mednarodnim finančnim trgom, zabeležile najnižje vrednosti indeksov v zadnjih mesecih. Indeks Nikkei je padel za dva odstotka na 16.148,49 točke, potem ko je med trgovanjem prvič od novembra lani padel pod 16.000 točk. Hongkonški indeks najpomembnejši delnic Hang Seng je padel za 3,3 odstotka na najnižjo raven zadnjih dveh mesecov, rdeče pa so obarvane tudi evropske borze. Britanski indeks najpomembnejši delnic FTSE 100 je do zdognjega popoldne izgubil že skoraj 3,5 odstotka in padel na najnižjo raven zadnjih 11 mesecev, na 5894,60 točke. Francoski indeks CAC 40 je izgubil dobре tri odstotke in padel na 5271,10 točke, nemški DAX pa dobra 2,5 odstotka na 7254,51 točke.

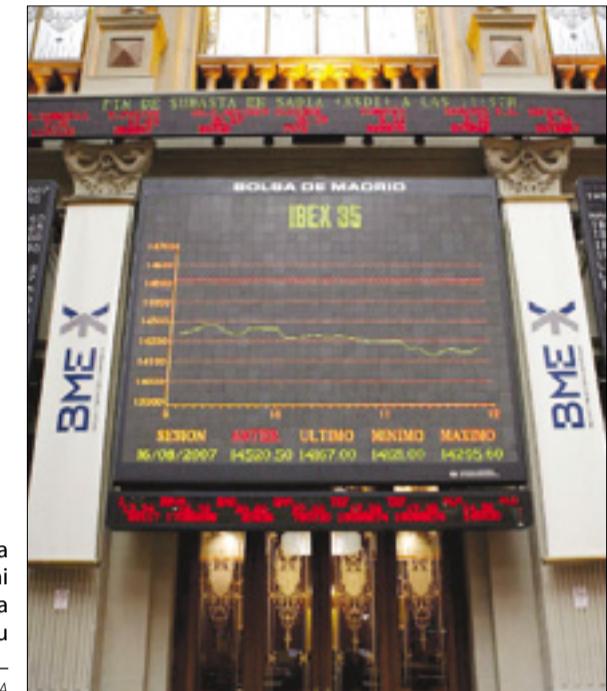
Azijske borze so utrpele precej večji padec indeksov kot newyorška

borza. Delniški indeks Dow Jones je sredino trgovanja končal pri 12.861,47 točke, kar je za 167,45 točke oz. 1,29 odstotka manj kot v torek. Glavni strateg Credit Suisse Šiniči Ičikava pojasnjuje, da je to posledica negotovosti glede velikosti vpliva na poslovne rezultate podjetij in gospodarstvo v azijski regiji. Celotna Azija in Evropa zdaj budno spremjava dogajanje v ZDA, je poročala ameriška tiskovna agencija AP.

Ameriške Zvezne rezerve (Fed) so v sredo ameriškemu bančnemu sistemu ponudile novo finančno injekcijo, vredno 5,2 milijarde evrov, s čimer skušajo preprečiti negativne vplive nepremičninske posojilne krize na celotno gospodarstvo. Od 9. avgusta je Fed bančnemu sistemu zagotovil že 52,7 milijarde evrov finančnih injekcij. Zaradi krize so vse glasneje tudi uglasjanja, da bo Fed znižal obrestne mere, morda že na prihodnjem sestanku 18. septembra. Tega sicer ni storil že štiri leta, analitiki menijo, da bi se to utegnilo zgoditi, če bo

do razmere na trgu postale dovolj resne. »Živahne« razmere na trgu so prvi večji iziv za šefeta Benja Bernankeja, ki je na položaju februarja lani nasledil Alana Greenspana. Japonska centralna banka je včeraj bančnim trgom ponudila 2,5 milijarde evrov finančne injekcije, kar je že tretja finančna injekcija banke od prejšnjega petka. Kljub temu pa so delnice japonskih bank na tokijski borzi utrpele občutne padce.

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je medtem skupino sedmih najbolj razvijenih držav sveta G7 pozval, naj ukrepijo v smeri zagotovitve večje transparentnosti svetovnih trgov, je poročala francoska tiskovna agencija AFP. V pismu trenutno predsedujoči skupini, nemški kanclerk Angeli Merkel, je sicer zapisal, da je prepričan, da kriza na ameriškem trgu nepremičnin ne bo dolgoročno vplivala na gospodarsko rast. Kljub temu pa meni, da je za sprejem ustreznih ukrepov treba zagotoviti transparentnost mednarodnih trgov. (STA)

Nobena svetovna borza se včeraj ni izognila občutnemu padcu

ANSA

LIMA - V noči na četrtek več sunkov, od kateri je bil najmočnejši 7,9 stopnje po Richterjevi lestvici

V hudem potresu doslej skoraj štiristo mrtvih, preko tisoč ranjenih in veliko razdejanje

LIMA - V enem najhujših potresov v Peruju, ki je v noči na četrtek pričel njegovo južno obalo, je po najnovejših podatkih umrlo najmanj 387 ljudi, 1050 pa je ranjenih. Število žrtev potresa jakosti 7,9 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je imel žarišče kakih 145 kilometrov jugovzhodno od prestolnice Lima, bo po vsej verjetnosti še naraslo, kajti še vedno so na delu reševalne skupine, da bi izpod ruševin odkopalni mnoge žrtve.

Reševalci so včeraj iskali preživele, medtem ko v državi veljajo izredne razmere. Ob tragični naravnini nesreči je sožalje perujski vladi že izrazil tudi slovenski zunanjji minister Dimitrij Rupel. Kot navajajo ameriški seizmologi, je potres z močjo 7,9 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je trajal okoli dve minut, med več deset tisoč ljudmi, tudi v Limi, izval paniko in mnogi so ob prvih potresnih sunkih zbežali na ulice. Po potresu je del južne obale, med njimi mesta Ica, Pisco in Chincha, postal v ruševinah, brez vode, elektrike in telekomunikacij.

Po podatkih perujskih oblasti je potres dosegel moč 7,7 po Richterjevi lestvici. Obalo je stresel v sredo ob 18.41 po krajevnem času (včeraj ob 1.41 po srednjeevropskem času), čutili so ga po vsej državi, poleg tega pa tudi v sosednjem Ekvadorju. Po prvem potresu je približno uro in dvajset minut kasneje sledil še sibkejši potres z močjo 5,9 po Richterjevi lestvici, sledilo pa je še nekaj potresnih sunkov. Ob potresu so v enajstih latinskoameriških državah, med drugim v Čilu, Ekvadorju, Panami, Gvatemali in Hondurasu, objavili opozorilo pred tsunami, tako da so ponekod že pričeli z evakuacijami obalnih območij, vendar je Tihooceanski center za opozorila pred tsunami opozorilo kasneje pre-klical.

Perujska vlada je razglasila izredno razmere in na prizadeto območje poslala vojake, reševalce, medicinsko pomoč, zdravnikne in ostalo medicinsko osebje. Pomoč so že obljubili Španija, Francija in Ekvador, Bolivija pa je že tudi poslala 12 ton pomoči. Perujski predsednik Alan Garcia je kljub velikemu številu žrtev menil, da jih glede na silovitost potresa ni veliko. Ob tem je dodal, da »so nekatera območja vseeno hudo prizadeta«, in napovedal temeljiti pregled vseh šol po državi. Leta 1970 je podoben potres v Periju zahteval kar 70.000 življenj. (STA)

BRUSELJ - Po umiku nevarnih igrač iz prodaje

Poziv Evropske komisije k nadzoru in odgovornemu ravnjanju

BRUSELJ - Evropska komisija je VČERAJ po poročanju francoske tiskovne agencije AFP proizvajalcem igrač ter nacionalne oblasti pozvala h krepitvi sodelovanja in k večji budnosti, potem ko se je ameriški proizvajalec igrač Mattel v torek odločil za umik nekaterih igrač, katerih proizvodnjo je podjetje preselilo na Kitajsko. Družba Mattel se je odločila za umik ene od igrač blagovne znamke »cars«, in sicer avtomobilčka »sarge«, radi prevelike vsebnosti svinca. Obenem je Mattel razširil seznam odpoklicanih igrač zaradi neustrezno vstavljenih magnetov, ki ga je objavil novembra lani. Med na seznam dodanimi igračami so nekateri modeli igrač »polly pocket«, »doggie day care« ter »batman« in ena od različic barbiki. Vsega skupaj je Mattel s polic po svetu umaknil 18 milijonov proizvodov.

Evropska komisija je potrdila, da je Mattel nevarne igračke s polic v Evropi in po svetu umaknil prostovoljno. Evropska komisarka za potrošnike Meglena

Kuneva je izrazila zadovoljstvo, da je proizvajalec nevarnost, ki jo predstavljajo igračke, zaznal z lastnim notranjim nadzorom in da je na podlagi ugotovitev ravnal odgovorno. Kuneva je dodala, da je »sodelovanje med proizvajalci in pristojnimi organi ključno za zagotavljanje varnosti proizvodov in da je potrebna večja budnost z obeh strani, da bi se uresničevala politika, po kateri na tem področju niso sprejemljivi nikakršni kompromisi.«

Glede umaknjenih igrač je komisija v izjavi za javnost sporočila, da neustrezno pričvrščeni oz. vstavljeni magneti v igračah lahko pomenijo resno nevarnost za zdravje otrok. Magnete, ki izpadajo iz igrač oz. se od njih odlepijo, lahko namreč otroci pogoltno, vdihnejo ali si jih vstavijo v nos in ušesa.

»Če otroci pogoltno več kot en magnet, se magneti med seboj lahko v prebavnem traktu privlačijo in povzročijo luknje v črevusu, razne okužbe ter prebavne zastoje. Vnos magnetov in pljuča terja takojšnjo operacijo, v nosu in uše-

sih pa lahko povzročijo vnetje, predvsem pa jih je težko odstraniti,« je sporočila komisija in poudarila, da je »glede na dejstvo, da je bila večina proizvodov že pridanih, trenutno zelo pomembno ustrezno informiranje potrošnikov.« Komisija ima sedaj nalogo zagotoviti, da sporočilo o nevarnosti nekaterih proizvodov pride do vseh članic Evropske unije, ki imajo »dolžnost, da izvajajo korektivne ukrepe, če niso sprejeti ustrezni prostovoljni koraki s strani podjetij«, so še sporočili iz Bruslja.

Odloditev Mattela je le zadnja v dolgi vrsti preplahov glede varnosti na Kitajskem proizvedenih izdelkov, ki so povzročili nezadovoljstvo tako v EU kot v ZDA. Komisarka Kuneva je zato Kitajsko med njenim obiskom v državi konec junija pozvala k okrepljenim prizadevanjem za izboljšanje nadzora trga, s čimer bi preprečila, da bi se potrošnikom nevarni izdelki pojavili na evropskem trgu, obenem pa bi se izboljšal njen ugled izvoznika. (STA)

ATENE Obširen požar v predmestju

ATENE - V bližini grškega glavnega mesta je včeraj izbruhnil obširen gozdni požar. Zaradi nevarnosti ognjenih zubljev so gasilci evakuirali bližnje hiše in dve zdravstveni kliniki, med gašenjem požara pa je bil ranjen gasilec, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Pri gašenju požara sodeluje okoli 300 gasilcev ob pomoci devetih letal in prav toliko helikopterjev, vključno z na novo dostavljenimi ruskihelikopterji, ki lahko prevažajo 12 ton vode.

Zaradi požara severno od Aten so sicer iz tamkajšnjih hiš morali evakuirati prebivalstvo ter 130 pacientov klinike okoli 20 kilometrov iz središča mesta. Poleg tega so izselili tudi 21 ljudi bližnjega zdravstvenega centra. Do večernih ur je gasilcem uspelo požar delno omejiti, ne pa tudi povsem obvladati. (STA)

INEOS - Gherghetta napoveduje posredovanje pri ministru Bersaniju

Protestnikom poziv, naj sestopijo s strehe silosa

Odkrili dokumente o financiranju za izgradnjo novih obratov na Sardiniji

»Stopite s strehe silosa, nato pa se skupaj odpravimo v Rim k ministru Bersaniju, tako da bo vsa Italija izvedela za škodo, povzročeno od podjetnikov, ki zasledujejo le zasluge.« S tem besedami je včeraj predsednik pokrajine Enrico Gherghetta nagovoril protestnike, ki od prevega avgusta vztrajajo na strehi silosa tržiške tovarne Ineos. Pet izčrpanih delavcev je moral po pregledu zdravstvenega osebja že zapustiti »tabor« na vrhu tovarne, zato pa je Gherghetta pozval še ostale, naj zaključijo s protestom. Predsednik pokrajine je ob tem predlagal, naj se v središču mesta odpre urad, v katerem bi delavci skupaj s pokrajinskimi uslužbencini nadzorovali spoštovanje dogovora o dopolnilni blagajni.

Po Gherghettovih besedah bo dopolnilna blagajna stala družba Ineos 3.200.000 evrov, odškodnine za neprejeta sporočila o odpustitvi pa veljajo le še dodatnih 200.000 evrov. »Zahutev delavcev po plačilu odškodnine so povsem upravičene, konec koncova pa ne gre za bajno vsoto,« je menil Gherghetta in pozval goriške industrije, naj tudi sami podprejo zahteve delavcev. Med tem je včeraj viceprefekt Rita Ilda Riccio sprejela žene in partnerke protestnikov ter tudi sama pozvala delavce, naj stopijo s siloso. Ricciowa se bo v ponedeljek srečala s predstavniki družbe Ineos.

Odbor, ki združuje družinske člane delavcev Ineos-a, je med tem po temeljitem iskanju našel več dokumentov, ki dokazujejo, da naj bi družba Ineos res prejela finančni prispevek za odprtje tovarne na Sardiniji. Na spletni strani poljske zbornice je med drugim objavljen dokument (www.camera.it/_dati/leg15/lavori/bullet/200707/0724/html/10/allegato.htm#167n1), iz katerega izhaja, da so hčerinski družbi Ineos Vinyls namenili 18,4 milijonov evrov prispevka, s katerimi naj bi prevzela in prekvalificirala kemijska obrata v krajih Porto Torres in Assemini. Po besedah članov odbora namerava Ineos v sardinskih obrah več kot podvojiti proizvodnjo in zaposliti novih 147 delavcev. Dežela Sardinija, državna vlada, sindikalne organizacije in kemijske družbe so se že leta 2003 dogovorile za oživitev kemijske industrije v krajih Porto Torres, Assemimi in Ottana, maja letos pa so dogovor potrdile. Za prekvalifikacijo obratov bo tako potrebnih 300 milijonov evrov, od katerih jih bo kar 100 zagotovila sardinska deželnna vlada. Za tovarni v krajih Porto Torres in Assemimi je družba Ineos Vinyls pripavila načrt, ki je vreden 54 milijonov evrov in za realizacijo katerega ji je medministrski odbor CIPE zagotovil 18 milijonov evrov prispevka.

Gherghetta
(zgoraj) in delavci
tržiškega Ineos-a
pred vhodom
v tovarno (desno)

BUMBACA

KROMBERK - Kongres restavratorjev

Goriški muzej prehitel Newyorčane

Goriški muzej iz Kromberka pri Novi Gorici se pospešeno pripravlja na dogodek svetovnega pomena za ohranjanje kulturne dediščine. Konec prihodnjega tedna bo namreč gostil Svetovni kongres restavratorjev stekla in keramike ICOM-CC, ki naj bi se ga udeležilo približno 80 največjih strokovnjakov v svetovnem merilu s tega področja.

Organizatorji udeležencem pripravljajo vrsto obkongresnih dejavnosti – od različnih predavanj do izletov v Murano, Ljubljano, Celje in na Ptuj. Pomen dogodka za Novo Gorico pojasnjuje že dejstvo, da sta se za organizacijo potegovala Goriški muzej in slovenski Metropolitan Museum of Art iz New Yorka, mednarodni

muzejski svet pa se je odločil za Goriško. Ob kongresu bodo v Vili Bartolomei v Solkanu postavili tudi razstavo o pivskih posodah skozi čas, kjer bodo na ogled postavljeni eksponati različnih slovenskih muzejev. Med drugim bodo v vili, ki sicer še čaka na odobritev začetka obnovitvenih in dograditvenih del, s katerim naj bi uredili tudi okolico, kjer zdaj domujejo zapori, na ogled situle, etruščanski in rimljanski vrči, starogrški kelih, beneški kozarci in številne različne majolike. Kot je potrdila koordinatorka kongresa, Jana Šubic Prislan, se bodo restavratorji iz vsega sveta v Novi Gorici zadruževali od 27. do 30. avgusta. (pmt)

RONKE - Nesreča

Z avtom v javor

Z avtomobilom so trčili v javor po cesti, hujših telesnih poškodb pa niso utрпeli. V sredo se je na ulici XXIV Maggio v Ronkah pripetila prometna nesreča, v kateri je avto, na katerem se je peljala družina s Kosova, iz nepojasnjenskih razlogov zavozila s cestišča in zadela drevo. Za volanom je sedel oče, ob njem pa sta se peljala žena in dveletna sinček. Ob 16.30 se je družina vozila po ulici XXIV maggio v smeri proti Tržiču, nenadoma pa je moški izgubil nadzor nad vozilom in zadel drevo ob cestišču. Na kraju so posredovali gasilci in rešilna služba 118, ki je družino odpeljala v tržiško bolnišnico. Njihovo zdravstveno stanje naj ne bi bilo zaskrbljujoče.

MARINA JULIA - Onesnaženost morske vode

Prepovedi kopanja še ni mogoče preklicati

Rezultati zadnjih analiz morskih voda v Marinii Juliji, ki jih je dejavnostna agencija ARPA izvedla v prejšnjih dneh, je ponovno negativni. Količina fekalnih bakterij je namreč znova presegla dovoljeno vrednost: analize kažejo, da je le-teh 750 na 100 mililitrov vode, medtem ko je najvišja dovoljena vrednost 100 na 100 mililitrov vode. Za tržiške upravitelje, lastnike lokalov in trgovce Marine Julie je to hud udarec, saj pomeni, da prepovedi kopanja zaenkrat ne bo mogoče preklicati.

Rezultati analiz, ki so jih izvedenci naredili pred enim tednom, so bili spodbudni. Količina fekalnih bakterij je bila namreč zelo nizka. Županovo odredbo o prepovedi kopanja pa je mogoče ukiniti le v primeru, da so izvidni dvakrat zaporedoma pozitivni, kar se žal ni zgodilo. Medtem ostajajo vzroki ne-nadnega povečanja onesnaženosti prava skrivenosti, saj bi moral biti morje v Marinii Juliji po podatkih agencije ARPA primerno za kopanje. »Občinska uprava je že aprila opozorila agencijo ARPA, naj ugotovi vzroke tega nepredvidljivega pojava,« je povedal odbornik za okolje Paolo Frittitta in dodal:

»Dokler ne dobimo odgovora in določimo ustrezni ukrep pa nam žal ne preostaja druga, kot da nadzorujemo območje in informiramo občane.« Občinski svetnik Severne Lige Federico Razzini je medtem napovedal, da bo o vzrokih nenavadnih vzponov onesnaženosti morskih voda v Marinii Juliji tekla beseda na prihodnjem občinskem svetu.

Z ribiško palico

se je branil pred roparjem

Zaključil je z ribolovom in začel spravljati opremo, ko sta se mu približala dva moška in mu ukazala, naj jima izroči denarnico. 21-letni ribič M.G. se pri tem ni prestrail, urno prikel za ribiško palico in za jekleni podstavek ter z njima postavil v beg roparja, ki sta držala v rokah jekleno palico. Dogodek se je pripeljal v torek ob 23.30 ob kanalu Brancolo v bližini bara Kuk, kamor se je 21-letni Tržičan redno opravljal na ribolov. Po njegovih besedah sta se mu roparja približala na tri metre razdalje, tako da je opazil, da sta bila temnih las in kože, stara pa je približno 40 let. Mladri ribič je takoj po neprijetnem srečanju skušal klicati 113, vendar je bil njegov mobilni brez baterije. Nemudoma se je odpravil v Tržič, med potjo pa je srečal izvidnico letičega oddelka in policistom povedal svoje doživetje. Agenta sta mu svetovala, naj dogodek prijavi, to pa je mladenič storil v sredo dopoldne. Po njegovih besedah sta pobegla roparja govorila s tujim naglasom, zato pa preiskovalci sumijo, da gre za priseljenca.

Ela Weber, Eva Henger in Albano Carrisi v Tržiču

Ela Weber, Eva Henger, Albano Carrisi, skupina Zero Assoluto in pevec Bobby Solo bodo v soboto, 25. avgusta, obiskali trg republike v Tržiču, kjer bo potekala prireditev Festival show v priredbi radijskih postaj Radio Birikina in Radio Bella&Monella. Glasbeni dogodek, ki se bo začel ob 21. uri, je vključen v program poletne manifestacije Monfalconestate 2007, zanj pa se je zavzelo tržiško združenje Pro Loco. Večer bo vodila Ela Weber, ob njej pa bodo na oder stopile mnoge osebnosti sveta televizije in glasbe. Pobuda Festival show poteka letos že osmič, prirejajo pa jo na najlepših trgih mest v deželah Veneto, Emilia Romagna in v Furlaniji-Julijski krajini.

Trgatev tudi v Goriških Brdih

Med tem ko je v Števerjanu in na Oslavju trgatev že v polnem telku, so včeraj začeli obirati prve sorte tudi v Goriških Brdih, v Kmetijski zadruži Vipava pa bodo z odkupom grozdja pričeli v ponedeljek, 20. avgusta. Meritev, ki jih opravljajo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica, kažejo, da bodo po 20. avgustu trgali že po vsej Primorski razen na Krasu, kjer je trgatelj poznejsa kot v ostalih predelih. Na Vipavskem, v Brdih in v Slovenski Istri so strokovnjaki grozdje vzorčili že dva-krat in ugotovili, da so sladkorne stopnje enake lanskim, vendar tri tedne pozneje. Jagodna masa je večja od lanske, na Vipavskem zato računajo do 30 odstotkov večji pridelek. Kjer so količine manjše, torej v manjših vinogradih, bo trgatev prej kot drugie. Vsak vinogradnik bo sam ocenil, kdaj naj s trgovijo začne. Direktor Kmetijske zadruge Vipava Branko Tomačič meni, da bi največje težave v tem trenutku pomenili gnijte grozdja. Letošnje leto so imeli kmetje s trto kar nekaj težav. Faza dozorevanja je prišla predčasno, takrat pa je trto prizadel močen ožig. V zadruži pričakujejo, da bodo odkupili okrog 780 vagonov grozdja. Trgatelj bodo skušali tako zaradi vinogradnikov kot zaradi predelave razširiti, vendar se Tomačič boji, da bo potrebno vse zelo hitro pobrati. (sj)

Vino in Piranesijeve grafike

V palači Attems-Petzenstein bo danes ob 18. uri že drugič potekala pobuda »Aperitivi d'autore«, v okviru katere se bo mogoče udeležiti brezplačnega vodenega ogleda razstave Piranesi: vase, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila. Po ogledu je predvidena pokušnja vin, ki jo prieja združenje Movimento Turismo del vino iz Furlanije-Julijski krajine. Razstava slavnega grafika bo na ogled do 15. septembra.

NOVA GORICA - Hit načrtuje več predstavitev

Septembra okrogle mize o megazabavišču

Družba Hit v teh dneh nadaljuje s pravico podlag za izvedbo projekta turistično-zabavničnega centra na Goriškem. Septembra bo na podlagi dogovora z županom mestne občine Nova Gorica Mirkom Brulcem v mestnem svetu pripravil obširno predstavitev projekta in njegovih učinkov, prav tako pa bodo priredili javne okrogle mize na temo raziskava celovitih učinkov projekta. Razumevanje vsebine projekta je ključnega pomena za transparentno in realno oceno vseh razvojnih učinkov, ob tem poudarjajo v Hitu. Družba Hit se ne strinja z mnjenji »nekaterih predstavnikov civilne družbe, ki neargumen-tirano in brez strokovnih podlag podajajo ocene o učinkih projekta«, saj te temeljijo na nepoznavanju podrobnosti in dejanskih vsebin ter zasnove načrtovanega turističnega centra, so prepričani v Hitu. »Hit spoštuje mnenja in stališča posameznih civilnih skupin, ostro pa zavrača vsa namigovanja o domnevni nepoštenosti

ti in spornosti njene dejavnosti,« so sporocili iz družbe.

Hit zatrjuje, da si v pogovorih z ameriško družbo Harrah's Entertainment prizadeva, da bo turistični center nadgradnja in dopolnilo obstoječe igralniško-zabavnične ponudbe v Novi Gorici in okolici ter vsebinska zaokrožitev širše goriške turistične destinacije. Nov center naj bi res vseboval tudi igralniško-zabavnični del, vendar naj bi večino novih turističnih kapacetov predstavljal hoteli najvišjega ranga, wellness in vodno-sprostovne površine, športno-rekreacijske površine, kongresno-prirreditveni center ter restavracije in drugi gostinski objekti, so poudarili.

Ker natančna lokacija centra še ni znana, je nemogoče pojasniti vse podrobnosti, ki so povezane z umeščanjem projekta v prostor, vsekakor pa bo imela pri tem glavno besedo lokalna skupnost, brez katere izvedba ne bo mogoča, so še razložili iz družbe Hit.

GORICA - Ob velikem šmarnu se mesto ni povsem izpraznilo

Sončno vreme zvabilo turiste k morju

V goriških hotelih ni bilo veliko nočitev - Večina muzejev odprta

Veliki šmaren so nekateri izkoristili za ogled goriškega gradu

BUMBACA

Gorica se ob velikem šmarnu ni dočela izpraznila, bolj kot turiste pa je bilo v redkih odprtih lokalih mestnega središča videti Goričane, ki avgostovske dni preživljajo doma. »Imeli smo precej gostov, predvsem domačinov. Danes je veliki šmaren pač drugačen kot v nekoč, saj ostajajo mnogi doma,« so povedali lastniki barja Bellini, ki je bil v sredo z barom Matroquadro edina odprta kavarna na korzu Italia.

Če se je velika večina upraviteljev goriških barov odločila, da si v tem tednu prvoči nekaj dni počitka, so bile picerije mestnega središča v glavnem odprte in množično obiskane. Manj je bilo odprtih restavracij, kar ni navdušilo lastnikov goriških hotelov. »Mnogi gostinski lokalci so bili zaprti. Ostali so imeli veliko dela in osebje ni odgovarjalo na telefon. Naše goste smo morali zato usmeriti v picerije,« so povedali na recepciji hotela Transalpina. »Pri nas je bilo bistveno manj gostov kot lani. Imeli smo jih 25, med katerimi je bila približno polovica tujcev,« so zabeležili pri hotelu Internazionale.

Veliki šmaren pa je marsikdo izkoristil za ogled razstave. Ponudbo Pokrajinskih muzejev si je v sredo ogledalo 68 obiskovalcev. Polovica je v grajskem naselju obiskala muzej prve svetovne vojne in ostale zbirke, ostali pa so se odločili za palačo Attrens, kjer je na ogled razstava Piranesi: vase, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila. Skupine turistov so obiskale tudi grad, kjer so si poleg stalnih razstav v dvorcu lahko ogledali razstavo »Passaggi« v organizaciji društva Prologo, palača Coronini - Cronberg pa je bila zaprta.

Sončen dan je več Goričanov izkoristilo za skok v goriški bazen, zvečer pa je mnogo privabila šagra v Podturnu, ki se je uspešno zaključila včeraj z glasbo in tombolo. Včeraj je bila v Podturnu na sporednu podelitev tradicionalnega priznanja »Mattone su mattone«, ki ga je župnik Ruggero Dipiazza ob prisotnosti župana Ettoreja Romolija izročil Ferrucciu Franchiju, dolgoletnemu uslužbencu bančnega zavoda Banca d'Italia. (Ale)

Slovenska lepotica na prazniku v Jasihu

Mariborska lepotica Tjaša Vežjak bo predstavljala srednjeevropsko lepoto na tradicionalnem Prazniku narodov srednje Evrope, ki bo potekal od danes do nedelje, 19. avgusta, v Krminu in Jasihu. Obleževanje 159. obletnice rojstva avstroogrškega cesarja Franca Jožefa se bo začelo danes ob 18. uri s spominsko slovesnostjo na pokopališču v Bračanu, kjer se bodo spomnili vseh žrtv evropskih bratomornih vojn. Ob 19. uri se bo dogajanje preselilo v Jasih, kjer bo koncert godbe iz Dobrovege in madžarske skupine Tulipant. Sledil bo ples z ansamblom Souvenir. V Jasihu se bo praznik nadaljeval tudi jutri z začetkom ob 18.30, osrednji del dogajanja v prostorih DIZ Trubar-Gregorčič. Razpoložljiva mesta bodo objavljena 24 ur prej na oglasni deski omenjene šole ter Pokrajinskega šolskega urada v Gorici.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO ŠOL CANKAR - VEGA - ZOIS sporča, da se bo pouk za dijake treh šol pričel v ponedeljek, 10. septembra, (razen 3., 4. in 5. razreda Cankar, ki pričnejo delovno prakso 3. septembra). Koledar za šolsko leto 2007/08 je izobesen na oglasni deski šole; objavljen je tudi na spletni strani šole www.potep.org.

SEJA UČITELJSKEGA IN VZGOJITELKOGA ZBORA goriškega didaktičnega gospodarstva bo iz organizacijskih vzrokov v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu ravnateljstva.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podeljevanje letnih suplenec za učno osebje slovenskih šol vseh vrst in stopnij v ponedeljek, 27. avgusta, ob 9. uri v prostorih DIZ Trubar-Gregorčič. Razpoložljiva mesta bodo objavljena 24 ur prej na oglasni deski omenjene šole ter Pokrajinskega šolskega urada v Gorici.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v sodelovanju z agencijo Globtour iz Ljubljane ob 17. oktobra dalje petdnevni izlet v Mostar, Medžugorje, Makarsko, Dubrovnik in v dolino Nerete »po mandarine« ter vrnitev skozi Split. Vpisovanje in informacije pri poverjenikih do 25. avgusta na tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-21361 (Ema), 0481-882302 (Veronica), 0481-78061 (Ana K.).

KRUT prireja skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah in v Dobrni od 26. avgusta do 4. septembra; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, kurzo Verdi 51 int. v Gorici, tel. 0481-530927.

PDV RH SV. MIHAELA organizira celodnevni pevski in družbeni izlet v Škofijo Loko po Tavčarjevih poteh v ponedeljek, 27. avgusta; informacije na tel. 333-1706760 (Nerina) do 22. avgusta.

PD ŠTANDREŽ prireja od 6. do 9. septembra štiridnevni avtobusni izlet in Novi Sad, Beograd in Šumadijo; informacije in vpisovanje na tel. 0481-20678 (Božo). Ker je potreben potni list, organizatorji izleta pozivajo interesente naj pohitijo s prijavo.

UPOKOJENCI DOBERDOB obveščajo udeležence enodnevnega izleta na Golji otok, ki bo v soboto, 1. septembra, da bo odhod avtobusa ob 5.40 iz Gabrij, s postanki ob 5.50 na Poljanah, ob 6. uri v Doberdobu, ob 6.10 v Jamljah in ob 6.20 v Štivanu; obenem jih naprošajo, naj do 25. avgusta poravnajo stroške za izlet v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398) ali pri Milošu (tel. 0481-78121).

Čestitke

Včeraj na hišni številki 1, v Sovodnjah ob Soči srečen dan, saj bo ljubljenega IGORJA srečal Abraham. Ker se to le enkrat v življenju zgodi, mu vsi njegevi, Katja Štefan Dimitri in Max ter vsi, ki ga imajo radi želijo veliko zdravja in skupnih srečnih dni.

Danes bo v Vasi v Sovodnjah na št. 48 velika fešta, saj je Slavko dopolnil 70 let. Vse najboljše, veliko zdravja, kolesarjenja in družinske sreče mu želijo vsi domači.

Kino

GORICA **KINEMAX:** zaprto.

CORSO: zaprto.

PRI SKUPNOSTI ARCOBALENO 21.00 »Flags of our fathers«.

TRŽIČ **KINEMAX** Dvorana 1: 20.10 - 22.10 »Disturbia«.

Dvorana 2: 20.15 - 22.15 »Alla deriva«.

Dvorana 3: 19.50 - 20.10 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«.

Dvorana 4: 20.15 - 22.20 »Fast Food Nation«.

Dvorana 5: 20.00 - 22.20 »La duchessa di Langeais«.

Obvestila

ANAGRAFSKI IN DAVČNI URAD TER TAJNIŠTVO OBČINE DOBERDOB bo do v mesecu avgusta v popoldanskih urah zaprti.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ulici Mameli v Gorici bo zaprta do 25. avgusta. V tem času bo možno le vračanje knjig med 9.30 in 12.30.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-

CEV za Goriško vabi svoje člane na tradicionalno srečanje Društva upokojencev Primorske, ki bo v soboto, 25. avgusta, pri starem gradu v Vipolžah v Goriških Brdih od 10. ure dalje. Prevoz z lastnimi sredstvi. Obvezna prijava do 20. avgusta na tel. 0481-390688.

KNJIŽNICA FEIGEL bo zaprta za dopust do 24. avgusta. Od 27. avgusta do 14. septembra bo odprta po poletnem urniku vsak dan razen sobote od 8. do 16. ure.

OVER NIGHT - Goriška pokrajina nudi vsako soboto brezplačni avtobusni prevoz do zabavišč in nočnih lokalov. Odhod avtobusov: Gorica - Rdeča hiša 21.50, Travnik 21.55; Tržič - ul. Pocar 22.10, 22.20, 23.10, 23.15, ul. Valentiniš-Gaslini 22.20, 22.30, 23.20, 23.25; Sesljan - morje 22.35, 22.45, 23.35, 23.40. Vrnitev Sesljan - morje 1.10, 2.10, 3.10, 4.10; Tržič - ul. Valentiniš-Gaslini 1.25, 2.25, 3.25, 4.25, ul. Pocar 1.35, 2.35, 3.35, 4.35; Gorica - Travnik 3.00, 5.00; Rdeča hiša 3.05, 5.05; informacije na spletni strani www.aptgorizia.it ali na tel. 800-955957.

POKRAJINSKI ARHIV IN POKRAJINSKA KNJIŽNICA bosta zaprti do 29. avgusta.

SEDEŽ DRUŠTVA SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško na Korzu Verdi 51/int. v Gorici bo v mesecu avgusu zaprt.

SKD HRAST prireja predvajanje risanke za otroke sinhronizirano v slovenskem jeziku v četrtek, 23. avgusta, ob 20.45 na dvorišču pred župnijsko dvorano v Doberdobu.

URADI MLADINSKEGA DOMA bodo zaprti do petka, 31. avgusta. Informacije lahko dobite na tel. 0481-536455 v jutranjih urah. V ponedeljek, 3. septembra, se bo dejavnost pričela ob 8.30 s pripravo petosolcev na vstop v srednjo šolo.

URADI ZSKD bodo še danes zaprti.

URAD GLASBENE MATICE GORICA bodo zaprti do 17. avgusta. Od 20. avgusta bo tajništvo odprto od 10. do 12. ure za vpisovanja ter za prijave na poletno delavnico, ki bo v Doberdobu od 27. do 31. avgusta; informacije na tel. št. 0481-531508 od 10. do 12. ure.

Prireditve

MONFALCONE ESTATE v organizaciji občine Tržič: od petka, 24. avgusta, do sobote, 1. septembra, (Lisert) v organizaciji združenja »Scimmie Bisiache« 6. izvedba razstavnih postavitev »Scimmie in gabbia - L'alluce opponibile« v soboto, 25. avgusta, ob 21. uri (trg Republike) glasbena prireditev radia Birikina in radia Bella & monella. Večer bo vodila Ela Weber.

PLESNO POLETJE V ŠEMPETRU PRI GORICI bo med 19. in 25. avgustom s plesnimi delavnicami in plesnimi predstavami: 19. avgusta ob 21.15 pred dvorcem Coronini v Šempetu; 22. avgusta, ob 21.30 na vrtu HIT restavracije Mark v Šempetu; 24. avgusta, ob 21.15 pred dvorcem Coronini v Šempetu; 25. avgusta ob 19.30 v veliki telovadnici OŠ Ivana Roba v Šempetu.

VILI CODELLI v Mošu je v teku prireditve Glasbeni večeri v vili Codelli: drevi ob 21. uri nastop dva Benjamin Bernstein (viola) in Natalya Morozova (klavir). Izvajala bosta skladbe Antonia Rubinstein, Benjaminja Britenna in Johanna Brahmsa; v soboto, 18. avgusta, ob 21. uri komična opera Gaetana Donizetti »Don Pasquale«; v nedeljo, 19. avgusta, ob 21. uri klavirski večer z Mauro Glouchkovo in Luco Trabuccom z naslovom Simponični klavir. Vstop prost.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Liliana Favretto vd. Tridente iz bolnišnice sv. Justa v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V PODGORI: 10.00, Luciano Cerv (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in v Videm za upelitev.

GRADIŠČE - Več tisoč obiskovalcev na 41. ptičjem sejmu

Praznik žvgolenja

Ob kanarčih in papigah si je bilo mogoče ogledati in kupiti tudi kokoši, gosi, zajce in druge domače živali

Mnogi so se iz Gradišča vrnili domov s kanarčkom ali papigo

BUMBACA

Klub vročini so na velikem šmaren na 41. ptičjem sejmu v Gradišču našeli kaških 25 tisoč obiskovalcev, ki so si prišli ogledat in kupiti v glavnem kanarčke in papige, ob tem pa tudi kokoši, zajce, race, goši in druge domače živali. Med obiskovalci je bilo veliko domačinov in prebivalcev

sosednjih vasi, sicer pa je bilo med spretnosti, ki se ga je s svojimi pasjimi ljubljenčki udeležilo več kot sto tekmovalcev. Med le-temi jih je bilo kar nekaj iz Postojne, Kamnika in drugih krajev Slovenije, s svojim psom pa se je tekmovalna med drugim udeležil tudi bivši kotalkarski šampion Samo Kokorovec.

NOGOMET - V 1. krogu italijanskega pokala

Triestina z golom Allegretti pa presenetila favorizirano Mantovo

Triestina se je izkazala predvsem na sredini igrišča - Poletni nakupi so zapustili dober vtis

Triestina - Mantova 1:0 (0:0)

STRELEC: Allegretti v 72. min.
TRIESTINA: Rossi, Milani, Kyriazis, Mezzano, Pesaresi, Gorgone, Allegretti, Piangerelli (od 85. Lima), Sedivec (od 79. Rossetti), Graffiedi, Sgrigna (od 63. Testini).

MANTOVA: Handanovič, Sacchetti, Notari, Cristante, Balestri, Tarana (od 67. Lucenti), Grauso, Spina (od 76. Mondini), Caridi (od 76. Altimier), Godeas, Noselli.

SODNIK: Tommasi (Bassano del Grappa).

Triestina je novo sezono začela tako kot je končala prejšnjo: z golom kapetana Allegretti po prostem strelu. V Piacenzi je gol veljal obstanek, v tekmi proti Mantovi pa »samo« napredovanje v 2. krog državnega pokala, v katerem Triestino že jutri čaka gostovanje v Bologni.

Zmaga proti enemu od domnevnih favoritorov za prestop v A ligo je seveda dobrodošla in krepi samozavest, ne sme pa zavajati. Izenačen dvoboj bi se bil namreč lahko končal tudi z zmago gostov. Obe moštvi sta si priigrali več dobrej priložnosti, Mantovine pa so bile nekoliko čisteje, bolj sad kolektivne igre. Obramba gostov je bila solidnejša, Tržačani pa so z »razdiralcem« igre Piangerelliem in Gorgonejem ter »play-makerjem« Allegrettim več pokazali na sredini igrišča. Koncept Maranove igre (4-3-3) predvideva srednjega napadalca, ki pa ga Triestina nima. Graffiedi se je sicer trudil, zadrževal žogo, ustvarjal prostor, ni pa dovolj hiter in spreten, zato ni nevaren, ni dovolj visok, zato je z glavo neučinkovit. Pravo nasprotje Godeasa, ki so ga primitivci na stranski tribuni Rocca nehvaležno izvzvigli, je pa sam ustvaril mnoge priložnosti za Mantovo, zadel vratnico, si priboril enajstmetrovko (in pri tem izsilil izključitev Kyriazisa), ki jo je Lucenti 5 minut pred koncem, s strehom mimo desne vratnice, nespretno zastreljal, s tem pa preprečil, da bi se dvoboj s podaljški zavlekel pozno v noč. Da se mora napadalec Dino Fava iz Trevisa vrnil v Trst se zdi skoraj nujno, sicer bodo z napadom tudi letos najbrž težave ali pa bo

Na startu v pokalnem tekmovalju je Triestina vzela skalp enemu od favoritorov za napredovanje v A ligo

KROMA

treba igrati drugače. Po drugi strani pa je res, da sta novinca Sgrigna in Sedivec dobra igralca, treba pa ju je boljše izkoristiti. Tudi ostali poletni »nakupi« so zapustili dober vtis. Mezzano je praktičen iz izkušen branilec, Milani je sicer v fazi napada malo pritskal, a vidi se, da zna napadati. Največ je sicer pokazal kapetan Allegretti. Preko njegovih nog gre »čisto vse«, zelo učinkovit je tudi v fazi branjenja, čeprav, kot vedno, malo preveč ljubi žogo. Da predstavlja za Triestino dodano vrednost, je po tekmi priznal tudi trener gostov Attilio Tessar, ki je po lanskem zgodnjem izgonu iz Ascolijskega praznoval v četrtek svoj 200. nastop med profesionalci, a mu bo tudi letos trda predla, če rezultati ne bodo dobri, saj že ima težave s »svojimi« novinari.

Še beseda o vratarjih. Oba sta se nekajkrat zelo izkazala. Kaj zmore Rossi vemo, da zmore dosti tudi bivši vratkar Kopra, 29-letni Jasmin Handanovič pa smo se lahko prepričali v

četrtek, saj je - klub 1,96 m telesne višine - pokazal mačjo spremnost tako v zraku kot na tleh. Dva njegova »super« posega sta bila odločilna, strel Allegretti v spodnji rob prečke in natot v mrežo pa je bil neubranljiv. V Mantovi vedo povedati, da so opazovalci kluba prišli v Koper, da bi najeli nekoga drugega, videli pa so njega. Dva slovenska vratarja v italijanskem poklicnem nogometu, pa še sorodnika povrhu (mlajši bratranec Samir je standardni vratar Udineseja), to je pravzaprav prava senzacija! (ak)

Ostali četrtkovi izidi: Avellino - Ascoli 0:2, Bari - Albinoleffe 1:0, Treviso - Lecce 6:5 po 11-m (2:2), Genoa - Grosseto 3:1, Napoli - Cesena 4:0, Pisa - Brescia 2:1, Ravenna - Chievo 1:0, Rimini - Frosinone 6:0, Bologna - Modena 2:1, Messina - Vicenza 5:6 po 11-m (2:2), Piacenza - Spezia 2:0.

Pari 2. kroga: Piacenza - Ravenna, Bologna - Triestina, Vicenza - Bari, Ascoli - Genoa, Treviso - Rimini, Napoli - Pisa.

PRIMER ROSSI - Pogovor z direktorjem Davčne uprave RS Simičem

»Verjamem, da med športniki v Sloveniji ni davčnih utajevalcev«

Ivan Simič

Utaja davkov je najbrž eden izmed najbolj priljubljenih športov v Italiji in prav smeno je, da so pri tem nečednem početju zaločili tudi športnika, ki je vsaj doslej veljal za najbolj simpatičnega v zadnjih nekaj letih, Valentina Rossija. Utaja davkov v športu ni nikakršna novost, posamezni primeri pa so ponavadi zelo odmevni ravno zaradi velike prepoznavnosti kršiteljev. O tem, kako sta davkarja in šport povezana v Sloveniji smo se pogovorili z generalnim direktorjem Davčne uprave Republike Slovenije Ivanom Simičem, ki je hkrati tudi predsednik Medobčinske nogometne zveze Ljubljana in je leto nazaj bil predviden kot protikandidat Rudiju Zavrlu za mesto predsednika Nogometne zveze.

Gospod Simič, ali je možno, da bi med slovenskimi športniki kdo sistematyczno utajeval davek, ali če se izrazim bolj diplomatsko, so iz vašega zornega kota prihodki slovenskih športnikov dovolj pregleđeni?

Jasno je, da takih zaslужkov, kot jih ima Rossi, nima noben športnik v Sloveniji. Sicer pa verjamem, da med slovenskimi športniki ni davčnih utajevalcev. Sploh v nogometu je

donu več kot polovico dni v letu preživel na pravem domu, v domačem kraju. Bi bilo to možno tudi v primeru recimo Jolande Čepak?

Če bi dokazali, da je bila v Sloveniji 183 dni ali več v enem letu gotovo.

Slovenski športniki se večkrat pritožujejo zaradi davčne zakonodaje. Ali ne bi pri njih veljalo upoštevati, da imajo dejansko omejen časovni obseg delovanja?

Gotovo! Upoštevati moramo, da športnik služi v najboljšem primeru 15 let, nekateri pa še manj, kar je seveda precej kraje obdobje, kot je običajna delovna doba. Ker sem sam doma tudi v športu, sem svojčas bil zavornik, da bi se to upoštevalo, a žal za to ni bilo razumevanja.

Ko po medijih slišimo za prejemke športnikov je govora o brutu ali neto zneskih?

Sam te zneske vedno pojmem kot brutu dohodek. To se pravi, da je neto dohodek manjši, pač odvisno od stopnje obdobje, ki jo ima posamezna država za različne višine dohodkov.

Dimitrij Križman

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Zmaga Sampdorie proti Hajduku v Splitu

V prvi tekmi 2. kroga kvalifikacij v nogometnem pokalu UEFA je Sampdoria v Splitu premagala Hajduk z 1:0. Zmagoviti zadetek je v 44. minuti dosegel Campagnaro, potem ko je le dve minuti prej vstopil v igro našte Accardija.

Ciolek že drugič prvi

BERLIN - Nemec Gerald Ciolek, sicer svetovni prvak do 23 let, je zmagovalec sedme etape kolesarske dirke po Nemčiji, ki steje za točke ProToura. Član ekipe T-Mobile je na 192 km dolgi preizkušnji med avstrijskim Kufsteinom in nemškim Regensburgom v ciljnem sprintu ugnal rojaka Erika Zabla (Milram) in Španca Josepha Joaquina Rojas Gila (Caisse d'Epargne). Vodstvo v skupni razvrstitvi je zadržal Nemec Jens Voigt.

Pipan izbral dvanajsterico za Španijo

Slovenska reprezentanca se pod vodstvom Aleša Pipana od srede naprej pripravlja v Kranjski Gori. Selektor je izbral tudi dvanajsterico, ki bo odpotoval v Španijo. Rizvić je kot naturalizirani tujec odpadel. Eno prostoto mesto je pač pripadol Aleksandru Čapinu. Ostali reprezentanti: Goran Dragič, Jaka Klobučar, Jaka Lakovič, Goran Jagodnik, Domen Lorbek, Sandi Čebular, Erazem Lorbek, Rašo Nestorovič, Uroš Slokar, Matjaž Smolič in Gašper Vidmar. Košarkarji bodo do sobote trenirali na Gorenjskem, v nedeljo zjutraj pa jih čaka pot v Atene, kjer se bodo od ponedeljka do srede merili z Italijo, Litvo in Grčijo.

Italija danes proti Tajvanu

Danes (ob 12.30 po našem času) bo italijanska članska odbojkarska reprezentanca pod vodstvom trenerja Barbolinija spet na igrišču. Selekcija, za katere nastopa tudi Kontovelka Sandra Vitez, se bo v kvalifikacijah Grand Prix v pomerilu z reprezentanco Tajvana. Jutri bo igrala še proti Dominikanski republiki, v nedeljo pa proti Braziliji. Italijankam zadoščata dve zmagi za uvrstitev v finalno fazo, ki bo na sporedu v kitajskem mestu Ningbo od 22. do 26. avgusta. Italijanska odbojkarska reprezentanca, ki je nastopala na Univerzijadi, je zaključila svoje nastope. V tekmi za 7. mesto je premagala Tajske 3:1. V reprezentanci je nastopal tudi Gorčanka Francesca Devetag in v zadnjih tekmi dosegla dve točki.

Kvalifikacije za Ligo prvakov

IZIDI TRETEJEGA KOLA KVALIFIKACIJ ZA LIGO PRVAKOV:

Toulouse - Liverpool 0:1 (0:1); Tamper - Rosenborg 0:3 (0:2); Spartak Moskva - Celtic Glasgow 1:1 (1:1); Bate Borisov - Steaua Bukarešta 2:2 (1:0); Sarajevo - Dinamo Kijev 0:1 (0:1); Fenerbače - Anderlecht 1:0 (1:0); Zuerich - Bešiktaš Carigrad 1:1 (0:1); Werder Bremen - Dinamo Zagreb 2:1 (0:1); Red Bull Salzburg - Šahtyor Doneck 1:0 (1:0); Ajax - Slavia Praga 0:1 (0:0); Sevilla - AEK Atene 2:0 (0:0); Sparta Praga - Arsenal 0:2 (0:0); Glasgow Rangers - Crvena zvezda 1:0 (0:0); Benfica Lizbona - Koebenhavn 2:1 (1:1); Lazio Rim - Dinamo Bukarešta 1:1 (0:1); Valencia - Elfsborg Boras 3:0 (1:0). Povratne tekme bodo 28. in 29. 8.

MOTOCIKLIZEM - Slovo od Ducatija

Loris Capirossi odhaja k Suzukiju

BRNO - Veteran motociklističnega cirkusa Loris Capirossi (Ducati, na arhivskem posnetku) je včeraj v Brnu na prizorišču naslednje dirke za VN sporočil, da je za prihodnjo sezono podpisal pogodbo z novim voznikom Suzuki. Štiriintridesetlet-

ni voznik kraljevskega razreda motoGP se je Ducatiju pridružil leta 2003 in veliko pripomogel k razvoju tega italijanskega moštva, ki letos dominira v svetovnem prvenstvu z novim voznikom, 21-letnim Caseyjem Stonerjem.

NAŠ POGOVOR - Tržaški hitrohodec Diego Cafagna potuje na SP v Osako

Bolj me skrbi hrana kot podnebje, zato bom imel s sabo tudi pašto

Večkrat si izmenjuje nasvete s Fabiom Ruzzierjem, katerega zelo ceni - Cilj je norma za OI v Pekingu

V noč med 31. avgustom in 1. septembrom bomo lahko na televizijskih zaslonih sledili tekmovalcu bo tudi 32-letni Tržaščan Diego Cafagna, ki bo kot edini predstavnik naše dežele nastopil na svetovnem prvenstvu v Osaki. Njegov cilj na svetovnem prvenstvu je uvrstitev med prvih deset, kar bi mu neposredno omogočilo nastop na olimpijskih igrah v Pekingu. Vstopnico za Osako je Cafagna dobil po letosnjem evropskem pokalu, ko je 50 km prehodil v 3:55:50.

Ali ste pripravljeni za odhod?

Seveda. Pričakovanje formo sem dosegel, tako da je sedaj vse odvisno od tega, kako mi bo šlo na tekmi.

Maratonci imajo veliko višinskih treningov. Ali se takih treningov poslužuješ tudi hitrohodci?

Seveda: naši treningi so podobni treningom maratoncev. Pravkar sem se vrnil z enomesecnega treninga v Livignu, kjer smo preizkusili tudi novo progo. Prejšnja leta pa smo trenirali v Sestriku.

Hitrohodci prehodimo tedensko približno 200 km, v povprečju pa imamo do 12 treningov na teden.

Klima v Osaki ni primerena za dolgorogaše predvsem zaradi visokih temperatur in vlage, zato so nekateri člani italijanske reprezentance celo odpovedali nastop. Ali vas podnebje ne straši?

Ker ne ciljam na prva tri mesta, se veselim takih vremenskih razmer. Nedvomno bo tekmovalcev zahtevno in bo omogočilo tudi tistim, ki nismo favoriti, da se izkažemo.

Osebna izkaznica

Datum rojstva: 9. julij 1975

Discipline: hitra hoja 20 km in 50 km

Prvo SP: Helsinki 2005, kjer je bil diskvalificiran

Rekordi: 5 km v dvorani 19'27"92; 10 km proga 41'23"09; 20 km cesta 1h23'55"; 50 km cesta 3h55'18".

Na EP v Göteborgu 2006: 11. mesto

Napake in diskvalifikacije pri hitri hoji včasih razblinijo sanje tekmovalcev. Na svetovnem prvenstvu v Helsinkih je tačka usoda doletela tudi vas ...

Tako je. Kar se tiče diskvalifikacij, menim, da je to v veliki meri odvisno od sodnikov. Tudi oni so ljudje in včasih se zmotijo: nekatere diskvalifikacije so po mojem mnenju neupravičene, druge pa seveda ne. Svojo diskvalifikacijo na SP v Helsinkih uvrščam med tiste, ki so neupravičene. Seveda pa ne gre za namerne napake.

Hitra hoja je v Trstu skorajda tradicija. Med najuspešnejšimi je tudi Fabio Ruzzier.

Fabio dobro poznam in včasih tudi sku-paj trenirava. Menim, da je on nosilni steber tržaškega atletskega gibanja in ga še posebej cenim. V najih pogovorih nikoli ne izostane tudi izmenjeva nasvetov za treninge in večkrat skupaj debatirava o izbiri tekmovalca.

Ali vaju poleg tržaškega izvora druži še kaj drugega?

Mislim, da je to ljubezen za šport, ki zahteva ogromno truda in napora.

Tekmovalci hitre hoje so večinoma starejši atleti. Zakaj se mladi ne odločajo za to disciplino?

Predvsem so na daljših razdaljah potrebne velike izkušnje. To ti omogoča, da dosegš rezultate še le v zrejših letih.

Svetovni rekord je še vedno v rokah Australca Deakesa. Kaj vam še manjka, da bi ga prehitel?

V prvi vrsti je to kopica minut. Verjamem pa, da bi lahko že letos pripravil presečenje soteknovalec Alex Schwazer, ki je bil na SP v Helsinkih tretji.

V sredo 22. avgusta odpotujete v Osako. Kaj boste poleg opreme spravili v kovček?

V kovček bom gotovo spravil nekaj pašte, saj me tamkajšnja hrana nekoliko skrbi.

Veronika Sossa

Včeraj je podžupan in odbornik za šport Paris Lippi (drugi iz desne) izročil priznanje Diegu Cafagni (prvi iz desne). Na slavnostni podelitvi sta sodelovala tudi predsednik deželnega odbora CONI Stelio Borri (prvi iz leve) in pokrajinski poveljnički karabinjer Enzo Fanelli (drugi iz leve).

KROMA

JADRANJE - Mladinsko evropsko prvenstvo 420

Simon in Jaš bi lahko s kančkom sreče stopila tudi na stopničke

Simon Sivitz Koštuta in Jaš Farneti se z mladinskega evropskega prvenstva v Medembliku na Nizozemskem vračata nekoliko razočarana, saj nadejane medalje nista osvojila. »Sreča ju je tokrat zapustila,« je končno 14. mesto komentiral trener Antonac, ki je fanta spremjal tudi na Nizozemskem. »Tudi med ostalimi trenerji je veljalo splošno mnenje, da bi Simon in Jaš zaslužila medaljo,« je nadaljeval Antonac, ki pa je kljub neuspehu z mislimi že v naslednji sezoni.

Vremenski pogoji so jo v zadnjih dveh dneh evropskega prvenstva zagodili organizatorjem, predvsem pa jadralcem. V sredo je močan veter (35 vozlov) preprečil, da bi opravili načrtovane tri plove, včeraj pa so pred prekinljivo uspeli opraviti le enega. Jaš in Simon sta začela odlično, saj sta v prvem delu regate celo vodila in če bi končala na prvem mestu, bi najbrž bila v boju za stopničke. Sprememba vetra za celih 30 stopinj pa je bila usodna za Čupino posadko,

ki je bila na koncu 23. Skupno sta Simon in Jaš pristala na 14. mestu. »Prepričan sem, da bi lahko poseglala po višji uvrsttvitvi, saj je bil nivo konkurenčnih nižji kot v Istanbulu,« je končno 14. mesto ocenil Jaš Farneti. Predvsem torkova diskvalifikacija po protestu britanske posadke je bila odločilna. Tega mnenja je bil tudi trener Antonac: »Če diskvalifikacije ne bi bilo, bi bila naša fanta gotovo na stopničkah. Britanca sta uspešno protestirala, sodniki pa so protest sprejeli.« Že sam odhod na prvenstvo pa je bil začinjen z majhnimi nepristojnostmi (okvara na prikolicu), ki so bržkone vplivale na koncentracijo, ki je pri fantih vsekoti nihala. Na niha-janje rezultate od prvega pa vse do 50. mesta so sicer vplivali tudi težki vremenski pogoji: močan veter, hitre spremembe vetra in deževje. Seveda pa je tudi utrujenost po članskem evropskem prvenstvu odigrala svoje pri končni uvrsttvitvi.

Cupina posadka pa še ni zaklju-

čila z nastopi. Od 27. do 30. avgusta bo nastopila v Andori (Ligurija) na državnem prvenstvu. Cilj je seveda ja-sen, saj hočeta ubraniti lanski mladinski naslov. »Seveda ju uvrščajo med favorite, tako da je naslov spet dosegljiv. Vseeno pa bo vse odvisno tudi od pogojev in sreče,« je orisal naslednji nastop Antonac, ki pa je z mislimi že drugie. Nestrpo pričakovanje odločitve olimpijskega komiteja o razredu, ki bo nastopal v Londonu leta 2012, bo začrtao tudi nadaljnje načrte. Če bo razred 470 vključen med olimpijske jadralne discipline, bosta že v naslednji sezoni Jaš in Simon preizkusila ta razred. Seveda ne bosta opustila jadrnice 420, s katero bosta skušala izboljšati letošnje rezultate.

Na mladinskem evropskem prvenstvu je v razredu 470 nastopila druga Čupina posadka. V srebrni skupini sta bila Alessio Spadoni in Max Aicardi deveta. Zamejka Marina Picalin je pristala v isti skupini na končnem 27. mestu.

NOGOMET - Juventina začela s pripravami nastope v elitni ligi

Izboljšanje lanske uvrsttvitve prvenstveni cilj štandreškega moštva

V štandrežu so se včeraj na prvem treningu zbrali nogometni Juventine (Foto Bumbaca), ki bodo v naslednjih sezoni nastopali v elitni ligi. »Cilj letošnje sezone je nedvomno izboljšanje lanske uvrsttvitve v elitnem prvenstvu,« je na kratko, a jasno povzel želje Juventinovega vodstva predsednik društva Marko Kerpan. Igralski kader še vedno ni popoln, saj pričakujejo v ekipi še nekaj okrepitev.

Pod vodstvom Dantea Portellija bo ekipa trenirala vsak dan, tedenske večerne treninge bodo mogoče dopolnjevali juntrani sobotni treningi. Del vadbe bo posvečen le fizični pripravi in bo potekal na atletskem stadiionu na Rojcah, vadba z žogo pa bo potekala na domačem igrišču. Juventina bo s svojimi nastopi začela že 23. avgusta na turnirju v Tržiču, ki bo trajal teden dni. V štandreškem taboru pa nestrpo pričakujejo že prvo tekmo v italijanskem pokalu proti ProGorizi, ki bo 2. septembra.

Včeraj so s treningi začela tudi vsa ostala nogometna moštva. O tem bomo še poročali.

JUVENTINA 2007/2008

VRATARJA: Giulio Furios, Kristjan Peteani. BRANILCI: Emanuele Terpin, Massimo Buttignon, Andrea Fici, Matej Bagon, Sandi Kogoj, Morsut Manuel, Sanino. VEZNI IGRALCI: Daniele Negro, Mario Antuso, Peric Mauro, Gaggioli Carlo, Daniele Gordini, Daniele De Grassi, Vincenzo Giaruso. NAPADALCI: Cristian Devetak, Dario Kovacic, Manuel Peteani, Contin Raffaele, Mainardis.

Obvestila

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA tudi letos (01. in 02. sep.) vabi na plezalne poti v Dolomite, izlet pa imenujemo Dolomitske feratte. Za tovrstne vzpone je potrebna popolna oprema za gibanje po zavarovanih plezalnih poteh in dobra telesna pripravljenost. Vodili bodo Jože Sedevčič, Tomaz Barbič in Igor Kleč. Vse podrobnosti smo objavili na naši spletni strani (www.planinsko-drustvo-nova-gorica.si), dostopne pa so tudi na sedežu društva kjer bo v torek 28.08.2007 ob 18.00 sestanek s prijavljениmi.

SPDT NA TRIGLAV Tridnevni po-hod od 20. do 22. avgusta se bo pričel na Rudnem polju na Pokljuki. Pohod je zahteven, priporočljiva sta čelada in samozavarovanje. Na razpolago bo društveni kombi. Število pohodnikov je omejeno. Odhod ob 8. uri zjutraj pred hotelom Daneu na Općinah. Vse potrebne informacije dobite na telefonu 040-222015 Livio in 338-4913458 Franc.

NK POMLAD sporoča, da bo prvi trening ekipe mladincev v pondeljek, 20. avgusta ob 17. uri v Dolini.

FC PRIMORJE sporoča, da bo prvi trening ekipe naraščajnikov in najmlajših letnika 1993 v ponedeljek, 20. avgusta ob 18. uri na igrišču Ervat-ti.

ŠD DOM organizira v sodelovanju z Dijaškim domom Simon Gregorčič poletni kamp minikošarke. Kamp se bo odvijal od 3. do 7. septembra (od 10.00 do 12.30) na odprttem igrišču Dijaškega doma (Svetogorsk ul. 87), v prime-ru slabega vremena pa v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Dodatne informacije: urad ŠD Dom v jutranjih urah (ul. Brass 20) ali na tel. 3292718115. Odgovoren za letosnji kamp je David Ambrosi. Možna je tudi prehodna, ustna prijava, dokončni vpis pa kar 3. septembra v Dijaškem domu pred pričetkom vadbe.

ŠD KONTOVEL organizira pod pokroviteljstvom ZSŠDI odbokarski kamp za dekleta letnikov od 1994 do 1998. Kamp bo od 3. do 8. septembra od 9. do 16. ure (v soboto do 13. ure) na igrišču in telovadnici na Kontovelu in Proseku. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja od 27. avgusta do 1. septembra 2007 Planinsko šolo na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnovnošolski mladini. Na razpolago je še nekaj mest. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel.: 338 4913458 (Franc). V četrtek, 23. avgusta ob 19.00 v prostorih ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, bo potekal zadnji sestanek pred odhodom. Vabljeni!

OD BOR prireja pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja od 27. avgusta do 1. septembra odbokarski kamp za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol (vsak dan od 8. do 17. ure na Stadionu 1. maja). Do-datne informacije in vpisovanje: info@od-bor.com ali 3497923007 (v večernih urah).

ČENTA - Nocoj (ob 21. uri) začetek

Festival folklore

Sodeluje osem folklornih skupin - Letos prvič folkloristi iz Armenije in Indonezije

Čenda bo danes postala prestolnica folklore. V parku tamkajšnjih osnovnih šol se bo zvečer začel 38. festival src, ki se ga bo letos udeležilo osem sodelujočih skupin, zbranih iz vseh vetrov sveta.

V preteklih letih je Čenta gostila že mnogo prestižnih folklornih skupin iz tujine. Letos bosta njen festival prvič obogatili skupini iz Armenije in iz Indonezije. Poleg njiju bodo po trgih in ulicah zaplesale še skupine iz Francije, Mehike, Rusije, Španije, Toga in domača skupina Chino Ermacora iz Čente.

Armensko folklorno bogastvo bosta predstavili dve skupini: glasbeni ansambel Sassoun iz glavnega mesta Erevana in plesni ansambel Krounk, prav tako iz Erevana. Glasbeniki bodo zaigrali s tipičnimi armenskimi instrumenti, kot so duduk, nagara in zourna, ki jih je Unesco vključil med svojo svetovno dediščino. Ansambel Krounk bo zaplesal vrsto armenskih plesov, ki slonijo na energičnem nastopu in na milini gibov in gestikulacije rok.

Indijska folkorna skupina Krida Budaya prihaja iz Džakarte. Ponudila bo komplet plesov iz indonezijske tradicije iz pokrajine Aceh ter otokov Sumatre in Jave. Koreografije so hindujskega izvora; giba gornjega dela telesa predstavljajo pozitivne moći v vesolju, giba spodnjega dela telesa pa negativne.

Francijo bo na folkornem festivalu v Čenti predstavljala skupina Gannatoise Di Gannat; Mehiko folklorni balet Ateneo Fuente iz Saltilla (sestavlja ga 25 plesalcev in 10 glasbenikov); rusko folklor bo prikazala skupina Vesennye Zori iz Voroneca; Španijo bo zastopala skupina Carmen Guerrero iz Cadica; Togo pa kulturno društvo Ballets Baobab iz Loméja.

Domača skupina Chino Ermacora je organizator in duša prireditve. Ustanovljena je bila leta 1952, sedaj jo vodi Massimo Boldi, ki je tudi umetniški vodja Festivala src. Folkorna skupina iz Čente je že sodelovala na mednarodnih festivalih na Kitajskem, na Cipru, v Južni Koreji, na Japonskem, v Mehiki, na Tajvanu, na Tajske, v Združenih državah, Braziliji, Kanadi, Izraelu, Egipetu in na Irski.

Folkorna prireditev se bo začela ob 21. uri. Napovedovala jo bo Carla Lugli, med drugim napovedovalka beneškega filmskega festivala.

Zgoraj armenske plesalke, spodaj pa članice skupine Chino Ermacora

V petek, 31. avgusta ob 10.00, Park pri kopališču, Lutke Francija: Pepe; ob 19.00 Koštabona: Lutkovna karavana: Don Kihot.

LJUBLJANA

MLADI LEVI

Mednarodni festival scense umetnosti

Danes, 17. in jutri, 18. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Stefan Kaege/Rimini Protokoll: Mnemopark. A mini train world (Švica, Nemčija).

Jutri, 18. avgusta ob 11.00, Mestni muzej Ljubljana, Galerija Vžigalica / Otvoritev - Stan's Cafe: Of all the people in all the world (Velika Britanija).

V nedeljo, 19. avgusta, vsak dan od 16.00 do 18.00, Argentinski park / Etienne Charry: Siestes musicales (Francija); ob 20.00, Stara elektrarna / Hiroaki Umeda: while going to a condition & Accumulated Layout (Japonska).

V ponedeljek, 20. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Emma Dante: Il festino (Italija); ob 21.30, Stara elektrarna / Barbara Novaković Kolenc: Rodin II (Slovenija).

V torek, 21. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Yasmine Hugonet: Latitude de pose (Švica, Francija/Switzerland, France); ob 21.30, Stara elektrarna / Radhouane El Meddeb: Pour en finir avec moi (Francija, Tunizija).

V petek, 24. avgusta ob 18.00 / Kričeva ulica, Teater Hobbit, Nemčija: Futzii Putzii (lutke); ob 19.00 Ploščad pri kopališču, M&M, Bolgarija, Sneguljčica (lutke); ob 19.30 Hrvatin: Lutkovna karavana, Don Kihot, premiera.

V ponedeljek, 27. avgusta ob 19.00, Šmarje / Lutkovna karavana: Don Kihot.

V torek, 28. avgusta od 17.00 do 20.00, Ploščad pri kopališču: Quichot de 8, Španija, igre iz recikliranih predmetov; ob 19.00 Trsek: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V sredo, 29. avgusta ob 19.00, Krkavče: Lutkovna karavana: Don Kihot.

V četrtek, 30. avgusta, Montinjan: Lutkovna karavana: Don Kihot.

ral (Nova Zelandija, Belgija). **V soboto, 25. avgusta ob 20.00,** Stara elektrarna / Sebastijan Horvat: Predtem/Potem (Slovenija).

V nedeljo, 26. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / Martine Pisani: Hors sujet ou le bel ici (Francija).

V ponedeljek, 27. avgusta ob 20.00, Stara elektrarna / De Utvalgte: Jimmy Young (Norveška).

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Festival

Cello&Music 2007

Danes, 17. avgusta ob 20.00, cerkev v Biljani / Orkester festivala Cello&Music.

V nedeljo, 19. avgusta ob 18.00, grad Dobrovo / Koncert komorne glasbe profesorjev.

V torek, 21. avgusta ob 21.00, grad Dobrovo / Zlatko Kaučič & Strings.

V petek, 24. avgusta ob 19.30, Pokrajinski muzej na goščkem gradu / Mlađi glasbeniki se predstavljajo.

V soboto, 25. avgusta ob 19.30, cerkev v Subidi, Krmn / Mlađi glasbeniki v komornih zasedbah.

V nedeljo, 26. avgusta ob 18.00, grad Dobrovo / Zalključni koncert mladih glasbenikov.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival Ljubljana

Danes, 17. avgusta ob 20.30, Slovenska filharmonija / Orkester Akademije za glasbo v Ljubljani.

V ponedeljek, 20. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Stanovska dvorana / Godalni kvartet Kodály, Elena Nogaeva - klavir: All natu-

V torek, 21. avgusta ob 20.30, Križanke / Vlado Kreslin z gosti.

V sredo, 22. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Trio Elégiaque.

V četrtek, 23. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / C. Gounod: »Faust«, opera.

V četrtek, 23. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Tango Vesna Tornik »Apasionada«.

V petek, 24. avgusta ob 20.30, Križanke / Zoran Predin & Mirjam Kalin »Čas za malo nežnosti«.

V ponedeljek, 27. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

V torek, 28. avgusta ob 20.30, Križanke / »Tesla Electric Company«.

V torek, 28. in v sredo, 29. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

V sredo, 29. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedia pod zvezdami: »Jamski človek«, monokomedija.

V četrtek, 30. avgusta ob 20.30, Cankarjev dom / Izraelska filharmonija.

V četrtek, 30. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedia pod zvezdami: »Bužec on, bušča jaz«, monokomedija.

V petek, 31. avgusta ob 21.00, Ljubljanski grad, Grajsko dvorišče / Komedia pod zvezdami: »Kolumbovo jače«, monokomedija.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrancov za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprt. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info.: tel. +38657690197 ali mobi +38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Ljudska knjižnica: »Od tiskarske preše do muzeja: prvi koraki tiskarske umetnosti«. Odprt do 31. avgusta od ponedeljka do sobote od 10.00 do 13.00.

Državna knjižnica: do 31. avgusta razstavlja pod naslovom »Il segno. La passione« Rossana Longo.

Palača Gopčević: do 26. avgusta od 9.00 do 19.00 bo na ogled razstava »Francesco Parisi - Špeditersko podjetje 1807-2007 - Dvesto let med ekonomijo in zgodovino«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 20.00 so na ogled Masherinijeve skulpture.

Dvorana Velikega jubileja (Nabrežje 3. novembra): do 28. avgusta od 17.00 do 21.00 »20 let zgodovine Miramarskega naravnega morskega rezervata«.

MILJE

Muzej Ugo Cara: do 28. avgusta, »Public Art - V Trstu in okolici/narava na turants 12«.

REPEN

Kraška hiša: odprta je fotografksa razstava Mirne Viole »Vsi vabljeni na Kraško ohcet«. Ob tej priliki bo prvič razstavljen tudi poročna noša iz 80. let 19. stoletja Terezija Čok - Županove iz Lonjerja. Razstava je na ogled po urniku Kraške hiše.

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hy-

perlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

GORICA

Palača Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. avgusta bo na ogled razstava Piranesi: vase, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila. Odprt od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprt. Vsako soboto in nedeljo ob 17.00 do zaprtja razstave bodo nudili brezplačne vodene obiske; informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (musei@provincia.gorizia.it, www.provincia.gorizia.it).

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

KRMIN

Palača Locatelli: do 9. septembra bo na ogled fotografksa razstava »Iterest«. Odprt od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 20.00.

PASSARIANO

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

KOZINA

Kosovelova knjižnica: razstava slik z naslovom »Življenje« avtorice Božice Mihalič bo odprta v mesecu avgustu ob ponedeljkih, od 7.00 do 14.00 in ob sredah, od 11.00 do 18.00.

DIVACA

Knjižnica: do 20. avgusta razstavlja fotografije o Kubi Tina Ban in Aleksander S

DZP DRUŽBA ZA ZALOŽNIŠKE POBUDE doo

Trst - UI. Montecchi, 6

Družbena glavnica 1.550.000,00 € - D. K. in št. DDV: 00830510327 - Register podjetij v Trstu št. 00830510327 - REA Trst št. 103506

BILANCA POSLOVNE DOBE ZAKLJUČENE NA DAN 31.12.2006

Objava v skladu z določili 1. člena, 33. odst., zak. odloka št. 545 z dne 23. 10. 1996 spremenjen v zakon št. 650 z dne 23. 12. 1996

BILANCA STANJA		2006	2005	Razlika	BILANCA STANJA		2006	2005	Razlika	IZKAZ USPEHA		2006	2005	Razlika
AKTIVA					PASIVA					A) VREDNOST PROIZVODNJE				
B) OSNOVNA SREDSTVA					A) ČISTO PREMOŽENJE					(redna dejavnost)				
I) NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA					I) Osnovni kapital	1.550.000	1.550.000	0		1) Prihodki od prodaje in storitev	1.322.836	1.286.530	36.306	
a) Programska oprema	1.056	2.696	-1.640		IV) Zakonska rezerva	161.717	161.367	350		2) Spremembe v proizvodnih zalogah v operativnem postopku	-529	-249	-280	
3 SKUPAJ ind. in upor. patentne pravice	1.056	2.696	-1.640		VII) Druge rezerve					5) Drugi prihodki in prejemki (redna dejavnost)				
7) Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	0	622	-622		a) Izredna rezerva	1.662.212	1.655.563	6.649		a) Prispevki v računu poslovnega leta	3.545.090	3.586.268	-41.178	
I SKUPAJ NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA	1.056	3.318	-2.262		VII SKUPAJ Ostale rezerve	1.662.212	1.655.563	6.649		b) drugi prihodki in prejemki	4.092	6.283	-2.191	
II) OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA					IX) Dobikek (izguba) poslovnega leta	9.741	6.999	2.742		5 SKUPAJ Drugi prihodki in prejemki (redna dejavnost)	3.549.182	3.592.551	-43.369	
1) Zemljišča in stavbe					A SKUPAJ ČISTO PREMOŽENJE	3.383.670	3.373.929	9.741		A SKUPAJ VREDNOST PROIZVODNJE (redna dejavnost)	4.871.489	4.878.832	-7.343	
a) Zemljišča in stavbe	111.400	0	111.400		C) ODPRAVNINSKI SKLAD ZA OSEBJE V ODVISNEM DELOVNEM RAZMERJU	1.221.518	1.143.677	77.841		B) STROŠKI PROIZVODNJE (redna dejavnost)				
b) upravni sklad za zemljišča in stavbe	-1.356	0	-1.356		D) Kratkoročne obveznosti					6) surovine, blago	348.304	341.175	7.129	
1 SKUPAJ zemljišča in stavbe	110.044	0	110.044		4) Obveznosti do bank					7) storitve	1.779.242	1.764.149	15.093	
2) Naprave in stroji					a) izterljive v naslednjem poslovnem letu	26.661	26.877	-216		8) za uporabo dobrin tretjih oseb	396.269	466.322	-70.053	
a) Naprave in stroji	135.295	141.011	-5.716		b) izterljive po naslednjem poslovnem letu	38.734	64.557	-25.823		9) za osebje				
b) Upravni sklad za naprave in stroje	-87.499	-116.082	28.583		4 SKUPAJ Obveznosti do bank	65.395	91.434	-26.039		a) plače in drugi prejemki	1.464.465	1.531.306	-66.841	
2 SKUPAJ NAPRAVE IN STROJI	47.796	24.929	22.867		6) Predujmi					b) stroški socialnih zavarovanj	502.938	505.964	-3.026	
3) Proizvodne in komercialne naprave					a) izterljivi v naslednjem poslovnem letu	87.951	29.059	58.892		c) odpadnine	125.847	129.614	-3.767	
a) Proizvodne in komercialne naprave	255.062	259.329	-4.267		6 SKUPAJ Predujmi	87.951	29.059	58.892		9 SKUPAJ stroški za osebje:	2.093.250	2.166.884	-73.634	
b) Upravni sklad za proizvodne in komercialne naprave	-221.890	-207.136	-14.754		7) Obveznosti do dobaviteljev					10) amortizacije in razvednotenja				
3 SKUPAJ proizvodne in komercialne naprave	33.172	52.193	-19.021		a) izterljive v naslednjem poslovnem letu	463.518	336.841	126.677		a) amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	2.791	3.408	-617	
5) Osnovna sredstva v oblikovanju in predujmi	83.500	0	83.500		7 SKUPAJ Obveznosti do dobaviteljev	463.518	336.841	126.677		b) amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	31.203	34.081	-2.878	
II) SKUPAJ OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	274.512	77.122	197.390		11) Obveznosti do kontrolnih družb					d1) razvednotenje terjatev (gibljiva sredstva)	98.595	196.349	-97.754	
III) FINANČNA DOLGOROČNA SREDSTVA					a) izterljive v naslednjem poslovnem letu	462.268	529.735	-67.467		10) SKUPAJ amortizacije in razvednotenja	132.589	233.838	-101.249	
2) Terjatve (finančna dolgoročna sredstva) do:					11) SKUPAJ Obveznosti do kontrolnih družb	462.268	529.735	-67.467		11) spremembe v zalogah: surovine	-1.120	222	-1.342	
d) drugih, izterljive po naslednjem poslovnem letu	38.374	43.578	-5.204		12) Davčne obveznosti					14) drugi stroški iz poslovanja	84.359	102.797	-18.438	
2 SKUPAJ Terjatve (finančna dolgoročna sredstva) do:	38.374	43.578	-5.204		a) izterljive v naslednjem poslovnem letu	78.439	90.297	-11.858		B) SKUPAJ STROŠKI PROIZVODNJE (redna dejavnost)	4.832.893	5.075.387	-242.494	
a) Drugi vrednostni papirji	102.288	99.900	2.388		12) SKUPAJ Davčne obveznosti	78.439	90.297	-11.858		A-B) SKUPAJ RAZLICA MED VREDNOSTJO IN STROŠKI PROIZVODNJE	38.596	-196.555	235.151	
3 SKUPAJ Drugi vrednostni papirji (finančna dolgoročna sredstva)	102.288	99.900	2.388		13) Obveznosti do socialnovarstvenih zavodov					C) FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI				
III) SKUPAJ FINANČNA DOLGOROČNA SREDSTVA	140.662	143.478	-2.816		a) izterljive v naslednjem poslovnem letu	159.361	161.467	-2.106		16) Drugi finančni prihodki (ne iz soudeležb)				
B SKUPAJ OSNOVNA SREDSTVA	416.230	223.918	192.312		13) SKUPAJ Obveznosti do socialnovarstvenih zavodov	159.361	161.467	-2.106		a4) od drugih	1.026	1.250	-224	
C) GIBLJAVA SREDSTVA					14) Druge obveznosti					b) finančni prihodki od vrednostnih papirjev (ne iz soudeležb), vpisanih med osnovna sredstva	2.388	1.875	513	
I) ZALOGE					a) izterljive v naslednjem poslovnem letu	242.519	210.620	31.899		c) finančni prihodki od vrednostnih papirjev (ne iz soudeležb), vpisanih med gibljiva sredstva	1.180	2.784	-1.604	
1) surovine	16.073	14.953	1.120		14) SKUPAJ Druge obveznosti	242.519	210.620	31.899		d4) od drugih	2.481	3.787	-1.306	
4) končni izdelki in blago	3.884	4.413	-529		D SKUPAJ OBVEZNOSTI	1.559.451	1.449.453	109.998		16) SKUPAJ Drugi finančni prihodki (ne od soudeležb)	7.075	9.696	-2.621	
5) predujmi (dobaviteljem za surovine/proizvode)	0	33	-33		SKUPAJ PREMOŽENJSKO STANJE - PASIVA	6.164.639	5.967.059	197.580		17) obresti (pasivne) in finančni odhodki:				
I SKUPAJ ZALOGE	19.957	19.399	558		1) Izdana poroštva - menična poroštva:					c) obveznosti do kontrolnih podjetij	32.403	30.870	1.533	
II) TERJATVE (gibljiva sredstva) DO:					c) Kontrolnim podjetjem	304.711	589.846	-285.135		d) obveznosti do bank	30.488	23.477	7.011	
1) strank:					1 SKUPAJ Poroštva - menična poroštva:	304.711	589.846	-285.135		f) druge obveznosti	62	1.364	-1.302	
a) Terjatve do strank, izterljive v tem in naslednjem poslovnem letu	368.943	314.522	54.421		3) Stvarna jamstva:					g) drugi finančni odhodki	9.450	6.103	3.347	
b) Terjatve do strank, izterljive po naslednjem poslovnem letu	19.936	0	19.936		d) v dobro drugih	102.288	99.900	2.388		17) SKUPAJ obresti (pasivne) in finančni odhodki:	72.403	61.814	10.589	
c) Sklad za razvrednotene terjatve	-2.419	-1.138	-1.281		3 SKUPAJ Stvarna jamstva:	102.288	99.900	2.388		17-bis) Dobikek in izgube zaradi tečajnih razlik	0	-1	1	
c1) Sklad za razvrednoteno obdavčeno terjatev	-103.349	-6.534	-96.815		1 SKUPAJ IZDANA JAMSTVA	406.999	689.746	-282.747		15+16-17+17-b SKUPAJ RAZLICA MED FINANČNIMI PRIHODKI IN ODHODKI	-65.328	-52.119	-13.209	
1 SKUPAJ stranke:	283.111	306.850	-23.739		a) Dobrine tretjih oseb	3.796	5.117	-1.321		E) IZREDNI PRIHODKI IN ODHODKI				
4) Kontrolne družbe					d) Prejeta jamstva	64.557	90.380	-25.823		20) Izredni prihodki (izven redne dejavnosti)				
a) izterljive v naslednjem poslovnem letu	4.162	15												

**BOJAN
BREZIGAR**

Skrivnostni Baltik

Litva (1)

Gedimino prospektas je glavna ulica v Vilni. Verjetno je to ena izmed cest na svetu, ki je zamenjala največ imen. Med temi so nekatera zelo znana: v carski Rusiji so cesto poimenovali po Sv. Juriju, kasneje so jo Poljaki posvetili Mikołajevicu, ko so deželo zasedli Nemci je promenada dobila ime po Hitlerju, po sovjetski zasedbi po Stalinu, ko je Stalin padel v nemlost pa po Lenini. Vmes je bilo še nekaj drugih imen. Vsega enajst. In že to daje prvo sliko o državi, ki naj bi jo v nekaj dneh odkrili in razkrili.

Vilna, sem zapisal. »Le pazi, da ne pišeš o Vilni, Litovci so nad tem razjarjeni,« me je opozoril znanec, litovski Poljak. Poljaki in Litovci se ljubijo in se savražijo obenem in vsakokrat, ko slišijo ime Vilna, to zadostuje za prepir, tako v vaški gostilni kot na mednarodnem srečanju visokih diplomatov. Ampak jaz bom vztrajal, tako kot Rimu rečem Rim in Parizu Pariz. Poljsko, torej slovensko ime je Vilna. Zato bo Vilna.

Avtobus nas odloži prav tam, na Gedimino prospektas, na glavni mestni ulici. Nedaleč od parlamenta, kjer se je začelo zadnje poglavje zadnjega boja Litovcev za neodvisnost: tu so januarja 1991 sovjetski tanki obkolili parlament in palačo televizije, ljudje so se uprli, na cesti je obležalo trinajst trupel. Zgodovine za nazaj ni mogoče spominjati, pa tudi z gotovostjo trditi, kako bi bilo, če se nekaj ne bi zgodilo. Ampak teh 13 žrtev (in še štirje mrtvi na isti dan v Rigi) je zagotovo prispevalo k temu, da danes turisti valijo na Baltske republike, v njih iščejo eksotiko, morda tudi svet, kakršen je bil nekoč.

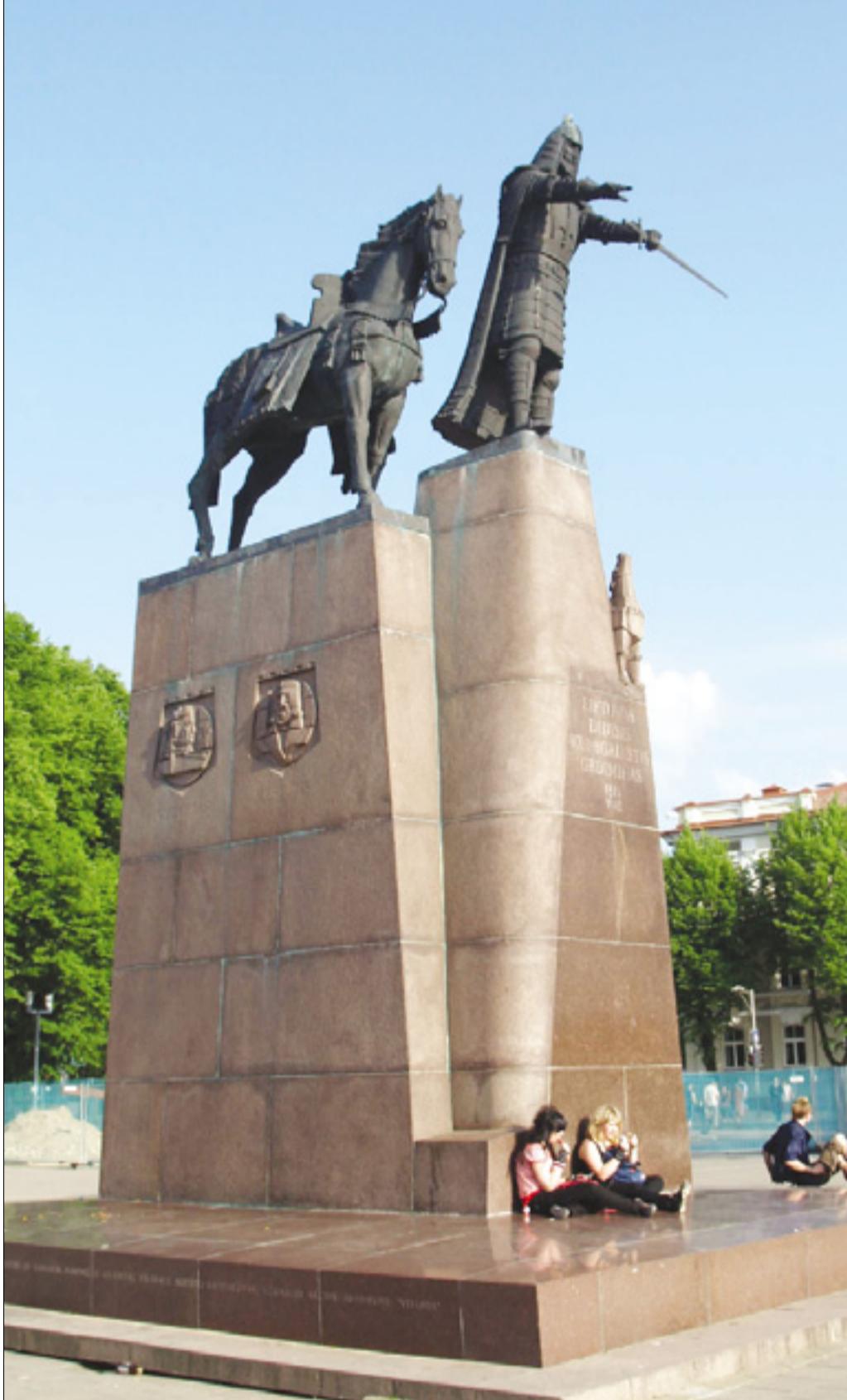
Pa ga tu ne najdejo. Vilna in, videли bomo, tudi sicer Baltske države so danes del modernega sveta. Gedimino prospektas je ulica vredna kateregakoli modernega mesta, obdana s parki, urejenimi palačami in lepimi trgovinami, v katerih je naprodaj natanko isto, kar lahko kupiš kjer koli na svetu. No, skoraj kjer koli, zagotovo pas v tistem delu sveta, o katerem optimisti pravijo, da je omikan, navadni smrtniki pa, da je globaliziran.

Na koncu te ulice, ali na začetku, kot se pač vzame, je katedrala. Na drugem koncu je parlament. Ta povezava med cerkvijo in oblastjo je simbolna, za katoliško Litvo zelo značilna ne samo zaradi lega, ampak tudi zaradi vsebine. Katedrala svetega Kazimira je lepa cerkev, ampak posebnih znamenitosti ne vsebuje. Je pa center mest in trg pred njo je veliko zbirališče vseh, od starejših mamic, ki čebljajo v senci do mladcev na skateboardih, ki te lahko tudi podverejo, če ne pažiš. Trg je ogromen, tlakován z anonimnimi kvadratnimi ploščami, vsemi enakimi, razen ene. Najti jo moraš sam; pred leti, ko sem bil prvič tu, nas je vodič po peljal do tiste ploščice, sedaj pa vodič tege ne počenjajo več. In čeprav krajevni

Gediminas velja za duhovnega očeta sodobne Litve. Njegov kip ga ne kaže kot bojevnika na konju z dvignjenim mečem, ampak kot mirnega vodjo, ki je razjaha in konj mu ubogljivo sledi, ki ne dviga meča proti nebu ampak z njim nakazuje kraj, kjer bo zgrajeno novo mesto.

vodički, ki nam je bila dodeljena, nacionalizem leže skozi ušesa, nam je niti ne omeni. Kdove zakaj, morda zato, ker tista ploščica kaže na neko intimno povezano narodov treh pribaltskih držav, ki sededa ne obstaja več, kajti tu so sedaj tri države s tremi nacijami in prav tako tremi nacionalizmi. Seveda je za to od-

maknjenost tudi uraden izgovor: za ploščico trdijo, da je čudežna, da se ti izpolni želja, če se na njej obrneš za 360 stopinj, ampak le, če si jo našel sam... No, čudeža nisem preizkusil, ploščico pa sem poiskal, ker spominja na velik dogodek. Tu se je namreč začela (ali končala) človeška veriga, ki je povezala približno dva

Stolnica v Vilni

kih 5.000, glavnina v Vilni. Pred drugo svetovno vojno jih je bilo 240.000. Gre za dva podatka, ki ne potrebujeta komentarja. Prve Jude je v Litvo sprejel že Gediminas v 14. stoletju. Poslej so se tja priseljevali tako množično, da je za Vilno celo obveljal naziv Severni Jeruzalem. Med drugo svetovno vojno so jih Nemci pobili na desetisočje in njihove domove v glavnem požgali. Vilna velja danes za zelo zeleno mesto. Tudi v starem mestu so majhne zelenice, košata drevesa, ki pestrijo pogled na stare ulice. Povsod, kjer rasejo ta drevesa, so bili domovi Judov, njihove trgovine in sinagoge. Nemci so vse požgali in to, česar niso dokončali, je potem naredil Stalin. Ostala je le ena sinagoga, ki so jo Nemci spremeniли v skladišče za zdravila in kjer se sedaj odvijajo judovski verski obredi. Zadnji Judi so državo zapustili v času perestrojke, ko jih je kakih 6.000 odšlo v Izrael. Sedaj ostaja le nekaj več kot spomin, peščica tistih, ki so vztrajali, nekaj spominskih plošč in obljuba, da bo država obnovila geto. V znak spomina in spoštovanja. Ampak vse to je le bežno omenjeno na turističnih sprehodih skozi mesto, saj za ta spomin ni časa. Pa tudi malo sramu je očitno zraven, saj zgodbina priča, da Litovci Judom niso bili zelo naklonjeni in da so genocid nad njimi spremljali s prostodušnostjo, če ne celo z odobravanjem. Gleda tega je prišlo celo do diplomatskega incidenta, ko je pred nekaj leti Muzej holokausta v Washingtonu izdal zgoščenko pesmi v jeziku jidiš, kjer se omenja, to litovsko težnjo. Zgoščenko se kasneje umaknil, problema pa niso mogli izbrisati.

Če za Jude ni časa, je pa vedno dovolj časa za jantar. Ta del baltske obale je znan po jantaru, smoli, ki je vase ujela žuželke, lističe ali kaj drugega. Pridobiavo ga v sosednjem Kaliningradu in Vilna je najbližja prodajna točka. Tukaj je jantar najcenejši, v Latviji in Estoniji je znatno dražji. Na vsakem vogalu je trgovnica, ki ti ga ponuja in res lahko veliko potrošiš. Navsezadnje je dopadljiv, in nekoč ga bo zmanjkal, kar kupca še bolj uverja v njunost nakupa.

Sploh je trgovina razvita in na vsakem vogalu nekdo nekaj prodaja. Ampak to ni več tisti trop revežev, ki ponujajo nekaj za vsako ceno, le da dobijo denar za preživetje; danes, jutri pač bo, kar bo. Ne, to so lepi obrtni izdelki, pristen med, laneni prti, skratka blago, namenjeno pravim kupcem. Nič capskega, nobene revščine ni več. Le ko se vzpenje do vrha griča starega mesta in stopiš skozi edina še preostala vrata nekdanjega mestnega obzidja ter zaviješ desno proti postaji, naletiš na ženice, ki sedijo na pločniku in tam nekaj prodajajo: kumarice, košarico solate, vrečo krompirja. Ampak to niso Litovke, so Belorusinje, ki prihajajo čez mejo, ker tu za svoje pridelke izvrzojo znatno več. Joj, ta meja, kot vse meje sveta. Zaprtia in odprta obenem, nadlega za tiste, ki živijo na »boljši« strani, priložnost za one, ki so ostali za njo. Dogajanje, ki smo ga videvali pri nas, pa se ponavlja, kot ta bi bil svet eno samo ponavljanje, eno samo ciklično vrtenje, kjer je bistveno, da si ob pravem času na pravi strani meje.

In tako med vrvežem mestnih ulic naletimo še na svečano dostojanstvo predsedniške palače, ki se skriva v mestnem središču, simbola nepredvidljivosti demokracije in igrovosti usode. Ko je Litva po osamosvojitvi pripravljala svojo ustavo, je priznala predsedniku republike velike pristojnosti. V Parlamentu so bili prepričani, da bo to oče neodvisnosti Vytautas Landsbergis. Volilci pa so odločili drugače in izvolili njegovega tekmeča, bivšega komunista Algirdasa Brazauskasa. In ko se hlinim nevednega in malo neumnega ter silim v vprašanji v našo nacionalistično vodičko, jo najprej spravim v veliko zadrgo, saj očitno niti sama ne razume, kako je mogoče, da so Litovci dve leti po osamosvojitvi izvolili komunista za predsednika, kaj šele, da bi to razlagala vsiljivemu turistu.

(Se nadaljuje)

Vodička bežno pove, da šteje Vilna približno 600.000 ljudi, od teh je 20 odstotkov Poljakov in 20 odstotkov Rusov. Judov ne omenja. V Litvi jih živi samo ka-

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 7. Video natečaj - Bruno Amelio:
Labod
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News (vođi Gabriele La Porta)
6.10 Nad.: Sottocasa
6.30 Dnevnik; Prometne informacije
6.45 Jutranja razvedrnilna oddaja Uno-mattina (vodita Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, pregled tiska, Tg1 Gledališče
10.40 Gremo in kino
10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)
11.30 Dnevnik in vreme
11.40 Nan.: Gospa v rumenem - Umor na odru (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Ralph Schicha)
15.35 TV nad.: Non lasciamoci più 'It., '99, i. Fabrizio Frizzi, Debora Caprioglio)
17.00 Dnevnik in vreme
17.15 Nan.: Sestre McLeod (i. Bridie Carter, S. Mackinnon)
18.00 Nan.: Komisar Rex - Kiler polne lune (i. Gedeon Bruckhard)
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nasoste (vodi Fabrizio Frizzi)
21.20 Film: Damigella d'onore - Maid of Honor (thriller, ZDA, '06, i. Linda Purl, Linden Ashby, S. Sturges)
23.05 Dnevnik
23.10 Aktualno: TV7
0.10 Nočni dnevnik, vreme

Rai Due

6.00 Dok.: Focus
6.45 Tg2 Medicina 33
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Juntranj varietate: Random
10.00 Svet v barvah
10.15 Dnevnik, vreme/Navade/Medicina 33
11.00 Nan.: Out of Practice, 11.20 Ed - Usoda
12.10 Nan.: JAG (i. C. Bell)
13.00 Dnevnik Tg2
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.50 Potovanja
14.00 Aktualna odd.: Ricomincio da qui
15.30 Nan.: Komisar Kress - Ljubimci brez prihodnosti, 16.30 Posebna enota Leipzig - Primer Sommer
17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Chad Michael Murray, Hilarie Burton)
18.05 Tg2 Flash, šport
18.30 Tg2 Dnevnik/Meteo 2
19.00 Nan.: Law & Order (i. Sam Waterston, Jesse L. Martin)
19.50 Risanke
20.30 Dnevnik
21.05 TV film: La notte breve (dram., It., '05, i. Giuliana De Sio, Enrico Silvestrini, G. Sanfelice)
22.55 Dnevnik
23.05 Dok.: Mit Elvisa
0.00 Dok.: Tg2 Mizar

Rai Tre

6.00 Rai News 24
8.10 Mi smo zgodovina
9.05 Film: Gli onorevoli (kom., It., '63, i. Toto, Franca Valeri)
10.50 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
13.00 Nikoli ni prezgodaj
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.45 Variete: Trebisonda
15.15 Nan.: Scooter
16.05 Variete: Melevisione
16.30 Šport: smučarski skoki
17.15 Nan.: Stargate Sg-1
18.00 Dok.: Geo magazine
18.10 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti

20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole (i. Patrizio Rispo, Veronica Mazza)
21.05 Dok.: Velika zgodovina - INA Musolini jevem dvoru
23.05 Dnevnik, deželne vesti
23.20 Aktualno: Zapisnik sveta
23.35 Nan.: Kate & Emma (i. Caroline Catz, J. Sheffield)

11.00 Nad.: Marina
12.30 Osebnosti poletja
13.10 Nan.: Don Matteo 3
14.05 Vsi na morje
15.25 Dokumentarec o živalih
16.00 Nan.: Don Matteo 3
17.00 Risanke
19.10 Son el mago de Umago - Pogovor z gospo Fernando
19.55 Športna oddaja
20.05 Osebnosti poletja
20.50 Film: Dio non paga il sabato (ve stern, '67, i. Larry Ward)
23.45 Nan.: Street Legal (i. Cynthia Dale, C. David Johnson)

Rete 4

6.05 Pregled tiska
6.25 Nan.: Pot za Avonleo, 7.10 Velika dolina, 8.40 Pacific blue
9.40 Nan.: Saint Tropez, 10.40 Ljubezena vročica
11.30 Dnevnik, vreme
11.40 Nan.: Più forte ragazzi, 12.35 Road to justice
13.30 Dnevnik Tg 4, vreme
14.00 Film: Vacanze a ischia (kom., It., '57, i. Vittorio De Sica)
16.20 Nad.: Steze
16.50 Film: Indovina chi viene a merenda? (kom., It., '69, i. F. Franchi)
17.50 Tg com, promet
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Aktualna odd. Tg4
20.10 Nad.: Vihar ljubezni
21.00 Variete: Teo Teocoli
23.20 Film: Sabato domenica e venerdì (kom., It., '79, i. Lino Banfi)

Canale 5

6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.35 TV film: Prove schiaccianti (thriller, ZDA, '95, i. Mare Winningham)
9.40 Tg com/Informacije za jadralce
11.00 Nan.: Providence (i. Melina Kanakaredes, Patrick Fabian)
12.00 Nan.: Sodnica Amy (i. Amy Brenneman, Reed Diamond)
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful (i. Ashley Jones, Jack Wagner), 14.10 Centovertrine
14.45 Nad.: Vivere
15.15 Nan.: Carabinieri 5 - Peščene sledi (i. Alessia Marcuzzi)
16.20 Nad.: Cuori tra le nuvole
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Vacanze nel deserto - Das wilde Leben (kom., Nem., '04, i. Florentine Lahme, Heio von Stetten, Simon Werhoeven)

Italia 1

6.30 Nan.: Zanzibar, 7.05 Kleopatra 2525
8.00 Variete za najmlajše
9.55 Nan.: Willy, princ Bel Air (i. Will Smith), 10.25 Hercules
11.25 Nan.: Xena
12.25 Odprtji studio, vreme
13.00 Šport studio
13.40 Slamball
15.00 Nan.: Beverly Hills, 90210 (i. Shannen Doherty, Jason Priestley), 11.55 15/Love (i. Max Walker, Laurence Leboeuf)
17.35 Risanke

18.00 Nan.: Čarovnica Sabrina

18.30 Odprtji studio, vreme

19.05 Nan.: Love Bugs 3

19.40 Nan.: Will & Grace (i. Eric McCormack, DCEbra Messing)

20.10 Nan.: Renegade

21.00 Nan.: CSI Miami (i. Jonathan Togo, Sofia Milos, E. Procter, Khandi Alexander)

22.00 Nan.: CSI NY (i. Melina Kanakaredes, Gary Sinise, Eddie Cahill)

22.55 Boks: Fragomeni - Rossitto (EP v težko-lahki kat.), Piccirillo - Touzet (supervelter), Branko Malek (superlahka kat.)

0.55 SP v motociklizmu: VN Česke (poskusne vožnje)

Tele 4

8.05 9.20, 13.45, 16.40, 20.30, 23.00 Dnevnik
9.35 Svetnik dneva, horoskop, vreme, pregovor
9.40 Nad.: Sandokan (i. Kabir Bedi, Philippe Leroy, A. Andre')

0.05 Film: Rožnate pesti (Meh.)
1.35 Film: Zadni kazino (Kan.)
3.10 Dnevnik zamejske TV
3.35 Zabavni infokanal

Koper

14.00 Čezmejna TV
14.20 Euronews
14.30 Vas tedna
15.00 Film: Ne dotikaj se bele ženske (ve stern, '75, i. M. Mastrianni, Catherine Deneuve)
16.30 Dok. oddaja
17.30 Artevisione
18.00 Program v slovenskem jeziku: Iz popotne torbe
18.20 Bukvožerček
18.25 Obisk v akvariju
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 Dnevnik - Šport
19.25 Vesolje je...
19.55 Potopis
20.25 Dok. oddaja
21.10 Film: Blackout
22.30 Vsedanes - TV dnevnik
22.45 Globus
23.15 Arhivski posnetki
0.00 Nautilus
0.30 Vsedanes - TV dnevnik
0.45 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
1.05 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

La 7

6.00 12.30, 20.00, 040 Tg La7
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjige
10.25 Nan.: Mai dire si, 11.30 Angelski dotik, 13.00 Matlock
14.00 Film: Vincitori e vinti (dram., ZDA, '61, r. Stanley Kramer, i. Spencer Tracy, Maximilian Schell)
16.55 Nan.: Kamaleon Jarod - Pokopane skravnosti (i. Michael T. Weiss)
18.00 Nan.: Star Trek Voyager
19.00 Nan.: Murder Call
20.30 Nan.: F/X - High risk
21.30 Film: Segni particolari: bellissimo (kom., It., '83)
23.30 Variete: Markette

Slovenija 1

6.20 Kultura, 6.25 Odmevi
7.00 Otroška nan.: Nina in Ivo - Poslavljamo se (Ela Peroci)
7.20 Marko, mavrična ribica
7.45 Lutk. nan.: Bisergora: Piščančkov rojstni dan, 8.00 Hotel Obmorček
8.15 INaučimo se pesmico z Melčito osojniki: Travica
8.20 Zlatko Zakladko: Vse o hrastu
8.40 Nad.: Novi jutri
9.05 Ris. nan.: Fliper in Lopaka - Legenda o morskem zmaju
9.35 Lutk. nan.: Zgodbe o Poluhcu
9.50 Kratki igralni film EBU: Moj ljubi žabec (Bolgarija)
10.05 Luna gre na pot
10.35 Enajsta šola
11.00 Taborniki in skavti: Veščina - novinar
11.15 Kontaktna odd.: Jasno in glasno: Kobi duša
12.00 Dok.: Po inkovskih poteh
13.00 Poročila, vreme, šport
13.25 Duhovni utrip
13.40 Nad.: Knez in dekle
14.25 Slovenski utrinik
15.00 Poročila, promet
15.10 Hidak - Mostovi
15.45 Ris.: Babar
16.05 Iz popotne torbe: Plesalci
16.25 Nan.: V dotiku z vodo
17.00 Novice, slovenska kronika, vreme, šport
17.30 Pogled na... Ivan Grohar: Macesen
17.40 Dok.: Muzej zmajev
18.40 Risanke
18.55 Vreme in dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Mlad. nad.: Živiljenje kot v filmu (N. Omahen, Slo, '07, r. Špela Kuclar, i. Neja Brgez, Tjaša Razdevšek, Vojko Zidar, Nataša Barbara Gračner, 2. del)
20.30 Proslava ob obletnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom (prenos)
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
22.50 Pogovorna oddaja: Polnočni klub - Aco paparaco
0.05 Dok.: Muzej zmajev
1.00 Dnevnik

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
9.00 13.10 TV prodaja
9.30 Zabavni infokanal
11.00 Otroški infokanal
13.40 Slovenski venček
14.40 Film: Moja hčerka, moje živiljenje
16.10 Z glavo na zabavo
16.35 Mostovi - hidak
17.10 Lestvica na drugem
18.00 Poročila
18.05 Dok. feljton: Glas razuma
18.30 Dok.: Angelski slap s Hudičeve gore
19.00 Nad.: Pusta hiša
20.00 Dok.: Zadnji dnevi slavnih - Yitzak Rabin (Fr., 4. del)
20.50 Film: Rosemaryjin otrok - Rosemary's Baby (srh., ZDA, '68, r. R. Polanski, i. M. Farrow)
23.05 Dok.: Rukov: Iskanje izgubljenega časa

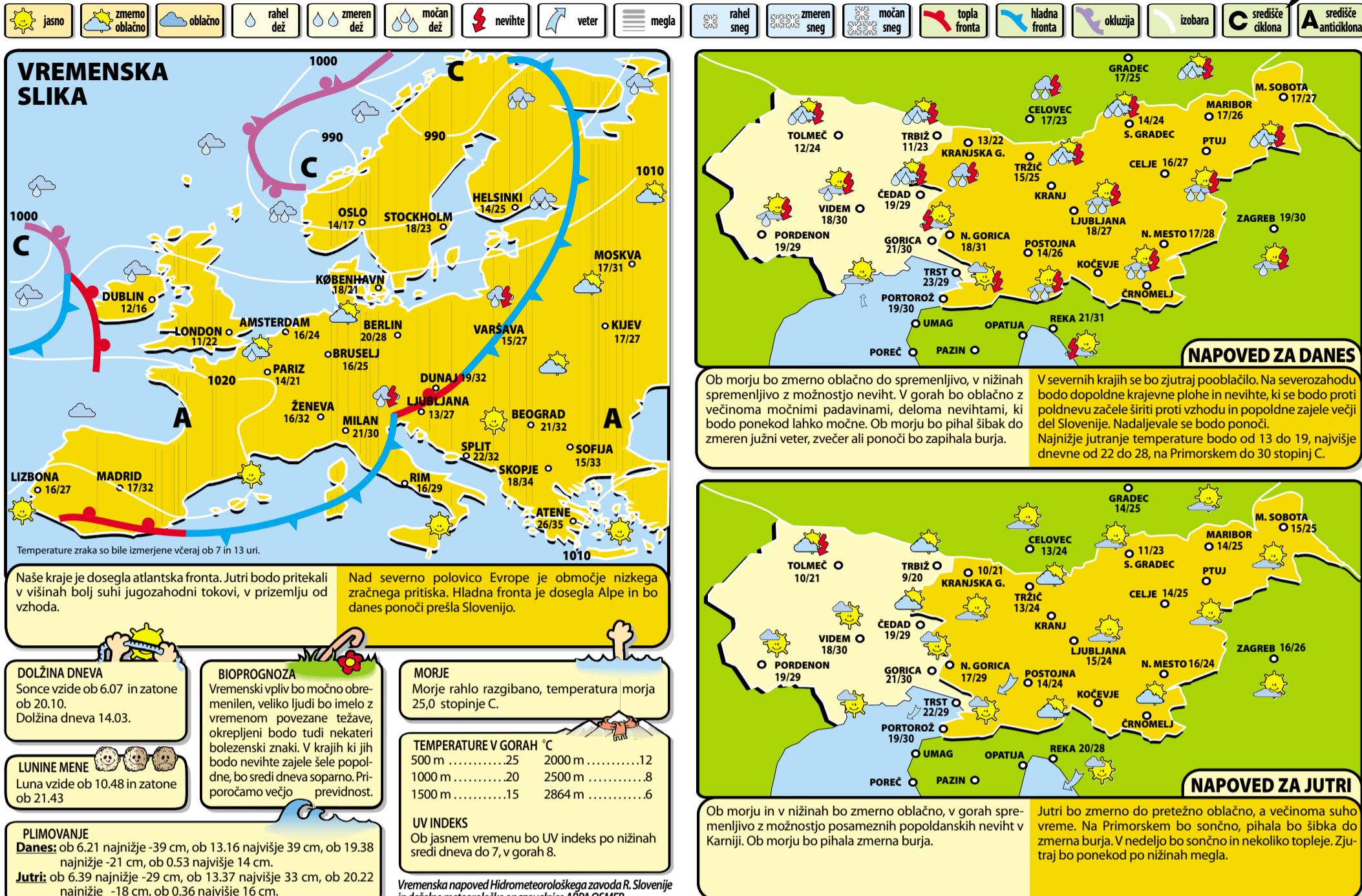
Radio danes; 15.30 DIO; 16.30 Tema dneva; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 20.00 Kulturna panorama; 20.30 Slovensnost ob obletnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom; 21.30 Prekmurci po svetu; 22.40 O morju in pomorščakih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.45 Naš kraj; 23.05 Literarni nočurno.

SLOVENIJA 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Kulturne prireditve; 9.00 Minute za rekreacijo; 9.15 Izvidnička; 9.35 Popevki; 12.00 Izjava tedna; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.40 Glasovanje za popevki tedna; 15.30 DIO; 16.15 Popevki; 16.30 Centrifuga; 16.30 Vreme; 17.40 Šport; 18.45 Črna kronika; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20 in novosti; 21.00 Nova elektronika; 22.30 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinik; 10.05 Medigra; 10.15 Skladatelji antagonisti; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Spominčice; 13.05 Odprtji termin; 13.30 Zbori za mlade; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Šanson; 15.30 DIO, šport; 16.15 Glasbeno kukalo; 16.

MEMPHIS - Ob včerajšnji 30-letnici smrti

Tisoči oboževalcev v spomin na Elvisa Presleya

MEMPHIS - Včeraj je minalo 30 let od smrti legendarnega kralja rock'n'rolla Elvisa Presleyja. Za to priložnost se je v Gracelandu pred njegovo zadnjim rezidenco zbralno na tisoče njegovih privržencev, hiša - muzej pa je vseskozi cilj pravcatega »romanja«. Trideset let po smrti je Elvis Presley prava legenda in po reviji Forbes gleda zaslужkov drugi na lestvici preminulih rokerjev. Pevec je na svetovnih glasbenih lestvicah kraljeval s hiti, kot so »Love Me Tender«, »Blue Suede Shoes«, »It's Now Or Never« in »Tutti Frutti«. V svojem 42 let trajajočem življenju je posnel tudi 31 filmov. Elvis Presley se je rodil v Tupelu (Mississippi) leta 1935. V Memphis se je preselil s 13. leti in se tam izšolal za električarja. Svojo prvo skladbo »That's All Right Mama« je posnel leta 1954, prvi veliki uspeh pa je doživel dve leti kasneje s skladbo »Heartbreak Hotel«, ki je bila v prvem tednu prodana v 1,5 milijona izvodov. V letih 1957-1967 je izstopil iz okvirja čistega rock'n'rolla in je sleidl komercialnim usmeritvam.

Zadnjič je koncertiral leta 1976 v Las Vegasu. V zadnjem obdobju je med drugim zaradi smrti matere in

ločitve od žene trpel za depresijami, piše v Velikem svetovnem biografskem leksikonu. Umrl je 16. avgusta 1977 za posledicami srčnega napada.

Na Billboardovi lestvici 100 najboljših popularnih skladb v ZDA se je do sedaj pojavilo kar 149 Elvisovih pesmi. Od tega 40 med prvimi desetimi, kar 18 pa jih je zasedlo prvo mesto in so v skupnem seštevku na vrhu lestvice kraljevale kar 80 tednov, piše na pevčevi uradni spletni strani. Med filmskimi uspešnicami, v katerih se je pojavil, so »Jailhouse Rock«, »King Creole« in »Elvis on Tour«. (STA)

WASHINGTON - Izdajalsko potrdilo

Milijonska tožba zaradi šopka vrtnic

WASHINGTON - Ameriška cvetličarna, ki je nekemu kupcu rož poslala pisno zahvalo za njegovo naročilo, si je nakopala na glavo milijon ameriških dolarjev težko tožbo, saj moški trdi, da je prav pismo iz cvetličarne njegovi soprogji razkrilo, da ima novo ljubico.

Podjetje 1-800-Cvetje je Leroyu Greeru poslalo zahvalo, ker je kupil ducat vrtnic v vrednosti 100 dolarjev in plišasto igračko. Vendar pa je zahvala prišla v napake roke, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Greerova soproga je takoj, ko je prebrala zahvalo, poklicala cvetličarno in zahtevala pojasnilo v zvezi z naročilom. Iz podjetja so ji poslali kopijo računa in sporočila, ki ga je svoji ljubici skupaj s cvetjem poslal Greer. Sopočilo naj bi se po pisaniu ameriške revije American Bar Association glasilo: »Rad bi ti povedal, da te ljubim in da mi pomeniš vse na svetu.« Žena je takoj vložila zahtevki za ločitev, Greer pa tožbo proti podjetju, saj naj bi to prekršilo oblubo, da ne bodo ne na dom ne na njegovo delovno mesto pošljali kakršnegakoli sporočila o nakupu šopka.

Pijani Norvežan skalpiral ženo

OSLO - Pijani Norvežan je bil obsojen na 18 mesecev zaporne kazni in 67.000 norveških kron (okoli 10.000 dolarjev) denarne kazni, ker je po ocitno preveliki dozi popitega alkohola zgrabil soproga za lase in jo vlekel po stanovanju, pri čemer je ruval lase in jih na koncu odrezal. 46-letnik je na sodišču sicer poudaril, da je bil tako pijan, da se ničesar ne spominja, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Soproga pijanega nasileža je na sodišču poudarila, da jo je mož spravil v paniko, ko je ugotovila, da ji je ne le odrezal lase, ampak da ji je pred tem skupaj z lasmi izval tudi del kože. Zaradi rane lahko po mnenju zdravnika pride do okužbe, drugi zdravnik pa je povedal, da bodo lasje najverjetnejne, ne pa zagotovo, spet zrasli.

V pretepu med Nizozemci in Čehi nastrandali Španci

AMSTERDAM - Pred prvo kvalifikacijsko tekmo tretjega kroga za evrovstev v nogometno ligo prvakov med nizozemskim Ajaxom in češko Slavijo iz Pragi, ki je bila v sredo zvečer v Amsterdamu, je prišlo med navijaškima skupinama obeh klubov do pretepa v središču mesta, najhuje pa jo je skupila skupinica petih mimočičih španskih turistov. Poleg petih nesrečnih Špancev sta zdravniško pomoč zahtevali še dve osebi, tamkajšnja policija pa je priprila štiri češke navijače.

Najstarejša in najvišja živita skupaj

LONDON - Najstarejša in najvišja Zemljanka, 114 let starata Edna Parker in 2,31 metra visoka Sandy Allen, živita v istem domu za nego bolnikov v mestu Shellyville v ameriški zvezni državi Indiani, je sporočila tiskovna predstavnica Guinessove knjige rekordov v Londonu, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Parkerjevi je naslov najstarejše Zemljanke pripadel v pondeljek, ko je v domu za ostarele na jugozahodu Japonske v starosti prav tako 114 let umrla Japonka Jone Minagawa.

Žabe ogroža smrtonosna goba

MADRID - Žabe po vsem svetu so močno ogrožene, sedaj pa jim grozi še goba ubijalka. Gre za glivo, ki se prenaša z odpornimi trosi, prenašalec pa je lahko tudi človek, poroča italijanska tiskovna agencija Ansa. Na nevarnost glive kažejo izsledki študije, ki so jo na vzorcih iz Sierra Nevada, območja, kjer se je pojavila in razvila epidemija, opravili na univerzi v Berkeleyu.